This Issue in Three Sections
SECTION NO. 1

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100.000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave .....Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance
In the United States ---------- $3.00
In Canada, -- $4.00 Elsewhere -- $4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

No. 14 Kaina 6c. CLEVELAND, OHIO April-Balandžio 8, 1949 (34-ti metai :: 34th year)

MŪSŲ VISUOMENĖJE

Apie Tautinės srovės seimą

Pereitą sekmadienį New Yorke įvyko Tautinės srovės organizacijų bendros reorganizacinės komisijos posėdis, kuriame dalyvavo taip pat ir New Yorko komisijos nariai, tvarkantieji techninką seimo parengimą.

Numatyti pagrindiniai seimo darbų tvarkos punktai. Be svarbiausiojo klausimo — organizacinio persitvarkymo ir organizacijos statuto priėmimo bei vadovybės išrinkimo, dar numatyti šie klausimai:

a) Kultūrinės veiklos linkmė ir programa;

b) Veikimas Lietuvos išlaisvinimo reikale ir srovės dalyvavimo Amerikos Lietuvių Taryboje reikalai;

c) Pagalba tremtiniams ir dalyvavimas BALFo veikloje;

d) Veiklos finansavimo klausimai.

Visais tais klausimais numatyti pranešėjai, kurie padarys įvadą diskusijoms ir nutarimams.

Šį sekmadienį, balandžio 8 dieną vėl įvyks tos komisijos posėdis New Yorke, smulkiau tiems klausimams apsvarstyti.

Atskiri ligšiolinių organizacijų susirinkimai

Kad numatytas persiorganizavimas galėtų būti atlik t a s formaliai, prieita išvados, kad prieš prasidedant pagrindiniam seimui, turi įvykti atskirų organizacijų susirinkimai.

Kadangi į seimą atvyks Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos bei Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro nariai bei delegatai, tai praktiškai galės būti atlikti ir formalūs atskiri tų organizacijų susirinkimai.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos toks susirinkimas yra šaukiamas **balandžio 30 dieną, šeštadienį, 10 val. rytą,** New Yorke, Hotel New Yorker, tai yra ten pat, kur įvyks ir bendrasis seimas.

Apie Amerikos Lietuvių Misijos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro tokius susirinkimus bus vėliau pranešta.

Kadangi Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių yra ir tolimose nuo New Yorko kolonijose, tad ypač svarbu, kad tie skyriai jau dabar, nieko nelaukdami, numatytų savo delegatus (jei visi nariai negali vykti į seimą) nes susirinkimas, kaip ir pats seimas yra labai svarbus. Delegatų skaičius neapribotas.

Didėja parama BALFui

Per kovo mėnesį BALFas yra gavęs paramos iš visuomenės beveik 5,000 dolerių. Į tą skaičių neįeina, pav., Baltimoriečių sukelta suma, o taip pat ir kitose vietose surinkti pinigai, kurie, vėliau atsiųsti, dar hepateko į kovo mėn. apyskaitą.

Reikia manyti, kad po BALFo pirmininko pareiškimo spaudai, iš kurio matyti, kad BALFas ir toliau energingai veikia, visuomenės parama dar padidės, jos organizatoriai turės daugiau paskatinimo ir nuotaikos pasistengti.

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite **labai aiškiai** pačiame laiške.

Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar knygos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

Ko laukiama iš New Yorko seimo?

(Pasikalbėjimas su A. L. Misijos Pirmininku Adv. Antanu Oliu)

KAIP žinia, balandžio 30 d. New Yorke įvyksta tautinės srovės seimas. Seimo paruošiamiesiems darbams vadovauja A. L. Misijos pirmininkas Adv. A. Olis. Sekmadienį-balandžio 3 d. — adv. A. Olis buvo iš Chicagos specialiai atvykęs į New Yorką pasitarti su atitinkamais asmenimis šaukiamo seimo reikalais. Ta proga DIRVOS korespondentas turėjo su adv. A. Oliu skaitytojams skirtą pasikalbėjimą:

— Kodėl Amerikos Lietuvių Misija sustabdė savo darbą?

— Amerikos Lietuvių Misija yra atlikusi labai vertingą darbą tuo metu, kai dar Amerikos lietuviai neturėjo vieningos tvirtos organizacijos Lietuvos bylai ginti ir lietuvių tremtinių reikalams aiškinti. Per ketverius metus ji dosnia lietuvių parama ir nuoširdžiu pritarimu kėlė ir gynė Lietuvos laisvės klausimą visur, kur tatai buvo reikalinga. AL Misijos pastangomis yra pavykę pasiekti visą eilę Amerikos valdžios palankių nusistatymų Lietuvos reikalams. Be abejo, tatai buvo galima atlikti tik energi n g a Misijos dalyvių pagalba ir jų visų didelio pasiaukojimo dėka.

Bet šiandien, kada Lietuvos laisvinimo darbas — tiek, kiek jis priklauso nuo mūsų — yra bendru susitarimu perėjęs vien į AL Tarybos rankas, tai Misijos atskira veikla pasidarė nebereikalinga. Visas Misijos jėgas skirtas Lietuvos laisvinimo uždaviniams, mes dabar nukreipėme per ALT.

— Kaip tautinės srovės atstovas, ką galėtumėt pasakyti apie Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą?

— Amerikos Lietuvių Tarybos veikla galutinai tegalės būti įvertinta tik tada, kai ji ją užbaigs laimingu Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Tuo tarpu Tarybos pats didysis uždavinys yra pritraukti Amerikos lietuvius kuo aktingesniam pasireiškimui Lietuvos laisvinimo darbe. ALTaryba, aišku, negali imtis tokių uždavinių, kurie priklauso teisėtiems Lietuvos išlikusios valdžios atstovams. Bet ji visomis priemonėmis remia žygius viso pasaulio lietuvių, kurie organizuotai veda kultūros ir diplomatijos kovą už Lietuvos teisę gyventi be svetimos priespaudos.

Amerika turi ir taiko tarptautinėje politikoje atitinkamus nusistatymus sudarytus iš įvairių apskaičiavimų. Manau, kad ALT veikla turi derintis prie tų nusistatymų ir remti savo darbą Amerikos politikos principais.

— Kaip Jūs vaizduojatės lietuvių "kultūros kovą" už Lietuvos nepriklausomybę?

— Aš ją suprantu taip: visi lietuviai, kuriems Lietuvos atstatymas yra vienas iš brangiausių dalykų, visokiais būdais veikia, kad kuo plačiau pasklistų pasaulyje geras ir teisingas Lietuvos nelaimių supratimas. Mums lietuviams, Amerikos piliečiams, yra ypatingai svarbu, kad Lietu v o s laisvės klausimas kuo plačiau suįdomintų Amerikos visuomenę. Keldami vis didesnį susidomėjimą Lietuvos reikalais, mes atsidarome plačiau vartus į aiškesnę ir tikresnę Amerikos valdžios pagalbą mūsų kilmės kraštui. Šioje srityje l a b a i daug gali padaryti atskiros lietuvių organizacijos, jei tik jos planingai ir sumaniai tokį darbą vykdys.

— Mes žinome apie Jūsų labai tamprius ryšius su įtakingais valdžios žmonėmis Washingtone. Kokių turite įspūdžių dėl ateities?

— Mano įspūdžiai — geri. Įvykiai rodo, kad vieną dieną turės ateiti galas melui ir apgaulei, kuri ne tik Lietuvai, bet ir kitoms tautoms Europoje yra išplėšę laisvę savarankiškai gyventi ir augti. Kantrybės mums dar reiks. Bet viltis didėja kiekvieną dieną. Mus, lietuvius, valdžios sluoksniai Washingtone laiko ištikimais draugais. Mes ten surandame pasigėrėjimą lietuvių aiškiu nusistatymu prieš sovietišką tironiją ir randame nuoširdų pritarimą Lietuvos laisvinimo pastangoms. Galime neabejoti, kad tos pastangos duos gerų vaisių.

— Ko laukiate iš tautinės srovės pirmojo seimo?

— Aš laukiu iš seimo dviejų dalykų: — 1) jis turėtų nustatyti srovės vieningą ir pilną organizaciją ir 2) jis turėtų duoti gairių visai srovės veiklai, atsižvelgiant į pakitėjusias aplinkybes, į naujai atsiradusius uždavinius ir į naujus darbo galimumus bei kliūtis. Aš tikiu, kad Amerikos lietuviai, kurie visą laiką rėmė tautinės srovės veiklą, teisingai supras šio seimo reikšmę ir jį visokeriopai parems. Kiekv i e n a m Amerikos lietuviui, kurs savo mintimis bei simpatijomis yra prielankus tautinei srovei, bus garbė dalyvauti organizacijos steigiamame seime ir tuo įsirašyti į steigėjų skaičių.

Aš manau, kad lietuvybės išnykimo baimė Amerikoje rimtai reikalauja platesnio ir tinkamesnio plano, kurs padėtų tą grėsmę sumažinti. Seimas turės tuo reikalu numatyti visas galimybes.

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

BALANDŽIO 1

Europos valstybių užsienių reikalų ministeriai atvyko į Washingtoną pasirašyti Šiaurės Atlanto sutarties.

•

Syrijoje įvyko karinis sukilimas. Valžią paėmė kraštutiniai nacionalistai, priešingi susitaikymui su žydais.

•

Austrija atsisakė mokėti savo įnašus tremtinių stovyklų išlaikymui.

BALANDŽIO 2

Sovietai kelia griežtą protestą ir rengiasi skųstis UN visumos susirinkimui dėl Atlanto sutarties.

Maskvoje kitų kraštų diplomatai spėja, kad šitas skundas gali sudaryti pagrindą nutraukti Anglijos ir Prancūzijos draugingumo sutartis su Maskva, kurios, nors beveik ir užmirštos, bet tebegalioja.

•

Iš Belgrado praneša, kad Bulgarijoj vykdomas naujas komunistų partijos valymas.

BALANDŽIO 3

Europos valstybių užsienių reikalų ministeriai bei delegacijų pirmininkai, susirinkę Atlanto sutarties pasirašyti, griežtai pasmerkė sovietų protestus prieš tą sutartį.

•

Washingtonas ir Londonas pasiuntė griežtas notas Bulgarijos, Vengrijos ir Rumunijos vyriausybėms, kuriose kaltina tas vyriausybes už keleriopą sulaužymą taikos sutarčių.

•

Maršalas Tito pasakė kalbą, kurioje kaltino lygiai vakarų, lygiai rytų šalis, kad abi tos pusės meluojančios ir šmeižiančios Jugolaviją. Sako, kad ir Maskva ir kapitalistai vienodai nori Jugoslaviją nukreipti iš to kelio, kuriuo ji eina...

•

Taikos derybos kinijoje tarp nacionalistų ir komunistų jau prasidėjo. Komunistai darosi kiek nolaidesni "karo nusikaltėlių" klausimu, bet reikalauja nutraukti visus ryšius su Čiangkaišeku ir "Amerikos imperializmu".

•

Winston Churchill išvyko atgal į Londoną. Jis Bostone pasakė kalbą, kuri buvo vienas iš smarkiausių apkaltinimų Kremliui. Jo nuomone, Europa jau senai būtų buvusi komunistų užimta ir Londonas jų subombarduotas, jeigu ne atominės bombos baimė.

BALANDŽIO 4

Sirijos sukilimo laimėtojai sudarė laikinę valdžią, kuri pareiškė, kad kovos su komunizmu, Naujoji valdžia žada būti draugiška Amerikai.

•

Costa Rica vėl turėjo revoliuciją, kuri šį kartą nepasisekė. Paskutinė revoli u c i j a, kuri tada pasisekė, buvo pereitų metų gruodžio mėnesį.

BALANDŽIO 5

Šiaurės Atlanto sutartis jau pasirašyta. Ją pasirašė USA, Kanados, Danijos, Islandijos, Portugalijos, Anglijos, Prancūzijos, Italijos, Olandijos, Norvegijos, Balgijos ir Liuksemburgo atstovai.

USA senatas tuo tarpu nesiskubina su tos sutarties patvirtinimu. Kai kas spėja, kad patvirtinimas gal užtruks keletui mėnesių.

•

Irano — Sovietų pasieny vėl įvyko sunkus pasienio apsaugos susirėmimas.

•

Bulgarijoje valymas matomai tikrai vykdomas, nes ministerio pirmininko pavaduotojas Kostov atleistas iš pareigų ir suimtas.

BALANDŽIO 6

Prasidėjusioje UN sesijoje Flushing Meadow, N. Y., pirmininkas Evatt pabrėžė, kad Atlanto sutartis turi veikti UN viduje, o ne šalia jos.

Ta patį pareiškia ir sutartį pasirašiusių valstybių atstovai.

•

Graikijos sukilėliai sta i g i u puolimu vėl atsiėmė žymią dalį strateginių vietų Grammos kalnuose, kurias vyriausybės kariuomenė buvo užėmusi pereitą vasarą.

Advokatas Antanas Olis

Atlanto Paktas ir Lietuva

Balandžio 4 d. Washington'e, įvykdyta Šiaurės Atlanto Sutarties pasirašymo ceremonija akyvaizdoje daugelio liudininkų, kurie buvo tam tikslui pakviesti. Tarpe tų liūdininkų buvo pats Prezidentas Truman, Vice-prezidentas Barkley, daugelis kitų aukštų pareigūnų, taipgi senatoriai ir kongresmanai. Kviestųjų liudininkų tarpe matėsi daugelis diplomatinių misijų šefų, jų tarpe trys Baltijos atstovai: Lietuvos Ministras Žadeikis, Latvijos Charge d'Affaires A. Dinbergs, Estijos e. p. Charge d'Affaires J. Kaiv.

Baltijos oficialūs reprezentanti šia proga įtaikė Valstybės Sekretoriui p. Dean G. Acheson'ui adresuotus savo tris identiškus pareiškimus. Pabaltiečių ofic. atstovų pareiškimas apibūdina Atlanto Paktą kaip d r ą s ų žingsnį visuotinės taikos naudai ir kaip itin svarbų faktorių vakarinių demokratijų pokarinės politikos, siekiančios patikrinti laisvę ir saugumą Šiaurės Atlanto srities valstybėms prie kurių, geografiškai imant, priguli ir Baltijos kraštai.

Lietuvos Ministro pareiškime pabrėžiama, kad Lietuvos pavergimas yra perilgai užsitęsęs, sovietams sulaužant Atlanto Charto non-aggrandizement pasižadėjimą (jau neminint kitų sutarčių sulaužymo), kad del tos besitęsiančios neteisėtos okupacijos Lietuvoje, Lietuvai nebuvo progos laisvai ir atvirai pasisakyti del kalbamo Pakto reikšmės. Lietuvos Ministro pareiškime reiškiama įsitikinimo, kad Paktą pasirašiusios dvylika demokratinių valstijų sieks **teisingos** taikos ir kad todėl tokiai taikai nebus aukojama pagrindinės laisvės ir teisės tų tautų, jų tarpe ir Lietuvos, kurios laikinai jų neteko dėl pavartotos prieš jas prievartos, ir kad kalbamas Paktas eventuliai turės teigiamos įtakos į išlaisvinimo tebelaukiančių tautų ateitį.

ŠIOJE ŠALYJE

PER DU BILIJONUS deficito numatoma ateinančių metų U-SA biudžete. Prezidentas Trumanas pranešė, kad kitais metais, pradedant nuo liepos 1, šio krašto išlaidos sieks 41.9 bilijonus dolerių, o pajamos — 41 bilijoną. Bet į išlaidas dar neįskaityta apie 1.2 bilijono išlaidų pagalbai kitcms valstybėms, kuri numatyta Atlanto sutartimi. Iš kitos pusės—nėra tikra, kad pajamų susidarys tiek, kaip paminėta, jeigu nebus padidinti mokesčiai (taksai).

Senate yra palinkimas išvengti deficito ir mokesčių padidinimo mažinant išlaidas. Administracijos išlaidas sumažinti bando ir pati administracija, iš pamatų peržiūrėdama visos eilės įstaigų reikalingumą ir daugelį jų panaikindama. Vien krašto apsaugos srity naujas sekretorius jau numatė panaikinti net devynias įstaigas. O jų reikia dar peržiūrėti arti poros šimtų... Senate iškeltas pasiūlymas sumažinti 10% pagalbą Europai pagal Marshallo planą, bet atrodo, kad tas sumažinimas nebus padarytas. Iš kitos pusės yra pasiūlymas priimti "MacArthur planą" kovai su komunizmo įsigalėjimu Azijoje, o tas pareikalautų taip pat apie bilijoną dolerių, jei ne daugiau.

•

EKONOMINĖ PADĖTIS šiuo metu neatrodo labai optimistiškai, nors žymesnių pavojų dar nenumatoma.

Pramonės (industrijos) gamyba paskutiniu laiku sumažėjo 3.6%. Bedarbė padidėjo beveik dvigubai ir darbo ieškančių skaičius pakilo iki 3,500,000.

Pirkėjams prekių kainos bendrai imant krito 3%, o maisto kainos krito net 8%.

Gamybos sumažėjimas palietė daugiausiai tekstilės ir prabangos dalykus.

•

PREKYBOS PASKATINIMUI dabar yra leista daugiau pirkti išsimokėtinai. 1946 metais perkant prekes iš sandėlių praktiškai reikėjo mokėti viską grynais. 1947 metais buvo reikalaujama tuojau mokėti 75%, likusią dalį buvo leista bankams kredituoti. Dabar bankams leista kredituoti pirkėjus net iki 50%, tai yra, pirklys, pirkdamas prekes iš sandėlio gali gauti iš banko kreditą pusę kainos.

Šita priemonė smarkiai pagyvino prekybą paskutinę savaitę.

•

AUTOMOBILIŲ KAINŲ kritimas paskutinę savaitę dar plėtėsi. Kaiser-Frazer firma (ketvirtoji didumu iš eilės po General Motors, Ford ir Chrysler) pereitą savaitę paskelbė, kad dabar jau ne tik nebereikia laukti automobilių, bet kad jau sunku pirkėjų besulaukti. Todėl ši firma numažino savo automobiliams kainas apie 333 doleriais.

KĄ REIŠKIA visi tie pasikeitimai ekonominiame gyvenime, tuo tarpu nėra vienodos nuomonės. Bet, sako, pereitą savaitę pesimistų skaičius buvęs didesnis, negu optimistų...

BEST WISHES
To Our Many Friends
and Patrons

B & B Auto Glass Co.

AUTO GLASS SPECIALTY
OF EVERY DESCRIPTION

7120 CARNEGIE AVENUE ENdicott 2790

GREETINGS TO OUR FRIENDS AND PATRONS

KINGSBURY DRY CLEANERS

COMPLETE DRY CLEANING
We Own and Operate our own Plant

16608 MORELAND BLVD. Washington 0500

BEST WISHES TO OUR MANY PATRONS

FOX'S JUVENILE SHOE STORE

SHOES FROM CRADLE TO COLLEGE
X-Ray Fitting

16617 KINSMAN ROAD LO. 1637

Detroit, Mich., Naujienos

LOS ANGELES, Cal.

VISOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS RENGIA DIDŽIULĮ KONCERTĄ

Helen Bartush

Balandžio 24 dieną (Atvelykyje) American Masonic Hall 225 North Vermont Ave., rengiame didžiulį mūsų didžiai gerb. dainininkės Alenukės Bartush — Swaggar koncertą. Rengimo komitetan įeina adv. J. C. Petraitis (Peters), M. Aptukienė, muzikas J. Ąžuolitis, A. Nausiedienė, Dieringai, P. Žilinskas, Batkai, O. Račkienė, J. Uždavinis, M. Hedrijienė (Kvederienė) ir V. B. Archis.

Programa prasideda 3:30 p. p., šokiai 6 val. Orkestras bus Stanley West. Bus įvairių šaltų užkandžių ir gėrimų. Įžanga tik $1.00. **Vincent B. Archis**

PREL. M. KRUPAVIČIAUS BELAUKIANT

Draugijų centro susirinkime balandžio 2 dieną valdyba pranešė, kad gegužės pirmą Detroitan atvyksta prel. M. Krupavičius.

D-jų Centro valdyba pareiškė, kad ji sudariusi rengimo komisijas ir darbų planus. Tarpe tų komisijų buvo viena, kuri šiuo momentu labai svarbi. Tai aukų rinkimo komisija. Aukos nutarta rinkti iš kalno, nes daugelis biznierių dėl darbo negali dalyvauti parengime.

Mes prašome Lietuvos gelbėjimo vardan, visus Detroito lietuvius pasiruošti aukoti ir, kada paprašysime aukų, jas įteikti. Aukų rinkėjai bus paskelbti per spaudą ir Lietuvių Balso radijo pusvalandį.

PIRMOJI AUKA $50,00

Balandžio 3 d., Tarptautinio Inst. patalpose įvyko Lietuvių Balso radijo klubo visuotinis susirinkimas. Daug veiklos klausimų čia buvo išgvildenta. Dr. Padalskio, Liet. Org. Centro įgaliotinio, prašymu, nutarta Tarybos prakalbų, gegužės 1 d., reklamą atlikti be užmokesčio.

Org. Centro aukų rinkimo komisijos narei M. Sims paprašius Lietuvių Balso radijo klubą paaukoti Tarybai prel. M. Krupavičiaus prakalbų proga, pranešėjo Ralph Valatkos pasiūlymu nutarta aukoti $50.00.

RADIJO KLUBO VAKARAS

Klubo vicepirm. A. Rinkūnas pranešė, kad balandžio 24 d. ruošiamas klubo vakaras ir prašė išrinkti vakaro šeimininkę. Išrinkta klubo iždininkė Helena Rauby.

ATVYKO BARAUSKŲ ŠEIMA IŠ BELGIJOS

Trejus metus laukta Barauskų šeima pagaliau atvyko iš Belgijos. Jie atvyko olandų laivu Bendam kovo 25 d. į New Yorko uostą, o į Detroitą kovo 27 d. Atvykusi Barauskų šeima nebuvo pastebėta ir sukta nei jokios lietuviškos organizacijos, nes jie atvyko ne pagal bilių, bet su senoviškais afidavitais, tad apie juos nebuvo iš anksto pranešta.

Barauskų šeima susideda iš trijų asmenų: Vladas Barauskas, jo žmona Valerija, dantų gydytoja, ir 6 metų sūnelis Algiukas.

Balandžio 3 d. jie atvykę į šv. Antano bažnyčią susitiko ir pažįstamų iš Lietuvos: dr. Padalskį ir Pažėrą, o vėliau, mūsų namuose, dr. Birutę Raulynaitienę.

Svečiai aplankė ir Radijo Klubo susirinkimą, kur jiems teko bent kiek susipažinti su mūsiške veikla.

Svečiai atvežė gražių rankdarbių dovanėlių, kokių čia visai nėra.

Iš Babarskų pirmųjų žingsnių ir pirmos pažinties asmeniškai atrodo, kad jiems gyvenimas nusilenks ir jie bus laimingi.

J. D. CLEVELANDIETIS NESUPRATO

Pereitame DIRVOS numeryje, nuomonėse, J. D, Cleveland, Ohio, rašo: Tikrai Turime. Detroitiečiai apgailėstauja, kad negali pasidžiaugti gyva lietuvaite operos dainininke ir ja prieš kitus pasididžiuoti Jis perstatė Anna Kaskas ir Polina Stoska, paskiau net ir V. Jonuškaitę.

Mano buvo pasakyta, kad negalime lietuvaitės turėti Amerikos operoj. Man sakant "lietuvaitės", reiškia Lietuvoj išaukletos operos artistės, atvykusios į Ameriką ir įstojusios į operą, kaip padarė Lilly Pons, prancūzė. Anna Kaskas ir Polina Stoska yra Amerikos lietuvaitės ir Amerikos pilietės. Kada apie jas reklamuojama, nesakoma, kad štai dainuos artistė Anna Kaskas, Kauno ar Vilniaus operos artistė, bet Hartford, Conn. Taigi tas Lietuvai, kaip kraštui, nenaša tokios garbės. Nors dažnai primenama, kad Anna Kaskas ar Polina Stoska yra gimusios iš lietuvių tėvų, imigrantų. Ir tas mums labai džiugu ir miela, ir tos artistės visuomet bendradarbiauja su lietuviais. Bet ne tai aš norėjau savo skunde pasakyt.

Operos artistė V. Jonuškaitė mums irgi yra didelė pažiba, taip pat ir kitos Lietuvos operos artistės, kurios pasiekė Amerikos kontinentą, bet kol jos nėra Amerikos operoj, tai mes negalime tiek pasididžiuoti, kiek galėtumėm, jei jos ten būtų. Mes savo tėvynę Lietuvą ir be didelių kultūrinių iškilimų mylime ir gerbiame, bet prieš svetimtaučius mes turime parodyti, kokiame kultūros lygyje ji stovi. Ypač turime ir trokštame įrodyti Amerikai, kur yra priglaudžiama daugybė mūsų žmonių. Kai Lietuvos lietuvaitė pateks į Amerikos operą, tai ne tik Detroitiečiai džiaugsis ir didžiuosis, bet ir viso pasaulio lietuviai. **M. Sims**

MISIJOS ŠV. JURGIO PARAPIJOJ

Prasidės per sumą, 10:30 val., Verbų sekmadienį. Misijas ves jėzuitas tėvas J. Kidykas. Misijos paprastom dienom nuo pirmadienio vyks 8:00 val. rytais ir 6:30 vakarais.

MIRUSIEJI

Ona Valukonienė, 59 m., gyv. 15012 Wildemore, mirė balandžio 4-tą. Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, balandžio 7-tą.

KALBĖS PER RADIJĄ

University of Detroit dėstytojas Pranas Padalskis kalbės per Amerikos Lietuvių Balso radijo pusvalandį, 8:30 v.v., šį sekmadienį. Jo kalba lies artėjantį VLIKo pirmininko apsilankymą Detroite gegužės 1-mą.

AKRON, OHIO

BALFo 34-o SKYRIAUS ATSIŠAUKIMAS

Brangūs Akrono ir apylinkės lietuviai:

Komisija širdingai dėkoja Jums už visokias Jūsų aukas. Pereitais metais, kada buvo paskelbta rinkliava, visi labai gražiai atjautė savo brolius ir seseris, kurie kenčia badą, šaltį ir sunkiausią skausmą, tai yra, praradimą savo tėvynės.

Kaip gerai visi žinote, jų vargas dar nepasibaigė. Jie dar šaukiasi į mus pagalbos. Tad mūsų skyrius surengė kitą rinkliavą. Reikia vyriškų, bei moteriškų ir vaikiškų drabužių. Batus suriškite poromis. Jei negalite patys pristatyti pas Trumpicką, 773 Bisson Ave, pašaukite telefonu vieną iš šių asmenų ir drabužiai bus paimti:

K. Kupris, 927 Grant St. BL 5259

J. Milcikas, 350 The Brooklands, ST 3463

K. Puisis, 944 Baughman, FR 0093

A. Gutauskas, 836 Haynes St., JE 7382

Laikykite mintyje visuomet Kristaus žodžius — kas pagelbsti Jo pavargėliams, Jam suteikia. Atidarykite savo širdis tiems, kurie į jus šaukiasi.

Ačiū taria Jums Valdyba,

J. Sebestinas, Pirmin.

J. V. Ramoška, Sekret.

Užsisakė ir užsimokėjo už knygą

"RED TERROR OVER LITHUANIA"

Visi čia paminėtieji asmenys užsimokėjo už knygą po $2,00.

WORCESTERYJE:

Kun. Jutkevičius.. 5 knyg.
Blažys ..... 3 "
Kiti po vieną:
Kun. Petraitis,
J. M. Novickas,
Ad. Šilelis,
O. Bakanauskienė,
Adv. Tamulionis,
M. Civinskas,
J. Bačinskas,
E. Jankauskienė,
Mrs. H. Borelli,
Lozoraitienė V.,
J. Bello,
J. Rosky
Petras Corol,
Adv. Mileris,
J. Kiela,
V. Skrinskas.

Knygą LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE nusipirko Worcestery:

Nedzvickas, J. Vaitkevičius, Mitrikas, Bapkauskas, Klimas, **Br. Purvinskas,** Paškauskas, Paškauskienė, O. Bakanauskienė, Sinkevičienė, Lauzonienė, Jonitienė, Simonis, Jaseliūnas, Mrs. Beliauskas, Mrs. Navickas, Aušros Vartų bažnyčios socialis Klubas (dvi knygas) — Du pirkėjai nedavė savo pavardžių. Viso — 20. Visi sumokėjo po $2.00.

ATITAISYMAI

IŠPHILADELPHIJOS buvo pranešta, kad ten laukiama atvykstančio prof. Mykolo Biržiškos su šeima, kuris jau turįs tam reikiamus dokumentus.

Pasirodė, kad tie dokumentai esą netinkami. Taigi prof. M. Biržiška tuo tarpu reikiamų dokumentų atvykti neturi ir tebelaukia, kas jam padėtų išsikasti iš Vokietijos.

IŠ DAYTONO buvo pranešta, kad yra atvykusi Virgilijaus šeima. Turėjo būti: **Prof. Vladas Viliamas** su žmona Regina ir sūnum Virgilijum.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytone
ir apielinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O

Vytautas Markuzas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

Petras Lalas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

Vincent B. Archis
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
331 So. Rampart Blvd.
LOS ANGELES, GALIF.

A. S. Trečiokas
INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
311 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Greetings to all our Friends
and Patrons

Wolf's Fabric Center

Big Selection in Woolens
Silks, Rayons, Cottons
and Draperies

6908 SUPERIOR AVE.
ENdicott 3764

BEST WISHES
TO MY FRIENDS
AND PATRONS

TOM'S GARAGE

General Automobile Repairing

1080 East 64th Street

HEnderson 4947

Here's terrific value!

Imagine Getting This Great New Kelvinator for only $209.95

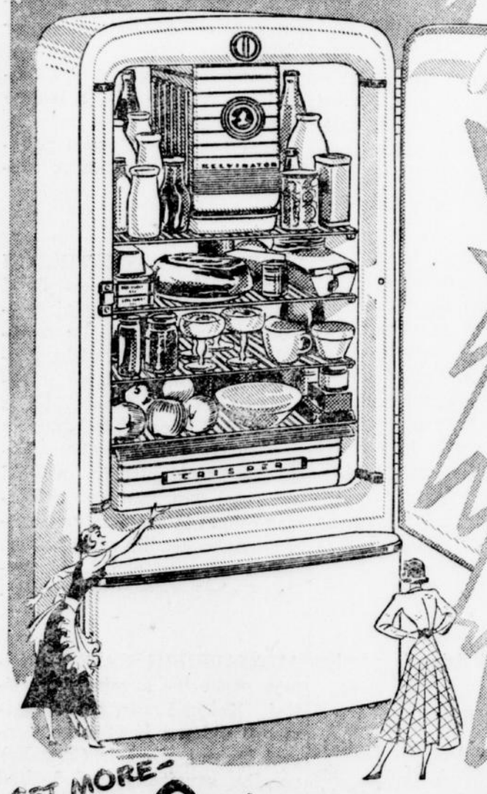

JUST LOOK AT ALL THESE FEATURES:

- Frozen Food Chest for your packaged frozen foods and ice cubes. TWO big ice trays!
- Giant, full-width sliding Crisper . . . keeps 20-quarts of greens, fruits crisp and fresh in dewy-moist cold!
- Plenty of shelf-space. Extra-high space for your tallest bottles and cans!
- Full 6 cu. ft. capacity! Kelvinator quality throughout.
- Powered by Kelvinator's famous Polarsphere . . . sealed-in-steel. Matchless for dependability and penny-pinching economy!

*Prices shown are for delivery in your kitchen with 5-Year Protection Plan. State and local taxes extra. Prices and specifications subject to change without notice.

COME IN... AND BE AMAZED!

GET MORE- Get Kelvinator

The VICTORY Furniture & Appliance Company

FOR COMPLETE HOME FURNISHINGS
10412 Superior Ave. Cleveland CE. 3610
Convenient Budget Plan!
(Free parking in rear of store)

AID OVERSEAS, INC.

Neužmiršk padėt tremtiniui!

4851 S. Ashland Avenue Chicago 9, Ill.

Aid Overseas, Inc., siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys Nr. 5—$5.50
2 sv. rukytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys N. 10—$6.80
2 sv. rukytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys N. 19—$9.95
4 sv. rukytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4½ sv. cukraus
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys N. 14—$6.40
2 sv. rukytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 6—$2.80
10 svarų cukraus

Siuntinys N. 21—$6.70
2 sv. rukytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado
14 oz. kondens. pieno
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 7—$3.00
10 sv. kvietinių miltų

EKSTRA TAUKAI
Siuntinys Nr. 25
A. 8 sv. grynų kiaulinių taukų $4.75
B. 12 sv. grynų kiaulinių taukų $6.00
C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų $7.25
Tik į Vokietijos US ir Britų zonas ir eina apie 4 savaites.

Siuntinys Nr. 27 — $6.30
3 sv. margarino, 4 sv. cukraus, 2 sv. arbatos

PASTABA: Reikalaukite pilno musų siunčiamų pakietų sąrašo.

Geriausias LIETUVIU Paveiksluotas Žurnalas NAUJIENOS 32-jų puslapių

Už $1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.

Insteigtos Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

Painus yra kelias į laisvę...

JONAS MEŠKUITIS

2. Pirmas prieglobstis

(Tęsinys iš pereito numerio)

Šiltinė ir dezinterija, nušalusios kojos ir jų amputacija, pairę nervai ir peršauti kūnai ir kitokios ligos ir žaizdos, jei kas jas ir nugalėjo, jų pasekos dar ilgą laiką, o kai kam ir visą amžių primins barbarų siautėjimą, įvykusį XX amžiuje Vidurinėje Europoje, "poetų ir mintytojų" šalyje...

Ligoninėje visi, kas daugiau, kas mažiau, tas pasekas savyje jausdami, buvome koncentracijos stovyklos gyvenimo liudininkai, užsigrūdinę žiauriausių žmogaus paniekinimo ir kankinimo vaizdų bei išgyvenimų. Bet tuo metu, kai matai vienus jau pilnoje laisvės ir laimės ekstazėje, o kitus tebekovojančius paskutiniais gyvybės ir energijos ištekliais prie pat tų laisvės vartų — visa ta neapsakomai skaudi kova veikia į jausmus, kurie atgimė pirmąją aplinkybių pasikeitimo valandą. Ir mums, to laisvės džiaugsmo neišgyvenantiems, teko vėl gyventi aplinkoje, kur gyvenimas dar vedė kovą su mirtimi. Tokiose aplinkybėse visai užsimiršo, kad už kelių kilometrų, už įlankos, pusiasalyje, randasi kelių dešimčių tūkstančių apsuptos vokiečių kariuomenės masė, gi kitoje pusėje eina žiauri kova dėl lenkų uostų — Gdynės ir Dancigo.

Daugelio ligonių nebeišlaikė nervai, ypatingai moterų; jų besikamuojančių kliksmas nustelbė patrankų griausmus...

Tokiose tad aplinkybėse teko mums "prisiglausti" ir, neatsižvelgiant širdį rėžiančių kankinimosi vaizdų, buvome patenkinti radę laikiną pastogę, maistą ir... užsiėmimą. Dirbome, kur pripuolamai gydytojai buvo paskyrę, nes ir jie neturėjo laiko klausti, ar geriau tinki virtuvėje, ar sanitaru, ar pagelbininku operacijų salėje... Šį kartą teisininkas ar žurnalistas buvo tinkamas ir vienur ir kitur...

Koks darbas ir kokios sąlygos bebūtų ligoninėje — viską buvo galima kurį laiką pakęsti, bet mums ne mažiau rūpėjo ir aplinkybės už ligoninės ribų, kurios, aišku, negalėjo nepaliesti ir ligoninės gyventojų bei, aplamai, mūsų lietuvių likimo.

3. Jau ir "kontakte" su rusais . . .

Neužilgo sužinojome, kad rusų komendantūra įsakė registruotis visiems buvusiems kalinims ir kad Sovietų Sąjungos piliečiai, o tokiais jie mus ir šiandieną tebelaiko, renkami į specialias stovyklas. Kalinių tarpe buvo ne maža rusų, buvusių karo belaisvių, ir jų veiduose didelis pagrįstas susirūpinimas. Mes bent išoriniai stengėmės savo, gal dar didesnio, susirūpinimo neparodyti ir, nuduodami, kad esame "nepamainomi" ligoninės tarnautojai, vengėme bet kokių susitikimų su karinės valdžios organais.

Bet, sakoma, **jei kalnas neateina pas Mahometą, — Mahometas ateina prie kalno.**

Poros dienų bėgyje, įsijautus tokiose ligoninės sąlygose, neatrodė, kad pirmomis dienomis, kada čia pat dar girdėti kulkosvaidžių šūviai ir patrankų griausmai, imtų kas mumis domėtis, ypatingai dar ir dėl to, kad jie patys gerai matė, kaip dauguma kalinių atrodė ir ne vieną jų jie patys savo rankomis vos gyvą atgabendavo ligoninėn.

Bet kalinių tarpe buvo daug rusų, buvusių karo belaisvių, ir tokių, kurių sąžinė savo karinės, o gal ir kitokios vadovybės, atžvilgiu nebuvo visiškai gryna ir kurie, pirmiesiems daliniams pasirodžius, rado reikalo kuom nors "pasižymėti".

Taigi, vos praėjus 48 valandoms nuo rusų kariuomenės atėjimo, sužinojom, kad "kaž kas" jau domisi lietuviais — buvusiais kaliniais. Vienas-kitas ruselis buvusių mūsų nelaimės draugų, mūsiškių jau ėmė klausinėti, kur gyvenam, ką manom toliau veikti ir panašiai.

Gražų ir saulėtą kovo mėnesio rytą, bepusryčiaujant ligoninės virtuvėje, man ir prieteliui J. M. teko pranešti gydytojui, kad esame "iškviesti pasikalbėjimui" pas kaž kokį kapitoną. Gydytojo veidas išbalo, tačiau jis stengėsi išlaikyti šaltą kraują ir tik pareiškė: "Lauksiu greit grįžtant". Mus išsikvietęs ir lydėjęs ruselis užtikrino, kad tikrai, pasikalbėjus, grįšim. Mažai tikėjom tiems žodžiams, tačiau kaž kokio fatalizmo apakinti, skerbėmės pro siauras miestelio gatveles, prigužėjusias sunkvežimių, pro turgaus aikštelę su išrykiuotomis priešlėktuvinėmis patrankomis. Kaip piauti vedamos avelės, ėjome į tą nelemtą ir nieko gero nežadantį "pasikalbėjimą".

Įvesti į privatų butą, buvome tuoj priimti ginkluoto rusų sargybinio tankisto "globon", kuris tuoj pat nuvedė į siaurą kambarėlį, kuriame, apart kitų kacetininkų, daugiausiai lenkų, radome keletą vietinių vokiečių ir mūsų susirūpinusį prof. kun. St. Y. Tuo pat sužinojome, kad čia perėjo jau daugelis tokių "nusikaltėlių". Kai kurie iš jų buvo greit paleisti, tačiau ne vienas buvo rusų ir išvedamas ir nežinia kur...

Taip besėdint ir baimingai besikeičiant tarpusavyje viena kita mintim, nutylint slegiančius piktus spėliojimus, kurių tokiais momentais sunku atsikratyti, buvome paties sargybinio lyg iš snaudulio pažadinti jo prakalbinimu ir užklausimu, kas mes per vieni ir kodėl čia atsidūrėme. Rusiškai jam paaiškinus, iš kur ir kaip čia patekome ir kad esame lietuviai, ruselio veide dingo piktojo kario bruožai ir tuoj pasidarėme, anot jo, "sojuzniki" (sąjungininkai). Tai buvo "sibiriokas" jau nuo suomių-rusų karo laikų nepaleidęs ginklo iš rankų, daug sykių sužeistas ir be galo išsiilgęs savo šeimos. Jam ne svetimas buvo dalykas, kad Lietuva yra Sov. Sąjungos "respublika", o tuo pačiu — lietuviai rusų sąjungininkai. Tokia sargybinio pažiūra į mus grąžino mumyse vilties kibirkštėlę ir pradėjom po truputį atsikvošėti. Pyktis ant savęs, kad taip lengvai ir ne vyriškai leidome save atsivilioti į šias pinkles, kiek atsileido ir pradėjom galvoti, kaip čia iš tos keblios būklės būtų galima išsikapstyti.

Pasirodė kitas, jaunas, kaž kokią meliodiją niuniuodamas, raudonarmietis, kurio pikti akių žaibai mūsų link užgeso, kai "sibiriokas" jam paaiškino, kad štai, va, "mūsų sąjungininkai"!

Nieko nelaukdamas, pasinaudojau tų sargybinių pasikeitimo proga ir pasiprašiau "sibirioko" mane palydėti "trumpam reikalui". Buvau ant greitųjų sumetęs planą iš jo išgauti bent kokių apčiuopiamesnių duomenų, ką galėtų reikšti to jų kapitono susidomėjimas lietuviais. Išėjus kieman, stengiausi kuo ilgiausiai užtrukti ir pradėjau savo "meliodiją" netiesioginiai nuo mūsų išgyvenimų vokiečių okupacijos metu ir, pagaliau, koncentracijos stovykloje. Baigiau savo "graudenimą" lyg ir nusiskundimu, kad štai ir vėl jaučiame mumis nepasitikėjimą ir kad negalime pateisinti tokio mūsų laikymo po ginkluota sargyba. "Sibirioką" toks mano kalbos epilogas neabejotinai paveikė, nes jis visomis išgalėmis stengėsi mane įtikinti, kad, pasikalbėjus su kapitonu, būsime paleisti.

Atėjo kapitonas ir mus pirmus, po vieną, įsikvietė į savo kambarį pasikalbėjimui. Man pirmam teko išdėstyti visų paskutinių metų istoriją ir atsakyti į klausimus, tarp kita ko, ar mūsų tarpe tikrai esą ir buvusių ministerių. Iš pasikalbėjimo supratau, kad buvome šnipelio pristatyti, kaip aukšti pareigūnai ir net buvę ministeriais. Paaiškinus, kad mūsų tarpe yra visokių, daugiausia inteligentiškų profesijų žmonės, tačiau jokių ministerių, turėjau dar kapitonui išaiškinti, ką reiškia teologijos fakultetas, nes prof. Y. buvau pristatęs, kaip to fakulteto profesorių. Paaiškėjus kapitonui, jog tai "popų mokykla", buvau grąžintas atgal į bendrąjį kambariuką. Pasikalbėjimui iš eilės vyko J. M. Jam neilgai užtrukus, nuėjo prof. Y. Jo pasikalbėjimui ilgiau užtrukus, "sibiriokas" mus pavaišino ryžių koše su duona ir dar paaiškino, kad tai kapitono įsakymu ir kad tą gauna tik "sojuznikai". Tuo tarpu pasirodę kiti raudonarmiečiai pradėjo atiminėti nuo vokiečių geresnius batus, pamesdami jiems medines klumpes.

Atmosfera pasidarė dar nejaukesnė, kai išgirdome riksmą ir smūgius ir kai kambarin išsigandęs įpuolė mums iš koncentracijos stovyklos pažįstamas ruselis, dirbęs krematoriume. Iš elgesio su juo supratome, kad jo likima jau beveik išspręstas. Tokioje nejaukioje aplinkoje betūnant, staiga pasirodo prof. Y. besišypsąs veidas, o jo rankose — stori sandvičiai! Jį lydėjęs raudonarmietis griežtu tonu įsako mums pasiruošti išeiti. Turiu prisipažinti, kad prof. Y. šypsena ir to kareivio tonas mane kiek suglušino, bet išėjus pro duris ir pastebėjus, kad mus lydi tik cigaretėmis vaišinusio sargybinio "do svidania" (iki pasimatymo), pajutau, kad kojos labai lengvai neša ligoninės link...

Nors tai buvo tik "pasikalbėjimas su kapitonu", bet nepasakyčiau, kad toks netikėtai žmoniškas eigesys būtų panaikinęs tą nerimą ir tą nenorą turėti dažniau tokius "pasikalbėjimus".

Grįžus ligoninėn, skubėjome painformuoti savuosius ir nutarėme visokiais atvejais būti atsargiems ir ateityje vengti bet kokių panašių pasikalbėjimų. Mums jau ir taip buvo aišku, kad pirmieji rusų kariuomenės daliniai su savo politrukais domisi tik "bendru vaizdu" savo aplinkoje, bet po jų, su sekančiais okupaciniais organais, gali tekti jau kitaip kalbėtis. Todėl, kol artimo fronto aplinkybės ir tuščios kišenės, bei neturėjimas jokių dokumentų neleidžia iš vietos pajudėti, nutarėme, kiek galint, maskuotis ir nekišti nosies ten, kur ją gali pastebėti tie, kurie anksčiau ar vėliau vistiek mūsų taip lengvai nenorės paleisti.

(Bus daugiau)

● **Pakeliui į mirtį** — B. Gaidžiuno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. — 231 pusl. **Kaina $1.00**

Tautiečiai! Tautietės!

Ruoškimės dalyvauti svarbiame

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SROVĖS SEIME

šeštadienį, balandžio 30 ir sekmadienį, gegužės 1

NEW YORKE

Šio seimo tikslas —

- sukurti Amerikos lietuvių tautinės srovės vieningą organizacinę sistemą;
- sudaryti stiprią pajėgą lietuviško susipratimo ir juo paremto veiklumo išlaikymui Amerikos lietuvių visuomenėje;
- apsvarstyti būdus ir priemones, kaip Amerikos lietuvių tautinė srovė veikliau ir naudingiau gali pasireikšti dabartinių bendrų lietuvių uždavinių atlikime — visų pirma kovoje už tėvynės laisvę ir pagalboje nukentėjusiems tautiečiams.

Seime dalyvauti kviečiami —

- Visi Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro veikėjai, nariai bei rėmėjai;
- Kitos organizacijos, su šiomis organizacijomis lietuviškame veikime bendradarbiaujančios — per savo atstovus;
- Visi į šį kraštą atvykę tautiečiai — Lietuvių Tautinio Sąjūdžio nariai bei prijaučiantieji.

SEIMAS ĮVYKS

Hotel New Yorker - 8th Ave. ir 34th St. kampas

Iš kitur atvykusieji dėl kambarių užsisakymo kreipiasi į Seimo Rengimo Komisijos pirmininką laiškais iš anksto šiuo adresu:

Mr. J. Ginkus, 495 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.

Po seimo įvyks bendra seimo dalyvių ir svečių vakarienė tame pačiame viešbutyje, su specialia tam rengiama programa. Į vakarienę bilietai užsakomi taip pat pas Seimo Rengimo Komisijos Pirmininką. Negalintieji atvykti kviečiami seimo darbus paremti —

- ★ sumanymais bei mintimis apie tautinės veiklos patobulinimą,
- ★ piniginėmis aukomis tai veiklai finansuoti.

TAUTIEČIAI! TAUTIETĖS! ŠIS SEIMAS YRA NAUJOS LIETUVIŠKO TAUTINIO DARBO VAGOS PRADŽIA! DALYVAUKITE TAME SVARBIAME ĮVYKYJE! PRISIDĖKITE, KAD TOJI VAGA BUTŲ GILIAI PRADĖTA IR GILIAI IŠVARYTA!

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, O.

AIŠKĖJA

BALFo PIRMININKAS spaudai skirtame pasikalbėjime, kuris skelbiamas kitame puslapyje, atsakė į daugelį klausimų, apie kuriuos ką nors išgirsti visuomenei jau buvo atėjęs laikas.

Visuomenė, ypač veiklieji BALFo darbo rėmėjai, be abejonės, tinkamai atsidėkos už tuos svarbius paaiškinimus, veikliau pasidarbuodami BALFo darbų paramai sustiprinti.

* *

Bet vienas klausimas, kuris jau pereitą rudenį kėlė visuomenėje rimto susidomėjimo, ir kurį mes viešai esame labai įsakmiai paminėję, — ligi šiol yra apeitas. Į jį ligi šiol iš visų organų, kurie rūpinasi tremtinių imigracijos reikalais, vienintėlis atsakymas buvo — visiška tyla... Tai buvo klausimas apie **nevardines garantijas** ir apie sąlygas, kurias ras tremtiniai, tomis, palyginti, lengvai duodamomis garantijomis pasinaudojusieji.

* *

Kai nėra atsakymo iš viršaus, reikia jo ieškoti iš apačios. Paskutiniu laiku nemaža tremtinių dalis jau atvyko į pietines valstybes pagal tas nevardines sutartis.

Pasiekti juos ne visai lengva. Laiškai, siunčiami tiems naujakuriams spaudai nurodytais adresais, dažniausiai grįžta. Ar tai yra dėl adresų netikslumo, ar dėl kokių kitų priežasčių, sunku pasakyti. Bet vis dėlto mums jau pavyko, iš dalies tiesiog, iš dalies kitiems tarpininkaujant, gauti žinių iš visiškai tiesioginių šaltinių, kaip ten yra. Tad ir leisime kalbėti tiems, kurie patys praktikoje patyrė atsakymą į klausimą, kurį mes bandėme kelti dar pereitą rudenį, kai tie žmonės tebebuvo tremtinių stovyklose, kai jie svajojo pagaliau išsisukti iš tų stovyklinių barakų, iš to badmiriavimo, iš to gyvenimo be ateities.

* *

— Po 44 mylių važiavimo iš N. Orleano, pasiekėme cukraus fabriką. Aplinkui į visas puses tęsiasi cukrinių nendrių laukai. Netoli nuo fabriko yra miestelis, maž daug, kaip mūsų lietuviškas bažnytkaimis. Mus apgyvendino apie 2 mylios nuo to miestelio, tarp miškų, vietinių plantacijos darbininkų kaimely. Lietuviškai tariant — kumetyne. Septyni vyrai gavome namelį iš 4 kambarių. **Dirbam 6 dienas per savaitę po 9 su puse valandas. Dienos uždarbis — $3.00.** Jokių viršvalandžių nėra. Darbas gana sunkus. Dabar reikia valyti didžiulius kanalus, kad nubėgtų vanduo. Vieni dirbam su kastuvais, kiti su tokiu prietaisu, panašiu į dalgį žolei kapoti. Daugiausia reikia būti iki kelių vandeny. Dažnai lietus krapina iš viršaus. Lietingomis dienomis, taisant kanalus, tenka braidyti iki pažastų. Laimė, kad nešalta.

Visur reikia būti akyliam ir turėti, kaip sako, ausis. Nes pilna gyvačių. Iš jų trys rūšys yra labai pavojingos. Joms įkandus beveik visai nėra vilties išsigydyti. Jų tarpe ir gyvatė-barškuolė. Kitos gyvatės ateina į namus, bet jos nepavojingos. Yra labai pavojingas voras su raudona aštuoniuke ant nugaros. Tam įkandus, žmogus krinta iš karto. Blogai, kad jis ateina į namus... Taip pat yra nuodingų vabzdžių, augalų ir medžių. Moskitų tai begalės. Visų namų langai ir durys apkalti tankiais tinkleliais. Krokodilų, vėžlių ir didžiulių varlių taip pat nestinga. Be to, tas drėgnas karštis ir tie visi saugojimaisi nuo gyvačių mums, nejpratusiems, labai sunku pernešti. Tik sekmadienį atsigauni valandėlę. Tada važiuojam visi žuvauti, nes čia nepaprastai daug žuvies. Visą laiką mus lydi mūsų bosas. Tai labai geras žmogus. Jis mus moko ir anglų kalbos.

Tai matot, kur mes esam. Kiek čia būsim, sunku pasakyti. **Sutartimi nesame surišti,** bet reikia atidirbti už kelionės išlaidas nuo uosto — tai nedaug, — na, ir jeigu kiltumėm kitur važiuoti, tai reikia užsidirbti kelionei... **Iš tų pinigų, ką uždirbam, reikia pirkti maistą, baldus ir indus, mokėti už šviesą ir kita. Pragyvenimas yra brangus.** Tiek gerai, kad vietiniai gyventojai, nors ir juodi, yra labai geri ir nuoširdūs žmonės. O bosas tai tikras mūsų tėvas.

Bet mes esam patenkinti ir dažnai vakarais skamba mūsų sutartinė, patraukdama vietinius gyventojus. Šiaip esame sveiki ir per gyvates bei cukrines švendres bandysim veržtis...

* *

Kai atvykom vieton, tai radom, ko nesitikėjom. Manau, kad ir pats dar nesi matęs tokių butų. Namas pastatytas iš lentų — pašiūrė, skarda dengta, be langų, be lubų. Sienose skylės langams ir iš lauko uždėta langinė. Priedo — dvi žibalinės lempos.

Ant rytojaus atvažiavo savininkai ir liepė taisyti tuos namus. Iš lauko apkalėm tolium, dažytu raudonom plytom, tai dabar atrodo,... kaip mūras. Iš vidaus sienas sudėjo iš storo kieto popierio. Ir lubas tokias pačias pasidarėm. Sudėjo langus, bet lempos liko tos pačios. Jau kiek žmoniškiau.

Visi gaunam už valandą po 50 centų. Vienam žmogui dirbant su 3-4 asmenų šeima negalima pragyventi. Sutarties jokios neturim. Šeimininkai sako, kad vėliau gausime geriau.

* *

Gyvenam cukrinių nendrių plantacijoj. Turim atskirą namelį (baraką) iš trijų kambarių ir praustuvės, elektros šviesa, virtuvė dujomis (gazu) kūrenama. Namai čia daugiausia barakai, bet išvaizda nebloga.

Už darbą mažai moka. Net nusigandau, kai pasakė, kad už 9 darbo valandų dieną mokės tik $2.90. Tik tiek pinigų gaudamas negaliu išmaitinti šeimos. Pasirodo, kad mums 5 asmenims vien maistui dienai reikia bent 4 dolerių, o kaip išmisti su 2.90 — pats nežinau. **Mums sakė, kad plantacijoj sunkus darbas, bet gerai apmokamas, o pasirodo visai kitaip.** Aš darbo nebijau, galiu dirbti, tik kad iš uždarbio būtų galima pragyventi.

* *

— Vokietijoj mums buvo minėta, kad Lousianoj atlyginimai yra mažesni, kaip kitur, **bet pragyvenimo sąlygos yra žymiai geresnės.** Mano šeima iš 5 asmenų, dirbu aš tik vienas, kitiems šeimos nariams darbo nėra. Dirbu cukrinių nendrių plantacijoj. Darbas sunkus. Už 10 darbo valandų gaunu $2.90. Kai lyja, nedirbam, bet ir nemoka...

Jums gerai žinomos DP gyvenimo sąlygos Vokietijoje. Tai aš su šeima tikėjomės, nors ir reiks sunkiai dirbti, bet nors galėsim sočiai pavalgyti. Bet, deja: dirbti sunkiai reikia, o valgyti...? O dar visa pradžia, reikia virtuvei puodo, lėkštės...

* *

Žinoma, teks prie to klausimo grįžti. Iš tų laiškų matyti, kad mūsų pranašavimai pildosi: po penkerių metų vargo dalis mūsų tremtinių patenka į sąlygas, kurios nėra panašios į išsigelbėjimą... Žinoma, tai yra pirmieji sunkumai naujoje vietoje, kurių netrūksta ne vien tiktai pietinėse valstybėse... Galima tik pasididžiuoti, kad tie žmonės nenusimena, dirba ir tikisi kliūtis nugalėti.. .

Bet matykime, kad **atvykusiųjų pagal nevardines sutartis likimas dar yra reikalingas dėmesio ir susirūpinimo.**

TEISINGAS BŪDAS

Detroit Times kovo 30 d. įdėjo didelį paveikslą iš New Yorko muitinės, kur parodyti tik ką iš laivo išlipę Lenkijos žydas Borenkraut ir lietuvis (?) Albertas Bauras. Borenkraut apskundė Baurą, kad jį matęs Lenkijoje, Radomo koncentracijos stovykloje, kaip nacių SA narį. Bauras užsigynė. Ištikrųjų jeigu tas Bauras ne vokietis, tai jis negalėjo būti SA nariu.

Laikraštis rašo, kad abu — apskųstasis ir skundėjas — sulaikyti, kol išsiaiškins. Tai geriausias būdas tokiais atsitikimais, nes skundai dažnai esti neteisingi ir skundėjas dingsta.

Laukiam Jusų, Tautiečiai!

Besibaigiant ketvirtiems metams nuo to momento, kai Antrojo Pasaulinio karo laukuose nutilo patrankos ir kulkosvaidžiai, pasaulis vis dar nerodo teisingos, teisėtumu pagrįstos pusiausvyros. Mūsų bočių šalis — Lietuva — vis dar negali laisvai atsikvėpti, sunkaus okupanto bato mindoma, mūsų tautiečiai — tėvai, broliai, seserys — vis dar tebekenčia sunkų vergijos jungą, vis dar tebekalinami kalėjimuose, kankinami vergų darbo stovyklose, tremiami į šalta mirtimi dvelkiančius Sibiro tyrus ir žvėriškiausiai žudomi.

Tuo pat metu, nebodami persekiojimų nei mirties, kruvinuose mūsų bočių tėviškės laukuose mūsų broliai lietuviai — partizanai su didžiausiu atkaklumu tebetęsia kruviną ginkluotą kovą prieš neapkenčiamą raudonąjį Maskvos atėjūną. Kasdien žudomi, bet nepasiduodami, jie vieningomis gretomis stovi tėvynės sargyboje. **Jų vienybės neskaldo niekas: nei religiniai įsitikinimai, nei partinės pažiūros.** Laisvės kovotojus partizanus jungia vienas uždavinys, viena viltis, vienas tikėjimas: **Lietuvių tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė.**

Šiuo sunkiu lemtingu lietuvių tautai laikotarpiu, mes, Amerikos lietuviai, turime pareigą suburti visas mūsų pajėgas ir pavesti visas mūsų pastangas tam, kad padėtumėm broliams jų laisvės kovoje. Tik būdami vieningi tebūsime galingi, tik išvien dirbdami tegalėsime atsiekti realių, apčiuopiamų savo darbo vaisių, mūsų sujungtas balsas garsiau ir toliau bus išgirstas.

Kad padėtumėm pamatus mūsų vieningumui, šių metų balandžio 30 ir gegužės 1 d.d. New Yorke, Hotel New Yorker svetainėse yra šaukiamas pirmasis Lietuvių Amerikiečių **Tautinės Vienybės Seimas.** Jame dalyvaus visi Amerikos lietuviai, kuriuos į bendrą darbą skatina ne vienos atskiros grupės interesai, ne asmeninės ambicijos, o tik didysis Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės nuolatinumo idealas.

Ryšium su seimu, Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Centras rengia balandžio 30 d. to paties New Yorker Hotel svetainėse (34th Street ir 8th Ave., New Yorker, N.Y.) 7 val. vakare iškilmingą vakarienę su įdomia menine programa. Vakarienėje kviečiami dalyvauti visi tautiškų lietuviškų organizacijų nariai ir lietuviškai tautinei veiklai prijaučią tautiečiai.

Dalyvaudami toje vakarienėje, ne tik susitiksite su prietelhais, ne tik maloniai praleisite vakarą jaukioje saviškių draugijoje, bet ir prisidėsite prie didžiojo mūsų jėgų vienijimo ir teikimo pagalbos tėvynės darbe.

Kas pritars ir norės dalyvauti vakarienėje, prašome pranešti šiems: J. P. Ginkus, 495 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y., tel. EVergreen 4-7112, Mrs. Ona Valaitienė, 179 S. 2nd Street, Brooklyn 11, N.Y., tel. EVergreen 8-7871.

Negalėdami dalyvauti šioje vakarienėje, malonėkite šį kilnų darbą paremti bent savo auka, kurią prisiųskite drauge su sveikinimu seimui.

SEIMUI IR VAKARIENEI RENGTI KOMISIJA:

Pirmininkas **J. P. GINKUS,**

Nariai: **V. Abraitis, Mr. & Mrs. J. P. Baltus, Ona Čeplinskienė, Pr. Lapienė, Pr. Nervydas, J. Sagys, Mr. & Mrs. A. S. Trečiokas, J. Tysliava, Ona Valaitienė.**

Laisvoji valanda

Kaip Sīmanas Daukantas rašė

apie senovės Lietuvą

(Tęsinys iš pereito nr.)

Senovės lietuvių vaišingumas

Gyvenant tokiose traškančiose giriose ir vienkiemiuose, rodos, reikėjo lietuviams, kaip kalnėnams, taip ir žemaičiams, didžiai nuožmiems žmonėms būti, bet, atkakliai, svetimų linkon didžiai buvo jaukūs, malonūs ir didžią žmonystą savo namuose vedą ir vaišes perdaug didžiai saugoją. Nes nėr žmogaus pasaulyje, kurs būtų buvęs žemaičiuose, o nebūtų tenai išsigėręs ar nenumylėtas palikęs, užvis jei jis sukalbėti su jais galėjo. Pirmasis jų darbas buvo nuvesti svečią, kaip sakiau, į pirtį, paskui išpėrus gerai jį išvaišinti ir šiltoje troboje išgulinti ir, taip išmylėjus, dar jį palydėti, kad jam nieko pikto kelyje nenutiktų. Pirmoji garbė buvo senovėje pas lietuvius kiekvieną svetimą keleivį ar paklydusį taip numylėti savo namuose, jog jis namie nebūtų buvęs taip išteistas, kaip tenai. Per vis tame moteriškosios skotojos pasielgti, kurios visą žmonystą vedė, nuo ko, kaip sakiau, žmonomis vadinos. Vaišino svečius džiovinta, kepta mėsa, sūriais, varškėmis, kiaušiniais, sviestu, pienu, medumi, tarp gėrimų šimtergiu midumi,, alumi, nugiežėjusiu kumelės pienu, nes degtinės dar nežinojo. Tuos gėrimus davė svečiams iš ragų gerti; nuo to sakoma tebėra ragauti, raginti, beje: liepti iš rago gerti. Vyriškieji tankiau gėrė iš kaušų. Vaišinos iš tokių indų ne vien ūkininkai, bet ir patys kunigaikščiai savo puotose; kaipogi Vytautas, Didysis Lietuvos kunigaikštis, keldindamos į Lietuvos karalius 1428 metais, garsioje Lucko gėrynėje, kurioje daug karalių pasitiko sukviestų, tarp kitų dovanų padovanojo teutonų ciesoriui Žigmantui auksintą savo bočiaus Gedimino taurągę, to tauro, kuris jis buvo pas Vilnių, ant tauro kalno, nušovęs. Pagėrus svečiui, vaišindami davė užsikąsti kvietinių ar pūrinių kėpių, kakalyje ar ant anglių keptų, kuriuos šiandien, norint kitaip keptus, pyragais tebevadina. Vaišindami svečią ragina gerti ir pyrago kąsti ir ragindami nesako: prašau, bet: prašome, beje: mes prašome, idant tuo parodytų svečiui, jog visi, kas vien yra kieme, taip jį myli. Pagaliau regėdama žmona svečią pakeliantį gerti ir negalėdama jo viena numylėti, suvadino visą šeimyną ir kiekvienam liepė pakarčiui svečią užgerti, kurs taip pat turėjo atliepti kiekvienam, ir tuo kartu žmona tesiliovė svečią raginti, kad jis užstalėję apsaleș užsnūdo.

Senovės lietuvių tikyba

Kiekvienas žmogus turi savo širdyje įgimtą nuomonę apie Dievą, šio pasaulio įkūrėją. Todėl, pasijutęs pasaulyje, mėklindamos į dangaus ir žemės daiktus, tuojau taria esantį vieną įkūrėją tų visų stebuklingų daiktų, kuriais džiaugdamos rengias ilgainiui jį garbintį kaipo savo geradarį.

Kokia buvo senovėje apie Dievą lietuvių tautos nuomonė ir žinojimas, to šiandien negal aiškiai pasakyti, nes nuožmūs ir smarkūs jos priešai, vieni per savo nuožmybę ir smarkybę išnaikino jos senovės apie Dievą nuomonę ir žinią, kiti per savo nedorybę, pavydėdami didelės garbės nuo to lietuviams, ir tos žinios palaikus, nuo kruvinų siaubimų užlikusius, tyčiomis užslėpė arba visų aiškiausias žinias ir nuomones apie Dievą ir pirmąją pradžią, kitaip išdėstydami, išjuokė taip, jog šiandien kas, norėdamas senovės lietuvių žinią apie Dievą išrašyti, nekokio kito vadovo neturi sau tame daikte, kaip tikta lietuviškus žodžius, išrašytus senovės gadynių raštuose, kuriais sekdamas, pagal jų kalbos būdą, gali dar didumą senovės jų tikybos numanyti ir išrašyti. Ir taip kas bus permanoma senovės raštuose lietuvių kalboje, tą mes lietuvių turėsim, kas — nepermanoma, tą atmesim kaipo svetimą.

Ant kalno, debesų aukštybėse, gyvenusi dievybė, Perkūnu vadinama, didžiai teisinga, doriems poilsį ir linksmybę davusi, o nedorus prazare kankinusi.

Didelėje lygmėje, pagiryje, stovėjęs nuo amžių aukštas ir didžiai drūtas ąžuolas, tuo įtimpos žaliuojąs, beje: vasarą ir žiemą, kursai buvęs šešiais kampais tvora aptvertas. Priešakinėje sienoje, netoli nuo ąžuolo, buvusi anga, o užpakalinėje rūsiai, kuriuose indai ir kiti įrankiai, tai vietai derą, buvo laikomi. Dešinioje pusėje buvo rūmai, kuriuose visų vyriausias kunigaikštis, prašaliečių vadinamas krivis, gyvenęs. Po kairės tos angos buvusi užeiga keleiviams, atėjusiems dievų maldyti. Apsukui tos šventovės buvęs klajumas, į kurį žmonės susirinkę liuobėję melstis ir kuriame malkinės ąžuolų medžių sukrautos stovėjusios ugnelei šventai kūrenti. To klajumo pašaliuose buvę žynių, arba kunigų, ir kitų šventovės tarnų ir tarnaičių namai. Pas angą buvęs aukuras, ant kurio gyvulius aukoję, ir amžina ugnis, ąžuolo medžiais kurstoma, dieną ir naktį kūrenusis. To ąžuolo kamiene buvę trys uoksai, kuriuose stovėję įstatyti trys dievai: Perkūnas viduryje, Patrimpas kairioje, o Pikulas dešinioeje šalyje Perkūno, visi užlaidyti brangiomis brangesnėmis užlaidynėmis. Apsukui ąžuolo buvusi palapinė brangiomis drobėmis išsagstyta. Prieš šventovę stovėjusios kaukuolės, ant iečių pamautos, jog niekas ten negalėjo prisiartinti, savo galvos nepadėjęs. Pats tiktai vyriausiasis kunigaikštis, krivis, tegalėjęs tenai įeiti, kurs davęs atsakus Perkūno vardu klausiantiems. Per metų šventę aukoję tam Perkūnui baltą žirgą, kurį reikiant aukoti žynys nujodęs, jog nuo vargo pats žirgas pakritęs. Tam Perkūnui aukoję taip pat karo imtinius, kare sugautuosius. Visą tą klajumą didžiai plati giria nuo visų pusių klėstusi. Jei kas svetimas būtų palytėjęs savo koja tą šventą vietą, tad reikėję jo krauju užrūstintus dievus numaldyti. Lygia dalia ir tą baudę, kurs būtų toje šventoje girioje medį nukirtęs.

Senovės lietuvių karyba

Kariavo pagal vietos būdą, kurioje patys pasitiko. Ir taip, kaip buvo įpratę su žvėrimis grumtis, daugiau būriais po kelis šimtus, kartais ir po kelis tūkstančius, retai kuomet teįsigavo į tokią rumę, kurioje šimtas tūkstančių joties būtų susirėmusi su antru šimtu tūkstančių priešų, bet tankiau, kaip sakiau, po kelis tūkstančius tesigrūmė dėl ankštimų ir girių. Vienok ir tokiu būdu kariaudami ilgainiui rados tokie nuogąstūs savo priešams, jog šimtas priešų vieną žemaitį pamatęs smuko šalin galvą trukinas. Kariuomenę kėlė sau pagal savo tautos būdą, minėdami pirma tai, kaip ir su kuo turi grumtis. Įpratę buvo reikiant paskysti ir beveizint apent į vieną būrį nesuniukus susiblokšti, tolyn tolesniai siaubti ir grobį grieti, priešų vengdami. Užvis gebėjo į mažus būrius išsiskaidę grumtis, tuo įtampos priešus gurinti, užpuldinėti ir skardyti, kurie nedrįsdami išsiskiesti badu merėjo vienoje vietoje. Tuo tarpu šie jiems karo padargą ir padarynę grobstė, įkaištį ir mitalą graibydami pačius gandino, vienok patys priešų neprigaunami ir nenusikratomi, nes kad vieni užpakalyje priešams. vaidindamies šurmuliavo, kiti tuo tarpu juos priešakyje skardė; jei vieni priešų priešakyje šmaižės, kiti staiga iš užpakalio užpuolę vienus rito, kiti perbadę patys nuo baimės krito. Supūtus trimitui patys beveizint vėl it žižilpos išnyko, taip jog priešai, vienoje vietoje susigūžę, ginklą pakėlę, darganotyje ar speigotyje, dieną ir naktį turėjo kentėti saugodamie, idant iš kurios norint pusės it žiebai netvyksterėtų ir jų nepakrėstų stovinčių be duonos, be pastogės, kartais ir be vandens, nes lietuviai visados buvo tarp savęs susimokę ir jų trimitų balsas rodė jiems, kaip kas daryti. Ir taip nužudę savo priešus vargais, badu, alkiu, šalčiu, lietumi ir darganomis, pagaliau užpuolę žiebų greitumu išklojo iki visų paskuojo visų kantriuosius ir narsiuosius priešus, niekados patys į aiškią mūšą neišsitikdami, visados ir visur su atsarga būdami.

Sutikę netyčiomis priešų didesnę kariuomenę, kurios regėdamies nepaveiksią, o patys nebegalėdami skubiai bepaskysti, tuojau tvėrė iš rogių, taška abejoje šalyje savo rindos, idant priešai negalėtų apsiausti savo daugiu. Patys tuo tarpu susiskliautę puolė vienu mutulu ant priešų, kurių perlaužę rindą suniukusius beveizint vetoje pakrėtė. Taip žemaičiai 1275 metais pergalėjo vokiečių medžionis tarp Rygos ir Runo salos. Taip pat tankiai ietės vietoje patį jos kotą be rago naudojo, užvis kariaudami su vokiečių medžionimis, kurių negalėdami per geležies šarvus nudurti, tad pačiu kestės galu dūnksterėję į krūtinę taip smarkiai, jog vokietis, kėžterėjęs nuo arklio, daugiau nebesikėlė.

❀ ❀

Juokai keliauja aplink pasaulį

Laimė nelaimėje.

— Na, kaip praleidai atostogas Kalifornijoj?

— Nieko, gerai. Tik pradžioj turėjau bėdos su žmona...

— O kas atsitiko.

—Nagi užsimanė apsigyventi brangiausiame viešbutyje —po 100 dolerių dienai. Ir turėjau sutikti, nes žinai, kai ji jau pradeda kalbėti, tai nieko nepadarysi...

— Na, ir kaip toliau?

— Kitą dieną ji išjojo pajodinėti ir nukrito nuo arklio. Taip prisitrenkė, kad visas šešias savates negalėjo kalbėti.

— Ai, kokia nelaimė... Ir ką darei?

— Na, tada aš tuojau persikrauščiau į pigų viešbutį...

◄ NAUJAKURIAI ►

Ką naujakuris mato Amerikoje

Kovo mėn. 22 dieną laivas "General C.H. Muir" įslinko į New Yorko uostą. Apie 900 buvusių išvietintųjų (Displaced Persons) ištiesę kaklus žvalgėsi į myliomis nusitiesusius uosto įrengimus ir nesuskaičiuojamus dangoraižių aukštus.

— O kur griuvėsiai? — nejučiomis paklausiau savo kaimyno, tokio pat DP, kaip ir aš.

— Nix griuvėsiai, — jis dar senu "auslenderių" žargonu atšovė man ir, pagal seną įprotimą, traukė nenumesdamas tokį trumpą IRO dovanotą cigaretės galiuką, kad jam net ūsai svilo ir pirštai degė.

Griuvėsių nėra! Tai pirmas įspūdis žmogaus, palikusio nuo 1939 metų rūsenančios Europos žemyną.

New Yorko uosto muitininkui turėjau atidaryti visus ryšulius ir dėžes. Mandagus muitininkas daug nesirausė ir nuo mokesčių neužkrovė, bet turėjau jam išaiškinti, kaip naudojamas vandeniui matuoti malūnėlis ir kiti inžinieriaus amato įrankiai ir pagroti akordeonu lietuvišką polkutę.

Dar nespėjau iš uosto pervažiuoti popiergalių primėtytom gatvėm į geležinkelio stotį, o jau pajutau pačią svarbiąją šiame krašte gyvenančių žmonių problemą: darbo ir dolerio svorį.

— Kur dirbi ir kiek uždirbi?

Kiek uždirbi, tur būt, yra vienas iš svarbiausių šio krašto klausimų, atidarančių duris į puošniausias krautuves į prekėmis perkrautus sandėlius ir į tą palaimintą šio krašto gerbūvį, kuris naujai atvykusiam europiečiui dažnai yra sunkiai suvokiamas.

Ne vien dangoraižiai stebina buvusį senojo pasaulio gyventoją. Išvažiavęs už miesto žmogus vėl nežinai kuo stebėtis: ar tais europiečiui nepatirto patogumo traukiniais, ar ta didele keleivinių-privačių automobilių daugybe, kurie, atrodo, prie kiekvieno namuko tokiu pačiu būtinumu yra, kaip kaminas ant stogo ar langas sienoje.

Nežinau, ar 300 mylių nuo New Yorko į Kanados sieną gali atstovauti šio krašto bendram vaizdui.

Jei taip būtų galima tvirtinti, tai amerikiečiai pradeda darytis dideliais atsiskyrėliško gyvenimo mėgėjais. Nesuskaitoma daugybė naujų vieno buto gyvenamų namukų apstatyti visi miestely ir miestelių pakraščiai. Tai rodo, kad amerikietis, kaip ir anglas, gali apie savo namą sakyti: "my home is my castle". Nors laisvė šioje srityje amerikiečio, metyt, kitaip suprantama: aš beveik nemačiau namų, sklypų, gatvių, parkų atitvertų tvoromis.

"By - God", — pasakyčiau naujai išmoktus žodžius, vienas dalykas nepatinka man šiame krašte. Tai įvairūs šiukšlynai apie namus ar kieme. Yra gražiai apsitvarkiusių žmonių, bet kai pamatai kaime kiemus amerikoniškų farmų arba miestų dirbtuvių užkampius, tai tenka tik stebėtis, per kiek metų ten galėjo susirinkti tiek "kanių", "gryzo", sunaudotų "tool'ių" ir kitų šiukšlių. Jei visi žmonės šiame krašte dirbtų po 7 dienas į savaitę, tai kitiems reikalams laiko, be abejo, nebūtų. Dabar gi daugumoje dirba tik po 5 dienas.

Europietis Amerikos negali įsivaizduoti be dangoraižių, automobilių ir gangsterių. Ypač baisios plėšikų istorijos ne vieną besiruošiantį į šį kraštą sujaudina ir naujokas dažnai pasiryžęs būti dvigubai atsargesnis, negu Europoj.

Aš atsiradau farmoj. Dienos metu apžiūrėjau visą ūkį: gyvulius, mašinas, trobesius, laukus, mišką. Farma netoli miesto — automobiliu vos 15 minučių kelio. Vakare matau šeimininkus ruošiantis gulti.

— Ar viskas užrakinta? — dėl atsargumo paklausiau jį. Jis išpūtė akis ir iš pradžių nesuprato net mano klausimo. Kai išsiaiškinome, tai jis sako:

— Kas gali be mano žinios eiti į mano farmą!O, čia niekas neišdrįsta to padaryti, - ir aš nesiskaityčiau su priemonėmis, jei kas atsilankytų nekviestas.

Ir stovi klojime trokas neužrakintas, už pusės mylios to paties savininko kitas trokas tik po stogeliu stovėjo visą žiemą. Kiaulės gardelyje pamiškėj gal su stirnom rokuojasi, o pačios gryčios vienos durys turi vos menką kabliuką, o kitos ir to neturi. Malkos supiaustytos ir pagal kelią sumestos džiūsta gal kokį pusmetį ir "nenudžiūsta".

Palaiminta ta šalis, kurioj žmogaus nuosavybė ne raktais, bet kitų sąžiningumu yra apdrausta.

K. Daugėla

KAIP MES KURIAMĖS

Rašo inž. K. Rimkus

Kadangi Milfordas maža vietovė (kaip Šeduva), tai man darbo arčiau mano profesijos susirasti atrodė neįmanoma. Pradėjau ieškotis darbo Delawaro sostinėje — Davery (kaip Kėdainiai).

Po mažų ekskursijų, galutinai apsistojau Kelių Valdybo Tiltų skyriuj, kaipo "junior engineer". Tiesa, metais aš nebesu "junior", bet gyvenimu Amerikoj — naujagimis. Taigi, laikinai esu visiškai patenkintas. Darbo sąlygos neblogos — atmosfera gera, colegos prieteliški. Prisižiūriu prie jų darbo metodų, prisiklausau kalbos ir uždirbu pragyvenimui. Ko daugiau pradžiai reikia.

Toliau, kai įleisiu šaknis, gal apsižiūrėsiu ir ką kita. Žmona dirba ligoninėje, kaip sesuo-pagelbininkė (Nurse Aid). Darbas nesunkus, tik reikia dirbti šešias dienas už 20 dolerių.

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Š. m. kovo 17 dieną, laivu "GENERAL HAAN" į New Yorko uostą atvyko sekantieji lietuviai tremtiniai:

Benušis Antanas, Terezia, Romualdas — Danvers, Mass.
Birulis Mykolas, Lidija — Philadelphia, Pa.
Čiurlionis Balys, Birutė — Birchwood, Wisc.
Cvirka Mamertas, Petronelė — Berwyn, Md.
Drunktinis Edmund, Marija, Albertas — New York, N.Y.
Dūda, Rapolas, Marija, Gražina, Juratė — Harwood, Md.
Graušlys Kazimieras — Lawrence, Mass.
Graužinis Vytautas — Chatfield, Min.
Gudaitienė Marija — New York, N.Y.
Jonaitis Jonas —Cloquet, Minn
Jucaitis Juozas, Laima, Antanas — Lawrence, Mass.
Kalasiūnienė Regina — Alden, Pa.
Kalvėnas Leonas, Salomėja, Richardas — - - - -
Kazakevičius Juozas, Viktoras, Algimantas — Baltim., Md.
Kruzinskaitė Marija — Milwaukee, Wisc.
Lampsatis Jurgis, Palmyra — Chicago, Ill.
Matusaitis Juozas, Ona, Vida, Vidmantas — Ansonia,Conn.
Mendelis Ona — Henrietta, N. Y.
Pupininkas Jonas, Ona — Henrieta N.Y.
Šimkus Ignas — Fort Plain, N. Y.
Sugintas Antanas, Jurgis — Chicago, Ill.
Verbickas Povilas — Caledonia, Min.
Ziaukaitė Bronė — St. Louis, Mo.
Lekštutis Juozas — Brockton, Mass.
Mačiūnas Visvardas, Ona, Guoda, Jonas — Ozone Park, N. Y.
Nakas Alfonsas — Detroit, Mich.
Naras Jonas — Philadelphia, Pa.
Paplauskienė Karolina — Baltimore, Md.
Sakinskas Julija, Petras, Alma — Chicago, Ill.
Šaltenienė Domicelė, Alvydas — Binghamton, N. Y.
Šidlauskas Romualdas — Ozone Park, N. Y.
Simonaitis Ignas, Antanina, Algimantas, Gintautas — Jamaica 2, L.I., N.Y.
Šimulynas Kazys, Izidorius, Vanda, Teofilė — Worcester, Mas.
Skinulis Stasys, Janina — Flint, Mich.
Stankevičaitė Katarina — - -
Stankūnas Aleksandras, Sofija, Aleksandras — Sparta, Wisc
Stulgaitienė Juzefa — Brooklyn, N. Y.
Valikonis Tomas, Apolonija, Vita, Aldona — Amsterdam, N. Y.
Vasiliauskas Antanas — Caledonia, Min.
Vaselka Viktoras, Birutė — Maspeth, L.I., N.Y.
Vilutis Jonas — East Norwalk, Con.
Vilkaitis Ramutis — Thomaston Conn.
Volfaitė Marija — Waterbury Conn.
Žukas Vytautas — Ozone Park

Š. m. kovo 20 dieną, laivu "ERNIE PYLE" į New Yorko uostą atvyko sekantieji lietuviai tremtiniai:

Babarskytė Elena — South Bend, Ind.
Bajerčius Edvardas, Aleksandra — Dorchester, Mass.
Bobelis Bronius, Stasė, Stasė-Audronė — New York, N.Y.
Gimbutis Jurgis, Marija, Danutė, Živilė, Elena — Middlebury, Conn.
Griškėnas Stasys — Bridgeport, Conn.
Gulbinaitė Elzbieta — Evansville, Ind.
Juška Juozas, Elena, Audronė — Elizabeth, N.J.
Kybartaitė Marija — Chicago, Ill.
Laninskaitė Valė — Chicago, Illinois.

Š. m. balandžio 1 dieną, laivu "Marine Falcon" į New Yorko uostą atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Adomaitis Antanas, Izabelė, Vygaudas — Detroit, Mich.
Algenis Kazys — Brooklyn, N. Y.
Bocanskas Juozas, Rozalija, Vytautas, Aldona, Bronė, Algirdas — Sparrow Pt., Md.
Bagdonavičius Jonas, Vaclovas — Raynham, Mass.
Robertas, Albertas — Bridgeport, Conn.
Blažys Marija, Antanas, Marija — Baltimore, Md.
Bričkus Antanas, Irena, Romualdas — Waltham, Mass.
Impulevičius Antanas, Bronė, Danutė, Milda — Philadelphia, Pa.
Januškevičius Henrikas — Yonkers, N. Y.
Karvelis Kazys, Elena, Alber-

(Perkelta į 7-tą pusl.)

BALFo Pirmininkas kalba

Pasikalbėjimas su D. P. Komisija; Daromi žygiai paskubinti imigraciją; Kas ir kiek atvyksta; BALF veikla Amerikos valdžios užgirta

BALF pirmininkas kun. dr. Juozas B. Končius, kuris kartu yra direktorius National Catholic Resettlement Council ir Cooperative for American Remittances to Europe (CARE), šiomis dienomis įvairiais šalpos ir imigracijos reikalais lankėsi Washingtone. Grįžęs sutiko pasidalinti savo įgytomis žiniomis su Amerikos lietuvių spauda. Jūsų korespondentas ta proga pirmininko paklausė:

— Kodėl D. P. imigracija į Jungtines Amerikos Valstybes eina tokiu lėtu tempu?

— Geras klausimas, — pastebėjo pirmininkas, — Kaip tik tuo reikalu Washingtone turėjom net kelių valandų diskusijas su federalinės valdžios paskirtais D. P. Komisijos nariais: Ugo Carusi, Harry N. Rosenfield ir Edward M. O'Connor, jų raštinėje. Pasirodo, kad yra per daug įvairių formalumų; jų dėka, nuo aplikacijos patvirtinimo Washingtone dienos (nuo bylos numerio išdavimo) iki tremtinys gauna Amerikos Konsulo vizą, užtrunka apie 120 dienų.

— Kame tie formalumai pasireiškia?

— Iš komisionierių pareiškimų paaiškėjo štai kas: (a) kai garantijos davėjas išpildo aplikaciją, iki ji pasiekia Washingtoną ir gauna komisijos patvirtinimą — užtrunka savaitė laiko. (b) Kita savaitė praeina iki įgaliotiniai Europoje gauna pranešimus; kol įgaliotiniai susisiekia su tremtiniu ir jį apklausinėja, praeina kita savaitė ar net daugiau. Jeigu tremtinys, pav., neturi vedybų įrodymo, ar kitų reikalingų dokumentų, jis prie liudininkų ar vietos valdžios įstaigose turi sudaryti paliudymus, už kuriuos reikia mokėti 4-6 vokiškas markes. Daugelis tremtinių visai neturi pinigų ir dėl to jų bylos užkliūva. (c) C.I.C. ar kariška policija ištiria kandidato ištikimybę; tas užtrunka apie porą savaičių. (d) Visus dokumentus sutvarkyti konsulatuose paprastai ima dvi su puse savaičių. Pasitaiko, kad tvarkant dokumentus reikia vokiečių policijos paliūdymų ir rankų pirštų nuospaudų, tuo atveju tremtinio byla gali užsitęsti nuo 2 iki 10 savaičių. Ne kiekvienam tremtiniui reikia tokių paliūdymų, nes kur stovyklose yra sava policija, tie formalumai atliekami per porą dienų. (e) Sveikatos patikrinimas dabar jau gerokai pagreitintas, nes apart iš Amerikos pasiųstų gydytojų dabar įtraukti gydytojai tremtiniai ir vokiečiai. Dažnai pasitaiko, kad gydytojai tremtinius nesiskubina patikrinti, kelioms dienoms ar net savaitėms atideda galutiną jų sveikatos ištyrimą. Be to, pastebėta, kad vokiečiai ir tremtiniai gydytojai dažnai sudaro daugiau visokių kliūčių, negu amerikonai. Tačiau atmetimų dėl nesveikatos yra labai mažai — tik apie 5%. Iš šių davinių matote, kad kol tremtinis pereina visą procedūrą užtrunka apie 120 dienų, o kartais ir ilgiau.

— Ar numatoma kas nors daryti pašalinti kai kurias kliūtis?

— Taip, numatoma. Dėl to ir turėjome šį susirinkimą, kuriame be mūsų, dalyvavo ir katalikų imigracijos atstovas Mr. R. Disco, kuris specialiai buvo nuvykęs į Vokietiją kelioms savaitėms ištirti reikalus vietoje. Jis davė keletą pasiulymų visą darbo eigą pagreitinti. Komisionieriai sutiko panaudoti visas priemones pagreitinti visą procedūrą.

— Kiek iki šiol D. P. Komisija yra gavusi darbo ir buto garantijų?

— Iki šiol Europą jau pasiekė apie 43,000 tokių garantijų. Suprantama, tos garantijos apima daug daugiau asmenų. Iš to skaičiaus dokumentacija galutinai paruošta 16,000 garantijų, o likusieji 27,000 dėl įvairių priežasčių yra užkliuvę IRO, CIC, Voluntary Agencies ir kitose įstaigose.

— Ar pirmininkas patyrėte kas kaltas už tuos trukdymus?

— Šis klausimas buvo iškeltas. Paaiškėjo, kad Amerikos konsulatuose kliūčių nėra. Transportacija taip pat tvarkoje, tačiau daug garantijų yra užkliuvusių IRO vietinėse raštinėse, o kai kur federalinės valdžios atstovai, k.t. Stuttgarte sudaro perdaug bereikalingų kliūčių. Aplamai, komisionieriai žadėjo nesklandumus pašalinti ir reikalus pagreitinti.

— Kiek dabar yra paruoštų darbo ir buto garantijų lietuviams tremtiniams apgyvendinti Amerikoje?

— Per šešius tūkstančius, kurie apima apie 18,000 asmenų.

— Kiek lietuvių iki šiol atvyko pagal D. P. įstatymą?

— Iki šiol D. P. įstatymu jau atvyko per 1,500 lietuvių ir tikimasi, kad iki balandžio vidurio tas skaičius pakils iki 2,000. Palyginus su kitais, mes skūstis negalime.

— Kokių tikybų bei tautybių tremtinių dabar daugiausia atvažiuoja į Ameriką pagal D. P. įstatymą?

— Iš esamų davinių patirta, kad daugiausia atvyksta žydų, apie 40%, katalikų irgi apie 40%, protestantų apie 16% ir kitų apie 4%.

— O koki tremtinių nuošimčiai yra Europoje?

— Kiek man žinoma iš IRO davinių, tremtyje dabar yra 55% katalikų, 30% protestonų 9% žydų, 4% ortodoksų (pravoslavų) ir 2% kitų.

— Gabenant tremtinius, kodėl nesilaikoma tų proporcijų?

— D. P. įstatymas visai neklasifikuoja tremtinius pagal jų tikybas; šiek tiek atsižvelgiama į tautines grupes, o kaip žinote į tautines grupes įeina visų tikybų žmonės. Tautinės ir religinės grupės, kurios geriau organizuotos, turtingesnės ir turi daugiau savo įgaliotinių Europoje, turi galimybės pagreitinti dokumentaciją ir iš Amerikos gauna daug daugiau garantijų butams ir darbams. Todėl jie gauna ir pirmenybę, pav., žydų tremtyje Europoje yra tik 9% bendrojo skaičiaus, o pasiųstų jiems garantijų yra daugiau negu katalikų ir kitų grupių. Be to, jie turi didesnius personalus Europoje, negu bet kuri kita organizacija. Iš to labai aišku kodėl jų ir atvyksta daugiausia.

— Tai kodėl prezidentas Trumanas ir kiti smerkia dabartinį D. P. įstatymą, kaip nukreiptą prieš katalikus ir žydus?

— Čia, matyt, aiškus nesusipratimas. Man atrodo, kad rinkimų metu kai kurie senatoriai ir žydų organizacijos paskleidė šūkį, D. P. Bilius prieš-katalikiškas ir prieš-žydiškas. Tą pasigavo spauda ir išgarsino. Dėl prezidento Trumano pareiškimo, man visai nesuprantama, nes nei Katalikų Bažnyčia Amerikoje, nei Episkopatas nie-

(Perkelta į 6-tą pusl.)

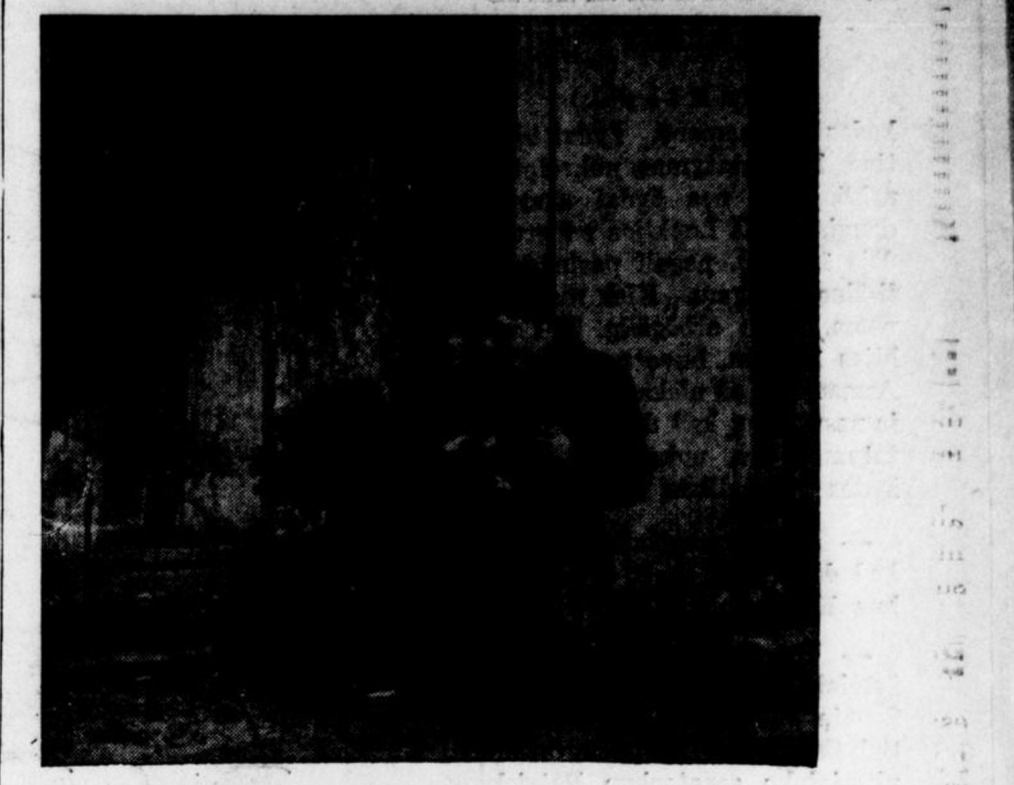

Sušelpkite vaikučius tremtyje. Ju yra 15,000. Jų likimas Jūsų rankose. 3500 rinkėjų visoje Amerikoje renka jiems aukas. Paremkite juos!

Gelbėkime tremtinius!

BALF-ui Reikia 3500 talkininkų

BALF-o Valdyba skelbia balandžio mėnesį rinkliavą tremtiniams. Šiai rinkliavai reikalinga visoje Amerikoje 3500 aukų rinkėjų geros širdies Amerikiečių tarpe, kurių:

500 sutiktų surinkti aukų po $100.

1000 sutiktų surinkti aukų po $50.

2000 sutiktų surinkti aukų po $25.

BALF-o Valdyba vykdys šį planą pradėdant balandžio 1 d.

Visi BALF-o skyriai, visos lietuviškos organizacijos bei draugai jos prašomos paremti rinkliavą tremtiniams gelbėti. Aukas rinkite ne vien iš lietuvių, bet ir iš kitų tautybių Amerikiečių.

Tegul nebus nei vienos organizacijos, nei vieno asmens, kuris darbu ar aukomis neprisidėtų prie šio kilnaus darbo.

Mes visi dirbame vieningai BALF-ui ir todel vieningomis pastangomis sukelkime reikalingų šalpos darbui lėšų.

Tat kviečiame visus į bendrą talką!

Kun. Dr. Juozas B. Končius, Pirmininkas,
Antanas A. Olis, Juozas Boley, A. Devenienė, S. F. Bakanas, Vicepirmininkai.
Nora M. Gugienė, Sekr.
A. S. Trečiokas, Iždin.
Antanas Žilinskas, Fin. Sekr.

UNESCO konferencija Clevelande

Organizacija, kurios tikslas plėsti pasaulyje susipratimą ir taiką

Suvienytų Tautų Švietimo, Mokslo ir Kūlturinė

Po įkūrimo pačios Suvienytų Tautų — UN (United Nations) organizacijos 1945 metų pavasarį, tų pačių metų rudenį Londone tapo suplanuota ir jos priedas, UNESCO, kurios tikslas yra plėsti pasaulyje taiką per visuotinį tautų ir rasių santykiavimą mokslo, apšvietimo ir kultūros srityse.

Pernai UNESCO pirmutinė konferencija Amerikoje buvo laikyta Philadelphijoje, bet ji skaityta nepavykusia dėl savo naujumo ir mažo Amerikos gyventojų supratimo apie jos tikslus.

Ši antroji konferencija, sušaukta Clevelande kovo 31 ir balandžio 2 ir 3 d.d., jau planingiau ruošiantis, pavyko gerai, kiek tai liečia konferencijos suorganizavimą ir numatytos programos įvykdymą.

Visuotinos UNESCO konferencijos laikomos įvairiose šalyse. Paskutinė buvo Beirute, Artimuose Rytuose. UNESCO sudaro įvairios valstybės, priklausančios į United Nations, išskyrus Sovietų Sąjungą ir jos pavergtas valstybes, kurioms uždrausta bendradarbiauti su pasauliu šiapus geležinės uždangos.

UNESCO konferencija Clevelande priminė man Kaune įvykusį 1935 metais Pasaulio Lietuvių Kongresą, kurio tikslas buvo suartinti visame pasaulyje išsiblaškiusius lietuvius tautiniam ir kultūriniam santykiavimui, tikslu palaikyti lietuviškumą. Pasaulio Lietuvių Kongreso surengime aktyviai vyriausybė, suteikdama įvairias galimybes ir sąlygas tam kongresui pravesti, nors kongresą rengė ir šaukė Užsienio Lietuviams Remti Draugija. Greta įvairiais klausimais pasitarimų, gausių planų, kurių dalis buvo naudingi ir lengvai įvykdomi, kongreso delegatai, suvažiavę iš įvairių kraštų, buvo vaišinami, buvo rengta priėmimai, arbatėlės, vaidinimai. Delegatams buvo duota net rašomas popieris, pieštukai ir visokia paruošta literatūra.

Tas pats suruošta ir UNESOC delegatams Clevelande, o viso darbo vadovybėje stovėjo United States State Departmentas, kuris paskyrė kalbėtojus ir jiems temas, atsiuntė vadus, kitus paskyrė iš įvairių kitų šalies dalių. Iš anksto numatyti paskirų posėdžių vedėjai-pirmininkai ir žymieji kalbėtojai atliko savo programoje paskirtas dalis atsakančiai ir paliko visuomenėje įspūdžio apie tos organizacijos naudingumą, kiek ji gali būti naudinga jai apibrėžtuose rėmuose. Kadangi Amerika yra United Nations narys, tai ir jos priedą, UNESCO, remia ir daugeliu atvejų finansuoja pati US valdžia.

UNESCO darbai

Konferencijos pirmininkas buvo valdžios skirtas UNESCO komisijonierius, prof. Milton S. Agrikultūros Kolegijos prezidentas. Konferencijos atidary-

(Perkelta į 7-tą pusl.)

BALFo PIRMININKAS KALBA

(Atkelta iš 5-o pusl.)

kados taip nemanė. Žydai tvirtino, kad įstatymas nukreiptas prieš juos, nes žydai atvykę daugiausia iš Lenkijos po gruodžio 1945 m. negali pasinaudoti šiuo įstatymu. Kiek man žinoma, tokių atbėgėlių iš Lenkijos 1946 m. buvo per 50,000. Asmeniškai aš niekad nesutikau ir nesutiksiu, kad dabartinis įstatymas yra nukreiptas prieš žydus ir katalikus.

— Ar yra pagrindo manyti, kad dabartinis D. P. įstatymas bus Kongreso pakeistas?

— Tuo reikalu kalbėjau su žymiais Kongreso nariais, kaip Senate Judiciary Committee ir Sub-Committee on Imigration pirmininku senatorium Patrick McCarren iš Nevados, senatorium Forrest C. Donnell iš Missouri, senatorium Robert F. Wagner iš New Yorko, Atstovų Rūmų nariais: John W. McCormick iš Massachusetts, F. E. Walter iš Pennsylvania ir kitais kongresmenais. Iš pasikalbėjimų su jais susidariau įspūdį, kad jie nelinkę daryti didelių pakeitimų dabartiniame D. P. įstatyme, jie nori, kad jis pirma būtų sekmingiau vykdomas ir gerai išbandytas. Be to, nori patyrinėti pačių jau į Ameriką atvykusių tremtinių gyvenimą ir tik tuomet, už metų ar kitų galvoti apie įstatymo pakeitimo reikalą. Suprantama, šie Kongreso nariai pareiškė tik savo nuomones ir negalėjo kalbėti viso Kongreso vardu. Kada šis klausimas bus įneštas į Senato plenumą, paaiškės tik vėliau. Nei Senato, nei Atstovų Rūmų komisijos šiuo reikalu dar nepasiekė jokių konkrečių nutarimų. Atrodo, kad visas reikalas dabar yra tik tyrimo stadijoje.

— Ar BALF'as daro kokių nors žygių imigracijos reikalais?

— Taip, darome ką galime. Imigracijos Komisija, kuri veikia prie BALF'o, drauge su Centro Valdyba šį reikalą išsamiai diskusavo ir savo pageidavimus ir rekomendacijas pasiuntė U. S. Kongresui. Be to, po šių paskutinių pasimatymų su Senato ir Atstovų Rūmų nariais, pasiunčiau jiems laiškus trumpai išdėstydamas mūsų organizacijos pageidavimus.

— Kokie tie pageidavimai?

—Čia apie juos nenorėčiau kalbėti ir aiškinti, nes mūsų spaudoje anksčiau apie juos buvo rašyta.

— Gal atlikote kitų svarbių reikalų Washingtone, ypač BALF reikalais?

— Taip. Pora dienų, kartu su p. P. Minkūnu, mūsų reikalų vedėju, lankėmės State Departamente, IRO ir kitose įstaigose BALF veiklos reikalais Amerikoje, o ypač Europoje. Tiesą pasakius tai buvo mūsų kelionės pagrindinis tikslas. State Departamentas ir IRO mūsų veiklą ir operacijas Amerikoje ir Europoje užgyrė ir patvirtino, ir pasižadėjo glaudžiai bendradarbiauti.

— Ar numatote kokių nors naujų žygių lietuvių imigracijos reikalais?

— Mūsų imigracijos komitetas daro ką pajėgia, bet gaila, jo sąstatas labai mažas. Kaip BALF pirmininkas visuomet jiems pagelbsčiu. D. P. Komisijos kviečiamas, suprantama ir jų lėšomis, balandžio 5-6-7 dd. būsiu Chicagoje ir dalyvausiu federalinės valdžios ir valstijų atstovų konferencijoje tremtinių imigracijos ir jų įkurdinimo Amerikoje reikalais.

•PAKELIUI Į MIRTĮ — G. Gaidžiūno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina $1.00

FRIGIDAIRE Spring Showing

Now going on!
Every day this week!
You are invited!

Plan now to see the big Spring Showing of Frigidaire Home Appliances for kitchen and laundry. See all the modern convenience, utility and features you get in Frigidaire's finest line of home appliances. See, too, how easy it is to own them.

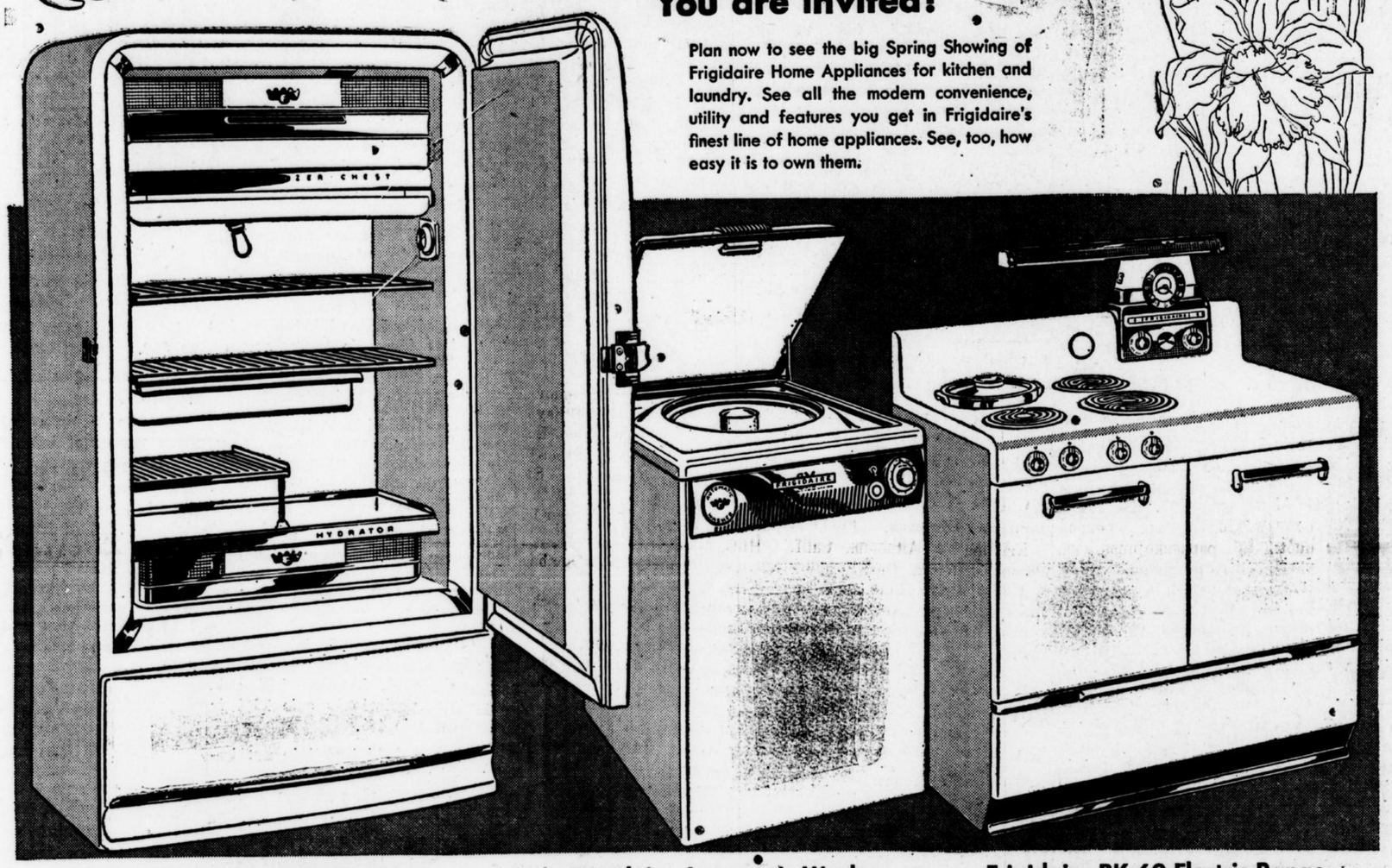

Frigidaire De Luxe Model DJ-9 has more food-keeping advantages!

From its full-width Super-Freezer Chest on top, to its big, glass-topped Hydrator on the bottom, this Frigidaire Refrigerator has deluxe conveniences—plus Meter-Miser dependability. Learn about all 9 Frigidaire Refrigerators from 6 cu. ft. size to 11½ cu. ft. size.

$319.75

Other models from $209.75

Only Frigidaire Automatic Washer has Live-Water Action!

Just put in clothes and soap, set the Select-O-Dial and forget it! In less than half an hour Live-Water action washes clothes cleaner, rinses them twice in clean water. And the Rapidry-Spin dries them many pounds lighter . . . some clothes are so dry they are ready for immediate ironing!

$299.75

Frigidaire RK-60 Electric Range has many exclusive features!

Here's stunning, all-porcelain beauty combined with matchless automatic conveniences to make cooking easier, faster —and meals tastier, better every day in the year. See it now! See all the Frigidaire Electric Range models. They're porcelain inside and out—there's one to fit your individual needs.

$289.75 *

Other models from $154.75
*Range Cord and Installation Extra

Come in! Ask about convenient terms! Learn about all these famous Frigidaire appliances!

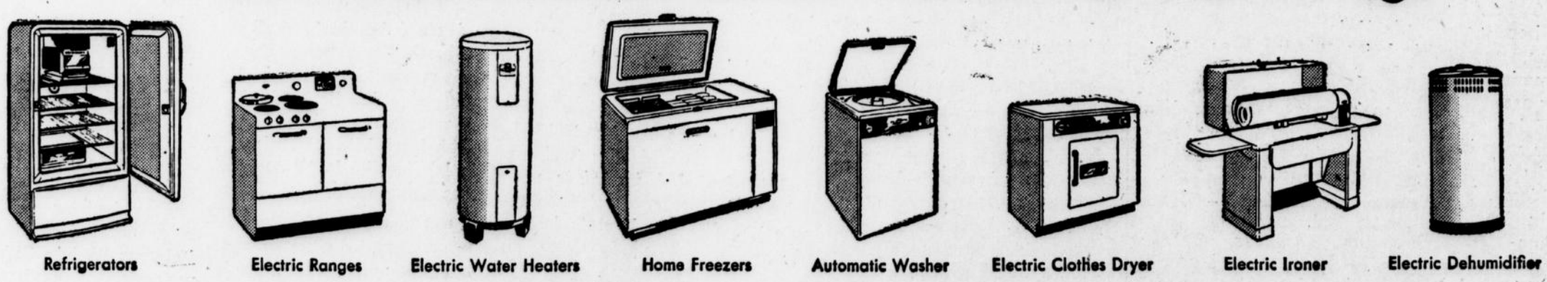

Refrigerators · Electric Ranges · Electric Water Heaters · Home Freezers · Automatic Washer · Electric Clothes Dryer · Electric Ironer · Electric Dehumidifier

Sunny Line Electric and Furniture Co.

CONVENIENT BUDGET PLAN

727 Prospect Ave. ***CHerry 4276***

UNESCO konferencija

(Atkelta iš 5-to pusl.)

mo posėdyje kalbėjo Dean Rusk, Valstybės sekretoriaus padėjėjas, skirtas UNESCO darbams. Trečias svarbus UNESCO darbuotojas kalbėtojas buvo Britanijos priskirtas atstovas prie UNESCO tarybos, švietimo Ministerijos nuolatinis sekretorius Sir John Maud, specialiai atvykęs iš Londono į Clevelandą.

Balandžio 1 d. vakare didžiojoje miesto auditorijoje, kur buvo viešas kalbų vakaras, susirinko paklausyti apie 9,000 Clevelando ir apylinkės žmonių. Čia kalbėjo Jaime Torres Bodet, UNESCO generalinis direktorius, Meksikietis, ir Eleonora Rooseveltienė, kurios tema buvo "Žmogaus teisių įgyvendinimas". Ji, kaip žinome, UN Paryžiaus konferencijoje pereitą rudenį iškėlė žmogaus teisės gynimo ir apsaugos klausimą, taikomą sovietų pavergtų žmonių teisei apginti, pasmerkiant komunistinę tvarką, kurioje žmogus yra vergas.

Į UNESCO įeinančios valstybės sudaro apie 1,500,000,000 pasaulio gyventojų, kurie savo tarpe ir gali dirbti tą darbą, kurį UNESCO jiems nustato, iki tos valstybės savo tarpe nekariauja ir nesusipeša. Su todarbiauti, kaip pav. Sovietų Sąjunga ir jos satelitės, jokio kontakto turėti negalima ir susipratimas, draugingumas ir siekimas taikos mokslo, švietimo ir kultūrinio bendradarbiavimo atžvilgiu nepasiekiamas. Tiesa, Britas Sir John Maud pasakė, kad UNESCO turi pareigą dėti pastangas rasti plyšį per tą geležinę uždangą nors pakuždomis kalbėtis ir su anoje pusėje esančiais žmonėmis, kurie mielai sutiktų klausyti mūsų. Tačiau galimybių tam dabar nėra.

Be poros viešų UNESCO posėdžių, kuriuose buvo pasakyta kalbos, kiti visi darbai buvo paskirstyti į speciales grupes, kurio apima įvairiausią bendradarbiavimą tarp žmonių, kurių valstybės priklauso į UNESCO ir tą organizaciją palaiko. Tas bendradarbiavimas apima nuo karo nukentėjusių, sužalotų našlaičių globos iki jaunimo organizacijų, religinių organizacijų, muzikos, biznio, ūkio organizacijų, spaudos, radijo, filmų, pradinių mokyklų iki universitetų ir viešų skaityklų veiklos sutaikymo, per visas tas įstaigas ir organizacijas, bei teatrą ir muziką, vedant taikos ir susipratimo darbą.

Norint Lietuvos bylai pagelbėti per UNESCO, vargu būtų galima rasti kokią progą, jei bent kuriame paskirame tų paminėtų specialių posėdžių rastųsi nors po vieną pasiruošusį toje temoje asmenį pasakyti kalbą.

Šiaip gi, jeigu paskirose grupėse ir dalyvavo apie penki lietuviai atstovai, kurių keli delegato teisę gavo tiesiog iš State Departmento, nes turėjo būti iš anksto tam rekomenduoti, tai papasakojimas, ką, pav., Lietuvoje nuveikė pradinės mokyklos ar universitetai, ką atliko spauda ir teatras, ir kiek lietuvių tauta galėtų prisidėti prie UNESCO programos vykdymo, dabar būtų bevertis kalbėjimas, nes Lietuva yra anapus geležinės uždangos, sovietų pavergta ir jos žmonių teisės sumintos, žmonės paversti vergais, tauta visuotinai žudoma. Dabar mums rūpi Lietuvos gelbėjimas, o apie tai nėra vieta šiame UNESCO suvažiavime kalbėti . . .

Dabar mums svarbiausia pasauliui skelbti Lietuvos nelaimę. O jeigu Lietuvos laisvės bylą UNESCO specialių grupių posėdžiuose keltum, gautum pirmininko pastabą, kad kalbi ne temoje.

Lietuvių ir kitų tautų prisidėjimas

Prie šios UNESCO konferencijos surengimo ir jos pasekmingo pravedimo prisidėjo ir Clevelando lietuviai, kurie čia užima žymią vietą tautinių grupių tarpe. Prie tam tikro paruošiamojo darbo ir delegatų priėmimo bei vaišių surengimo prisidėjo vietos lietuviai tuo, kad keli darbavosi tautinių grupių komitete, o Lietuvių Darželio S-gos moterys, dėvinčios tautiškus rūbus, priėmė ir vaišino delegatus arbatėlėje pirmą konferencijos dieną. Lietuvaitės, kaip ir kitų tautų moterys, atnešė namuose gamintų įvairių rūšių savo pyragaičių.

DDar prie to, didelėje informacijų salėje, kur buvo išstatyta įvairiausių dalykų parodai ir informacijai, dalyviams supažindinti su UNESCO ir su Clevelandu, buvo išstatyta keletas lietuviškų dalykų: gintaro karoliai, gintaru dabintos dėžutės, gražios medinės lietuviškos lėkštės, vienas medžio drožinys, molinė vaza ir tautiškais rūbais lėlė.

Visų didesnių tautų, gyvenančių Clevelande, bendravimas, miesto valdybos padengimas pusės konferencijos surengimo kaštų, gausus informacijai ir parodai išstatytų daiktų surinkimas ir apie 3,00 delegatų dalyvavimas, kurių tarpe buvo net ir Azijos tautų atstovai, visos numatytos programs ir psėdžių pravedimas — padarė šią UNESCO knferenciją Amerikje pasekmingą, kiek to pageidavo rengėjai — UNESCO centras ir State Departmentas.

Dalyvavo keleto valstybių ministrai iš Wachingtono (ir Lietuvos pasiuntinys buvo atstovaujamas), keli konsulai ir UNESCO remiami studentai, kurie pakaitomis su Amerikos studentais studijuoja šioje šalyje iš Indijos, Filipinų salų ir kitur.

Po UNESCO konferencijos grupė delegatų aplankė ir kultūrinius Darželius. Buvo nuvykę ir į lietuvių Darželį, tik gaila, kad tokių tebuvo likę vos apie 30, nes kiti jau buvo išsivažinėję.

K. S. K.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1773.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS Į VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJA, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato—pinigai grąžinami. Pakely dingęs, siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS! Į VISUS KRAŠTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandelių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymų siuntinėlių tipo numerius. Galima užsakyti keli paketeliai tam pačiam gavėjui.

No. 1 $8.00 — 2 sv. taukų, kiaulinių, 2 sv. bekono, 2 sv. salami dešros, 2 sv. kenuotos jautienos, 1 sv. pieno miltelių.

No. 2 $6.00 — 2 sv. bekono, 2 sv. kenuotos jautienos, 2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių, 1 sv. šokolado blocks.

No. 3 $3.50 — 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. bekono, 2 sv. cukraus, 2 sv. aukšč. rieb. sūrio, 1 sv. kavos pupelių.

No. 4 $2.95 — 9 SVARAI CUKRAUS

No. 5 $4.98 — 9 SV. KAVOS Pupelių

No. 6 $4.00 — 4,5 sv. cukraus, 4,5 sv. kavos pupelių

No. 7 $2.00 — 200 Chesterfield cigarečių (Išskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 $5.95 — 16 sv. sūdytų silkių statinėlė (Tik į Vokietiją)

No. 9 $2.85 — 10 sv. kvietinių miltų, 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!! No. 10 $7.95 — 2 sv. kenuoto sviesto, 2 sv. bekono, 2 sv. kiaulinių taukų, 1 sv. šokolado blocks, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių.

Čia nurodytose kainose įskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.

Atskirai tariamės su draugijomis, komitetais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų.

Nedelsdami šiandien pasiųskite savo giminėms, draugams siuntinėlius!

Nauji naujakuriai

(Atkelta iš 5-to pusl.)

tas — So. Boston, Mass.
Kazakevičius Irena, Jurgis — Elizabeth, N.J.
Keraitis Juozas, Izabela, Audronė, Edmundas — Fairlawn, N. J.
Kisielius Alfonsas, Genovaitė, Andrius — Brooklyn, N.Y.
Končinienė Viktorija — Elizabeth, N.J.
Kungys Stasys — Newark,N.J.
Kunskaitė Doma — Brooklyn, N. Y.
Labuckas Bronius — Astoria, L.I., N.Y.
Laskauskas Adomas, Julijonas — Baltimore, Md.
Mačiulis Petras, Vanda, Antanas, Eugenija — Brockton, Mass.
Mitkevičius Adomas, Elena, Kęstutis, Antanas — Bridgeport, Conn.
Petraitis Teofilius Viktorija — Elizabeth, N.J.
Racevičius Juozas, Julija, Danutė — Cleveland, Ohio
Sakaitė Julija — Rochester, N. Y.
Sakevičius Jonas — Waterbury, Con.
Samatauskas Viktoras, Ona, Gediminas, Joana — Brunswick, Ohio
Sarpalius Vladas — Cincinnati, Ohio.
Skučas Andrius, Adelė, Milda, Donatas, Ginutis, Evelina — Fanwood, N.J.
Skudzirskas Bronius — Linden, N. J.
Sumila Jonas, Elena, Jonas — Bridgeport, Conn.
Vasiliauskas Jonas Birutė — Cleveland,, Ohio.
Vitkauskas Aleksadras — Roxford, N. Y.

Š. m. kovo 20 dieną lėktuvu atskrido iš Vokietijos šie lietuviai tremtiniai:
Jaras Petras. Marijona — Baltimore, Md.

Nomeika Zenonas, Janina, Kristina — Altadena, Calif.
Pilmonas Jonas, Ona, Rimvydas — Crete, Ill.
Rejeris Jonas, Antanina, Jonas, Antanas — Maywood, Ill.

Š. m. balandžio mėn. 5 dieną, laivu "GENERAL TAYLOR" į New Orleans uostą atvyko šie lietuviai tremtiniai:
Arbačiauskas Liudas — Chicago Ill.
Alonderienė Kazė — Piceville, Iowa
Babušis Petras, Marta, Valeria, Diamanda — New Orleans, La.
Bačkaitis Stanislovas, Marija, Stasys Algimantas — Grubville,, Mo
Bairūnaitė Sofija — New Orleans, La.
Baktys Bronislava. Motiejus, Algimantas — Cicero, Ill.
Baniukaitytė Janina — Los Angeles, Calif.
Bareika Jonas, Eleonora, Marija, Irena — Brussels, Ill.
Bartuška Vladas, Saliomėja, Romanas, Danut — Chicago, Ill.
Bieliauskas Konstancija — Forest Grove Oregon.
Butkus Antanas — W. Hollywood, Calif.
Dainauskas Leokadija, Rimvydas, Juratė — Kearney ,Neb.
Daškevičius Jonas, Ona, Stasė — Chicago, Ill.
Deksnys Ignas, Ona, Danutė, Jonas, Romualdas — Kelso, Missouri.
Drazdienė Agota, Laimutė, Gediminas — Omaha, Neb.
Dūda Kazys Kazė,, Petras — Riceville, Iowa
Gaižutis Vytautas — Chicago, Ill.
Gedminas Bronius, Ona, Saulė, Danguolė, Rimvydas — Chicago, Ill.
Gauronskis Petras — Larchwood, Iowa
Grigaliūnas Juozas, Emilija — Chicago, Ill.
Gilys Juozas, Juzina, Vladas, Rimas — New Orleans, La.
Grušnius Silvestras, Jolanta — Mandeville, La.
Janickienė Ona, Napoleonas, Felicija — Melrose Park, Ill.
Juozevičius Jonas, Aldona, Juratė, Ramunė — Geismar, La.
Kartanas Vladas, Konstancija Covington,, La.
Krataitienė Marcelė — Chicago, Ill.
Kuinytė Aldona — Opelousas, La.
Kungys Feliksas — Chicago, Ill.
Lipskis Antanas, Antanina — Chicago, Ill.
Lukavičius Antanas, Eleonora, Danutė, Antanas, Stasys, Eleonora — Belle Rose, La.
Manvydas Algirdas, Stasė, Rimgaudas, Tomas — St. Louis, Ill.
Mičiulis Aldona — Beverly Hills, Calif.
Mikatas Viktorija — Omaha, Nebr.
Milvydaitė Liucija — Lockport La
Navakas Juozas,,. Julija, Jonas, Julija — Omaha, Nebr.
Neverauskas Antanas — Chicago, Ill.
Odinas Pranas, Akvilina, Vacys, Irena — Omaha, Neb.
Okas Jurgis, Juzė Nijolė-Marija,, Skirmantas, Danguolė, Juzė - Birutė — Clover, So. Carolina
Patlabaitė Stasė — Chicago, Ill.
Pauliukonis Antanas — Los Angeles, Cal.
Petraitis Mikas — Lockport, Ill.
Prancuzevičius Vilius Vale — Napoleonville, La.
Račiūnas Justinas, Antanina, Ona — Lockport, La.
Radinowna Anna — New Orleans, La.
Sabaliauskas Juozas, Marcelė, —St. Joseph, Mo.
Sarnackis Stan. — Owensboro, Ky.
Sedleckas Bronius — Worth, Ill.
Sinkevičius Algirdas — Melrose Park, Ill.
Silizytė Irena — Los Angeles, Calif.
Sodeika Valerijonas, Leonida, Mindaugas, Povilas — Lacombe, La.
Skuja Jonas — Sioux City, Iowa
Springienė Emilija — Chevoit Hills, Calif.
Statkevičienė Stanislava — Kearny, Nebr.
Stribytė Ona — Cicero, Ill.
Valančius Grigas, Bronė, Janina — Opelousas, La.,
Valeika Bronius, Galina, Liudvika, Danutė — Glasgow,Mo.
Vitėnas, Juozas, Ona, Almija — Los Angeles, Calif.
Zamžickaitė Stefanija — Lafayette, La.
Zaniuskas Bronius — Chicago, Ill.
Zavkevičius Vaclovas Stefanija, Jonas,, Katarina, Barbora, Beate — Chicago, Ill.
Žilinskas Petras, Ona — Lockport, La.
Žiupsnys Steponas, Ona, Gėnė, Romualdas — Madison, Neb.
Zubavičius Antanas, Barbora, Irena, Malvina — Peoria,Ill.
Polikaitis Klemensas — Cromwell,, Iowa

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Kupsys, Fabijonas, iš Kretingos.
Kvedaravičienė - Santackaitė, Ona, ir brolis Santackas, Vytautas, vaikai Prano, gimę Amerikoje.
Kviklytė, Stefanija, iš Leliunų m., Utenos ap.
Kybartaitė - Visackaitė, Adele ir Fele, iš Nevaronių k., Gelvonių vl., Ukmergės ap.
Labašauskas, Kostantas, iš Kybartų, Vilkaviškio ap.
Laukmanytė - Žibutienė, Emilija, jos vyras Žibutis, Domininkas, ir jų sunus Žibutis, Jonas, iš Narbučių k., Kruopių vl., Šiaulių ap.
Laurinavičius, Jonas, iš Pažerupės k., Kaltinenų vl.
Laurošonytė, Marijona, iš Miežonių k., Kaišiadorių vl.
Leketas, Juozas, iš Burniškių k., Joniškio vl., Šiaulių ap.
Liutkevičaitės, Adele ir Domicelė, iš Padovinio k., Liudvinavo vl., Marijampolės ap.
Lukšas, Juozas ir Justinas, iš Meilunų k., Klovainių vl., Šiaulių a.
Lutinskienė - Ramonaitė, ir Romonas, Antanas, iš Papiškių k., Veliunonos vl., Kauno ap.
Lygutas, Jonas ir Lygutaitė, Julija, iš Utrių k., Gargždų vl., Kretingos ap.
Magienė - Zorskaitė, Ona, iš Marijampolės.
Mačiulis, Juozas, ir Wetkus-Mačiulytė, Zuzana, iš Miškinių k., Raudondvario vl.
Majauskas, Vincas, iš Vitgerių k., Gražiškių vl., Vilkaviškio ap.
Masilionis, Povilas.
Matijošaitytė - Jankauskienė, Petronė, iš Geruliškės k., Pilviškių vl., Vilkaviškio ap.
Matukas, Juozas ir Vincas, iš Radviliškio vl., Karčemų k., Šiaulių a.
Matulevičius, Jurgis, iš Senabudžio k., Liubavo vl., Marijampolės a.
Mazauskienė, Marijona, duktė Ieva, ir sunus Jonas, iš Senabudžio k., Liubavo vl., Marijampolės ap.
Mažonas (Mažonai), išvykę iš Liepojos, vyriausias sunus Kostas.
Mažonis, Steponas, iš Gregališkių k. Naumiesčio vl., Tauragės ap.
Mikalčiutė, Zose, sesuo Liudviko Mikalčiaus.
Milašević ienė - Ragauskaitė, Elvina.
Miliunutė - Kupstienė (buv. Birštonienė), Uršulė, iš Bartninkų, Vilkaviškio ap., ir vyras Kupstas, Petras, beinvaikai-sunus ir dukterys Marytė ir Onutė.
Miniotas, Antanas ir Juozas, iš Šiaulių ap.
Miselis, Kazimieras, s. Petro, iš Žinenų k., Radviliškio vl.
Mitkevičaitė - Gineitienė, Veronika, iš Telšių.
Montvilienė - Suječiutė, Rožė, iš Šventežerio, Seinų ap.
Moskaitė, Antosė, iš Krauleđiškių k., Vainuto vl., Tauragės ap.
Moskaitė, Antosė, iš Krauleđiškių k., Vainuto vl., Tauragės ap.
Moskus, Jonas, iš Krauleđiškių k., Vainuto vl., Tauragės ap.
Mysko, Aleksandras, buvo vedęs Eugeniją Vasilij, turi dukterį Madią.
Narbutaitytės, Anele ir Malvina, dukterys Jono Narbutaičio, iš Naumiesčio, Šakių ap.
Narbutienė - Stulginskytė, Veronika, iš Bliudžių k., Kalnujų par., Raseinių ap.
Narkus, Antanas, iš Salatų vl., Kretingos ap., Skaudalių k.
Natkus, Adomas ir Povilas, iš Mikaičių k., Deltuvos vl., Ukmergės.
Naudužytė, Zuzana, iš Endriškių, k., Skaistgirio vl., Šiaulių ap.
Naudžiunas, Stasys, iš Graužų k., Žiežmarių vl., Trakų ap.
Naujokaitė - Remonienė, jos vyras Remonas, Martynas ir dukterys Remonaitės.
Navickas, Juozas, ir Navickaitė-Prastonas, Marija, iš Sardokų k., Vilkaviškio.
Navickas, Klemensas, iš Kivylių k., Akmenės vl.
Navickas, Klemensas, iš Kivylių k., Akmenės vl.
Neckworth (Nekvedavičius), Leonas ir Pranas, gyv. Brooklyn ir Newark.
Nejus, Martynas, iš Trumpininkų k., Tauragės ap.
Nekrašas, Jonas ir Mečys ir Romas, iš Šiluvos parap., Raseinių ap.
Nekrasas, Mečislovas, ir Romas, sūnūs Marijos Sakzdavičiutės, iš Šiluvos par. Raseinių ap.
Nekvedavičius (Neckworth), Leonas ir Pranas, gyv. Brooklyn ir Newark.
Neverauskas, Jonas ir Pranas ir Neverauskaitė, Agota.
Niedzveckis, Mikas.
Norbutas, Antanas ir Pranciškus, iš Kivylių k., Akmenės vl.
Noreika, Juozas, Jurgis ir Vytautas, sūnūs advokato Liudo Noreikos, mirusio 1928 metais ir Elenos Paškevičiutės, prašo gimines atsiliepti.
Norvilaitė, Elena ir Ona, iš Šiaudenų k., Švekšnos par.
Nuogis - Junkarytė, Morta ir Spiegis-Junkarytė, Ane.
Orentas, Antanas ir Motiejus, iš Girkų k., Veliuonos vl., Kauno a.
Orlovicz, Felix, iš Aitulionio km., Aukštadvario vl., Trakų ap., gyv. Kearny, N. J.
Pagirytė, Emilija, iš Astravo k., Kriaunų parap., Rokiškio ap., iš-

BRAKE SERVICE
WHEEL ALIGNING
ON ALL CARS
By Experts Who Really Know How!
TIME PAYMENTS
YEAGER
RAYBESTOS
6615 CARNEGIE AVE.
Phone ENdicott 9182
SPECIALISTS SINCE 1920

JONAS G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas
Apkainavimas ar patarimas reikale jusų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.
495 East 123rd St.
Telefonas: POtomac 6899

Pilnai padengta apdrauda — UTah 1-4515
WM. DEBBS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue — Cleveland 3, Ohio

LASNIK CAFE
Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga
6824 SUPERIOR AVE.
(Šalia Dirvos Redakcijos)
Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Darom naujas
AUTO BATTERIES
Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES
Telefonai: CE 0019, MA 3359
Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. — Cleveland

Wilkelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
—HAMMOND VARGONAI PER ŠERMENIS—
6202 SUPERIOR AVE. — HEnderson 9292

Jakubs Funeral Home
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE — ENdicott 1763

Venetian Blinds
Norit pagražinti savo namų langus naujais VENETIAN BLINDS ir WINDOW SHADES? šaukite:
J. PEČIULIS
Telefonas: IV 3348
19206 Kildeer Ave.
Cleveland, Ohio

Nori pagražinti savo namus? Šauk—
K. ŠTAUPAS
Namų Dekoravimas musų specialybė.
Kambarių Popieriavimas
Namų Maliavojimas
16908 Endora Road
Telefonas: KEnmore 8794.
Cleveland, Ohio

DIDELIS PUSMETINIS IŠPARDAVIMAS
Vyrams, Vaikinams ir Berniukams
Visoki žiemai reikalingi dėvėjimui rubai, baltiniai ir šiaip reikmenys — nupigntomis kainomis
★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★
Čia Iškeisime Jusų Stamp Books.
THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Avenue

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

UŽMUŠTAS RASIULYTĖS BROLIS

Kovo 29 d. palaidotas Klemensas Russell (Rasiulis), kuris su dviem kitais geležinkelio darbininkais buvo traukinio užmuštas, jam dirbant ant geležinkelio prie Cambridge Springs, Pa., kur buvo jo namai.

Klemensas buvo brolis Clevelande plačiai žinomos dainininkės Bronės Rasiulytės-Guenther, kuri mirė čia maž daug prieš metus. Šio karo pradžioje karo laivyne jūrose žuvo jaunesnis jų brolis. Paliko tėvus, gyvenančius Cambridge Springs, Pa., kurie yra ilgamečiai Dirvos skaitytojai. Liko kiti du kariai broliai dvypiai, kurie dar tęsia studijas, pasinaudodami valdžios teikiama veteranams parama. Namie liko viena sesuo, Bertha, o jauniausia sesuo, Genovaitė, nesenai baigusi mokytojos mokslą, mokytojauja kitur.

Visuotinis Metinis LIETUVIŲ TREMTINIŲ DRAUGIJOS

Clevelande susirinkimas įvyks šių metų balandžio mėn. 9 d. 6 val. vakaro Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave.

Bus renkami nauji Draugijos valdomieji organai ir svarstomi įvairūs D-jos veiklą liečiantieji reikalai.

Visus Clevelande gyvenančius tremtinius kviečiame susirinkime dalyvauti.

Valdyba

JULIAUS SMETONOS BENDRADARBIAI GRAŽIAI PAMINĖJO JO MOKSLO BAIGIMĄ

Thompson Products, Inc. tarnautojų laikraštėlis FRIENDLY FORUM įdėjo labai įdomų Juliaus Smetonos piešinį ir straipsnį apie jį, jo mokslo baigimo proga.

Julius Smetona šioje įmonėje dirba. Bendradarbiai jį tikrai gražiai pagerbė, nes, matomai, ir jų tarpe tai nėra paprastas įvykis, kad Europoj teisių mokslus baigęs vyras, prezidento sūnus, dirba jų tarpe prie mašinos ir tuo pačiu metu pasiekia Amerikos teisininko diplomo. Straipsnyje plačiai nupasakoti J. Sm. gyvenimo svarbesnieji bruožai, ypač darbo eiga Thompson Products įmonėje, o prie jo paveikslo yra prijungti trys piešinėliai, vaizduojantys mokslo diplomų įteikimą, pabėgimą nuo rusų, atstatytais durtuvais žygiuojančių į Lietuvą, ir darbą prie mašinos Thompson Products fabrike.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Turime skanių lietuviškų sūrių Velykoms.

Standard Food Market
854 E. 185th Street
Juozas Blaškevičius

NAUJA FILMA ŠEIMOMS

Norwood Branch Library praneša, kad nuo ketvirtadienio, balandžio 14, jos auditorijoje šeimoms bus rodoma nauja filma: THESE ARE THE PEOPLE. Filma yra pagaminta **Mr. Theodore Andrica** ir Cleveland Press rūpesčių. Kviečiami apsilankyti suaugę, o su jais įleidžiami ir vaikai. Pradžia 7:30 val. vak.

RKO KEITH'S 105th

nuo balandžio 6 ligi 12 rodo "Letter to 3 Wives" su Linda Darnell, Jeanne Craine ir Ann Sothern.

Nuo balandžio 13 ligi 16 rodo "South of St. Louis" su Joel McCrea ir Alexis Smith.

CLEVELAND TRUST BANKAS STEIGIA NAUJUS SKYRIUS

Cleveland Trust bankas steigia savo 54-tą skyrių Maple Heights, ant Broadway ir Libby Roads kampo. Greitu laiku bus atidarytas ir 55-as skyrius ant Cedar ir Warrensville Center Rds., University Heights.

Numatoma steigti ir daugiau skyrių. Šis bankas turės plačiausį skyrių tinklą Clevelande iš visų kitų čia veikiančių bankų.

MIRIMAI

Mrs. Constance Senkus, 55 metų, gyvenusi 5618 Luther Ave., mirė kovo 29. Gedulingos pamaldos įvyko penktadienį, balandžio 1, 9:30 val., Sv. Jurgio bažnyčioje. Palaidota Kalvarijos kapinėse. Liko vyras William, trys sūnūs — William, Jr., George ir Edward ir dvi dukterys — Mrs. Albina Stigalt ir Mrs. Lenore Piascik. Laidotuvėms patarnavo Della E. Jakubs Funeral Home.

Lankykitės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

LIETUVIŲ SALĖ

išnuomojama

koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems parengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

Reikalinga

VIRĖJA IR NAMŲ DARBININKĖ

35$ per savaitę
YE 9230

MILES VIEW INN

15380 Miles Ave.

Alus, vynas, likeris, visų rūšių sandvičiai.

Penktadieniais skaniai pagaminta žuvis.

Penktadieniais ir šeštadieniais puiki muzika.

Atdara iki 2:30 naktį.

Visi mielai kviečiami atsilankyti ir puikiai praleisti laiką.

C. Radzyminski

Dr. GERALD DORSKY
praneša, kad atidaro savo kabinetą optomerijos praktikai
5504 Superior Ave.
Akių patikrinimas susitarus dėl laiko
UTah 1-5235

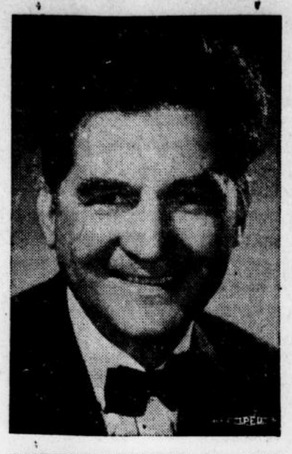

GUBERNATORIUS FRANK J. LAUSCHE

specialioje proklamacijoje paskelbė balandžio mėnesį vėžio ligos kontrolės mėnesiu. Visi Ohio gyventojai kviečiame remti rinkliavą, tam reikalui per visą šį mėnesį. Cuyahoga apskrities kvota yra $160,000, kuriuos kviečiama sudėti draugijos kovai su vėžio liga darbams vykdyti.

Dėl vyrų kvarteto

Pereitame DIRVOS numeryje tūlas B, aprašydamas V. Januškaitės koncerto ir dalyvavusio Clevelando vyrų mėgėjų kvarteto įspūdžius, kvartetą pavadino bereikalingu balastu.

Kiekvienas viešas pasirodymas natūraliai yra pasidavimas klausytojų, o ypatingai specialistų kritikai. Todėl visai natūralu, kad ir mūsų spauda susilaukia įvairios rūšies klausytojų atsiliepimų apie įvykusius vakarus ar koncertus. Tačiau nėra natūralu, kada tie atsiliepimai nebūna objektyvūs ir pakankama pagrįsti.

Clevelando tremtinių vyrų kvartetas, drauge dalyvavęs su mūsų didžiąja dainininke V. Jonuškaite, toli gražu, nepretendavo bent truputėliu jai prilygti. Jie, sudarydami dainos mėgėjų, bet ne specialistų grupę, tenorėjo padainuoti keletą lietuviškų dainų, iš širdies plaukiančių ir sudaryti klausytojams lietuviškos dainos idilišką nusiteikimą. Ar jiems tai pavyko? Mėgėjams paprastai yra statomi kiti reikalavimai ir jų patiekta programa negali būti giliai muzikaliai vertinama. Yra tik svarbu, ar jie sugebėjo, ar nesugebėjo sudaryti tam tikro įspūdžio, kitaip sakant, ar klausytojams buvo miela ir gražu klausyti.

Kam teko koncerte dalyvauti, tas tikrai mielai klausėsi ir tos mėgėjų grupės lietuviškų — kariškų dainų. Klausytojai dėkingai reagavo ir net prašė pakartoti. Mielai klausant is dainų, nerūpėjo klausti išpildytojų, kaip ilgai jie repetavo, ar turėjo vadovą, ar jo neturėjo. Į tokius asmeniškus reikalus pašaliečiams ir nevertėtų kištis. Jei Clevelando vyrų kvartetas būtų buvęs sudarytas iš dainininkų specialistų, jam būtų patiekti kitokie ir reikalavimai. O be to, tie reikalavimai būtų patiekti ne eilinių klausytojų, bet taip pat specialistų — muzikos kritikų.

Gi dėl pačios mėgėjų programos būtų galima pasakyti, kad ji amerikiečių lietuvių kolonijose kol kas yra ir priimtina ir **reikalinga.** Lietuvių amerikiečių išeivijoje mes neturime pakankamai lietuvių menininkų profesionalų, kurie pajėgtų įvairiose lietuvių kolonijose nuolatos užpildyti programą. Pagaliau, mes neturime tiek ir lėšų, kad galėtumėm tinkamai aukštos kokybės menininkams atlyginti. O kaip žinome, tai tos pačios lietuvių kolonijos nuolat yra įpareigojamos šelpti ir remti visą eilę labai svarbių lietuviškų reikalų. Todėl tikrai gražu, kad Amerikon atvykę lietuviai tremtiniai aukoja savo asmenišką laiką (o to laiko čia taip maža) ir, nors ir mėgėjų programomis, užpildo lietuviškus vakarus.

Negera tad jiems atimti ir nuotaiką ir norą dirbti, netika jiems statyti ir per didelius reikalavimus.

Ši klaida kaip tik yra įvykusi B. nuomonėje, pareikštoje dėl paskutinio Clevelando vyrų kvarteto pasirodymo.

M.

HIPPODROME

Nuo balandžio 13 d. rodys filmą **"THE UNDERCOVER MAN"**, kur labai realistiškai ir dramatiškai vaizduojama kova su nusikaltėlių banda. Filma pagaminta pagar US Secret Service viršininko Frank J. Wilson patiekta medžiagą.

BEST WISHES

Joseph Portaro PRESENTS

"THE NEW LOOK"

IN HAIRCUTTING & PERMANENT WAVING

MR. JOSEPH PORTARO — MR. & MRS. FRANK PORTARO

Our experienced staff ready to serve you:

FRANK PORTARO BEAUTY SALON

13592 Euclid Avenue LI 7174 LI 9191

13918 Cedar Rd. YE 0460
University Heights YE 0461

We Extend Our Sincere Greetings to Our Lithuanian Friends and Patrons on Your National Easter Holiday

ALL THE HOT WATER YOU WANT

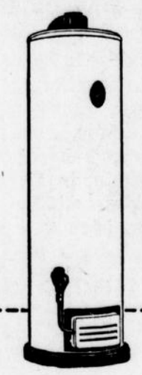

Hot water for all the needs of your household . . . at the temperature *you* desire . . . *automatically!* Brilliant white, the Bryant is flat-based to eliminate cleaning underneath, sturdily constructed for long service. See it . . . *you'll want it!*

bryant GAS-FIRED Automatic Storage Water Heaters

BRYANT HEATER

2036 EAST 22nd STREET

CLEVELAND **MAin 5732**

"Society Plan" jums padeda taupyti!

Ateikit. Susipažinkit su 3 laipsnių planu, kaip sudaryti Jusų taupymo sąskaitą, arba pareikalaukit raštu

Nemokamos Knygeles

išaiškinančios apie šį asmeninį patarnavimą.

Nemokama vieta automobiliui pastatyt Jums esant banke, tuojau už namų, 127 Public Square.

Federal Deposit Insurance Corp. narys.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. **Greta Ezella Theatre**

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių gražDaikčių, už nupigintą kainą.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuoee, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Leiskit man pasirupinti Jusų automobilio reikalais

Julius Rungaila
(Jack Gail)

Užeikite pas mane prieš pirkdami naują ar vartotą automobilį

Naujas Packard $2,345.00

Vartoti automobiliai

1948 Mercury Sedan, radijo ir šildytuvas $1,745.00
1946 Packard Clipper Sedan $1,595.00

FRANK G. ELLIOT, Inc.
10548 St. Clair Ave.
Žinomiausias Packard pardavėjas Clevelande
LI 8181 **ATDARA VAKARAIS**

Kanados lietuvių gyvenimą plačiausiai ir nešališkai nušviečia vienintelis Kanados lietuvių laikraštis

'NEPRIKLAUSOMA LIETUVA'

Daug žinių iš Lietuvos ir apie darbo žmonių gyvenimą sovietuose. 8 puslapių savaitraštis, vedamas prityrusio žurnalisto.

Kaina: Kanadoje $3, už Kanados ribų $3.50. Adresas:

"Nepriklausoma Lietuva", 3 Fourth Avenue
Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Didelį malonumą turėsite užsisakę sau ir suteiksite malonumą savo giminėms ir pažįstamiems, užsakę jiems Kanadoje, tremtiniams Vokietijoje ir kituose kraštuose.

MONCRIEF'S Šildymo Sistemos

Palaiko Daugiau Clevelando Namų ŠILTAIS negu kurie kiti Šildymo Padargai GAS-OIL-COAL

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Come in and meet your old friend
Bill Green, now tending bar

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned Good Service

NEW LOW PRICES
ON ALL WILLYS-OVERLAND MODELS!
'JEEP' STATION WAGON

A smooth-riding passenger car and, with seats removed, a utility vehicle for hauling. All-steel body and top. 'Jeep' Engine with overdrive gives long mileage.

PRICES CUT AS MUCH AS

$325 *

JEEP STATION WAGON PICTURED ABOVE

NOW ONLY

$1,742

* Ohio Tax and and Title Fees Not Included

Immediate Del'vy
Liberal Trades!
1/3 DOWN
21 Months to Pay

See Us Now!

Elyria Auto Sales
6815 SUPERIOR **EN. 9361**

OPEN TILL 9 P. M.

DIRVA ★★★ THE FIELD

In three sections — Second section

No 14 — Balandžio - April 8 — II Dalis

Progreso šposai

1849 metai

Vienoje iš centrinės Europos sostinių, jaukiame valgomajame vakarieniauja šeimyna: senelė, jos sūnus — šeimos galva, jo žmona ir keletas įvairaus amžiaus anūkų.

Nuotaika baugi, liūdna. Bet ir priežastis tokiai nuotaikai rimta. Vyresnysis anūkas, dvidešimtspenkerių metų jaunuolis, rytoj išvažiuoja į Ameriką.

— Senele, tu vėl verki? — švelniu išmetinėjimu sako išvažiuojantysis, pastebėjęs senelės akyse ašaras. — Juk aš neilgam: po metų - dvejų būtinai grįšiu.

— Taip, žinoma... — per ašaras atsako senelė. — Bet vis dėlto... Kaip tu ten būsi per tą laiką vienas? Aplinkui negrai, indijonai... Laukinis kraštas. Argi ne geriau čia rasti darbo, tapti valdininku...

— Na jau, tu vėl tą patį... Juk aš tau jau sakiau, kad nieko pavojingo nėra. Juk aš važiuoju į New Yorką.

— Taip, į New Yorką... Bet tu juk nori iš ten važiuoti į krašto gilumą... O kas yra Amerikoje krašto giluma? Baisenybė! Skalpą nuims. Per apsirikimą nulinčiuos...

— Nusiramink, mama, prašau, — autoritetingai taria šeimos galva. — Niekas nuo tavo anūkėlio skalpo nenuims. O jeigu žmogus nori pabandyti laimės — kodėl ne? Amerika ryžtingiems žmonėms — lobis! Pensylvanijoje, Illinoise — anglis, Michigane, Arizonoje — varis, Coloradoje — švinas, Ohio — žibalas. Man pačiam, žinoma, gaila, kad sūnus mus apleidžia, bet aš skaitau, kad iniciatyva jaunuomenėje yra skatintinas dalykas.

— Aš suprantu, mano mielas. Bet anglis, nafta, geležis... Argi jų čia nėra? Ir argi Europoje negalima praturtėti? Gyvenimas čia, ačiū Dievui, kultūringas... Šilta, erdvu, valgome gerai. Visi patogumai — yra arklys, karieta; namie puikios krosnys, žibalas, žvakės, skalbėja ateina baltinius išskalbti... Netoli — miesto pirtis. O ten — geltonas drugys, užpuldinėjimai... Ir iki šiol vergija... Juk jis juodaplaukis... Dar ko gera — manys, kad negras ir parduos.

— Tas viskas menkniekiai — rimtai sako išvažiuojančio motina, atidžiai žiūrėdama į ant stalo ištiestą nedidelį žemėlapį. — Niekas jo ten, žinoma, neparduos. Bet tu, mano mielas, — kreipėsi ji į sūnų — būk vis dėlto ten atsargus. Sutrumpink, jeigu galima, keliones po Ameriką ir nenutolk perdaug nuo vandenyno kranto. Štai, tu nori būti Colorado valstybėje. O kam tau taip toli važiuoti? Užteks Pennsylvanijos, Virginijos. Pagaliau, gali apvažiuoti ir Carolinos krantus — šiaurės, pietų. Ir gana. Mes su senele tikrai labai nerimausime, jeigu tave nuvež kur nors į Nebraską ar Dakotą. Nežinia, kas gali atsitikti!

— Ech... aš irgi su malonumu važiuočiau į Ameriką! — svajingai įsiterpia jaunesnis anūkas ir pavydžiai žiūri į vyresnįjį brolį. — Indijonai taip vikriai grobia žmones ir taip puikiai nuima skalpus nuo savo priešų galvų! Ar tu man atveši iš ten nors vieną skalpą? Pažadėk.

— Liaukis niekus plepėjęs!

— Kokie čia niekai? Aš pats tavo knygoje skaičiau. Bendrai, Amerikoje daug įdomiau gyventi ne New Yorke, ar šiaip kur mieste, bet stepėse, tarp indėnų genčių. Kiek jų ten daug! Irokezai, atabaskai, dakota, siu, appalahai... Tu gali puikiai įsikurti pas juos ir užsiimti medžiokle!

1949 metai

Viename iš didžiųjų šiaurės Amerikos Jungtinių Valstybių miestų jaukiame valgomajame vakarieniauja šeimyna: senelė, jos sūnus — šeimos galva, jo žmona ir keletas įvairaus amžiaus anūkų.

Nuotaika baugi, liūdna. Bet ir priežastis tokiai nuotaikai rimta. Vyresnysis anūkas, dvidešimtspenkerių metų jaunuolis rytoj skrenda į Europą.

— Senele, tu vėl verki? — švelniu išmetinėjimu sako išvykstantysis, pastebėjęs senelės akyse ašaras. — Juk aš tik keliems mėnesiams.

— Taip, žinoma... — per ašaras atsako senelė. — Bet vis dėlto... Kaip tu ten būsi vienas? Aplink komunistai, visur streikai, sabotažas, areštavimai, špionažų procesai... Ar nelengviau varyti biznį čia, Amerikoje, su savaisiais amerikonais?

— Na jau! Tu ir vėl tą patį. Juk aš tau jau sakiau, kad nieko pavojingo nėra... Juk aš skrisiu į Paryžių!

— Taip, į Paryžių... Bet iš ten tu nori vykti Europos gilumon. O kas dabar Europos giluma? Sugaus viešbutyje, suareštuos, pasodins į kalėjimą, pradės kankinti... Ir pagaliau sušaudys...

— Nusiramink, mama, prašau, — autoritetingai taria šeimos galva. — Niekas tavo anūkėlio nesušaudys. O jeigu žmogus nori pabandyti laimės — kodėl ne? Europa ryžtingiems žmonėms dabar lobis. Rinka — milžiniška, visur suirutė, viso ko smarkus trūkumas. Mūsų prekių reikalauja ir Prancūzijoje, ir Italijoje, ir Graikijoje, ir Jugoslavijoje, ir Vengrijoje... Man pačiam, žinoma, gaila, kad sūnus mus apleidžia, bet aš skaitau, kad iniciatyva jaunuomenėje tai sveikintinas dalykas.

— Aš suprantu, mano mielas. Bet... argi negalima mūsų prekių pardavinėti Meksikoje? Arba Brazilijoje? Ačiū Dievui, mums šilta, erdvu, valgome gerai, gyvenimą turime kultūringą. Visi patogumai — sava mašina, motociklai... Centralinis šildymas, vonia... Paštas siunčiamas iš mūsų aukšto. Sąšlavos išmetamos tiesiog iš virtuvės į vamdį. Baltiniai skalbiami automatiškai. O ten? Ten žiemą viešbučiai nekūrenami, paklodžių neduoda, šaldytuvų nėra, laiškus reikia nešti į paštą... O be to, pusėje Europos vergija. Niekas negali laisvai žodžio pratarti... O jeigu jis prasitars ką nors netinkamo, arba kokį dokumentą pames? Žuvęs vaikas!

— Tas viskas menkniekiai, — rimtai sako išvykstančiojo motina, atidžiai žiūrėdama į ant stalo ištiestą mažiuką Europos žemėlapį. — Niekas jo, žinoma, nekankins. Bet tu, mano mielas, — kreipėsi ji į sūnų — būk vis dėlto ten atsargus. Sutrumpink, jeigu galima, keliones po Europą ir nenutolk perdaug nuo vandenyno kranto. Tu sakai, kad nori pabūti Čekoslovakijoje. O kam sukti taip toli? Pakaks tau Prancūzijos, Belgijos, Olandijos. Pagaliau, galėtum pabūti ir Italijoje. Ir gana. Mes su senele tikrai labai nerimausime, jeigu tu nusibaladosi kur nors į Vengriją arba Jugoslaviją. Maža kas gali atsitikti!

— Ech... aš irgi su malonumu skrisčiau į Europą! — svajingai įsiterpia jaunesnis anūkas ir pavydžiai žiūri į vyresnįjį brolį. — Pas europiečius taip dažnai būna visokių užpuolimų, pagrobimų, užmušimų! O pats įdomiausias dalykas, tai slapti sienų perėjimai... Aš pats skaičiau. Žmonės persirengia, bėga į miškus, slepiasi krūmuose, brenda iš vieno upelio kranto į kitą... O juos vejasi policijos šunes ir griebia už gerklės. Parvežk man vieną tokį šunį! Pažadėk!

— Liaukis niekus plepėjęs.

— Kokie čia niekai. Tavo knygoje parašyta. Bendrai, man atrodo, daug įdomiau būtų gyventi ne toje pačioje Prancūzijoje, ir ne Paryžiuje, ir ne miestuose, o kur nors toliau stepėse, ar kalnuose. Tarp laukinių genčių. O kiek jų ten yra! Čekai, serbai, rusai, lenkai, vengrai, lietuviai, bulgarai, rumunai... O pati įdomiausia gentis, tai — D.P. Jie gyvena be savo namų, be turto, dideliuose vigvamuose, pusplikiai, nesiskutę, apaugę plaukais. Šiandien jie čia, rytoj — kitur. O kada jie alkani — eina į kaimyninį mišką ir medžioja. Tu gali puikiai su jais apsigyventi ir užsiimti medžioklę!

Vertė **Dzūkė**

A. Vanagaičio muzikinė veikla

Rašo J. Žilevičius, L. M.

(Tęsinys iš pereito numerio)

MARGUTIS

1928 m. balandžio mėn. pirmą dieną pasirodė pirmas MARGUČIO numeris. Visi stebėjomės, kas iš to bus. Vardas, kaip ir prieš tai matytų Dzimdzių, perdaug savotiškas, neatitinkamas žurnalui, juo labiau rimtam, kaip įprasta į žurnalą žiūrėti.

Pirmam numery buvo pavartota "keistų" žodžių. Iš karto supratom, jog tai yra Dzimdzių vaikas. Kurie nemėgo Dzimdzių, tiems buvo nepakenčiamas ir MARGUČIO turinys. Pav.: Radijogavija, Juokologija, Teatrologija, Dainobalsija, Kritikomanija, Spelologija, Garsinimalogija, Sapnologija ir t.t. Vis tai žodžiai iš buvusių Dzimdzių žodyno.

Kai įsigilinom į turinį, MARGUČIO vardas pasirodė tiksliai parinktas: jis margas turiniu, kaip genys, o gal kaip jo, Vanagaičio - Vanago, vienvardis paukštis vanagas. MARGUTIS pasisakė, jog jis ateina "ne politikos varinėti, ne partijas kovoti, ne asmenis kolioti, bet juoktis, pasakas sekti, dainas dainuoti, misles spėti, garsinti lietuviškumą... karts nuo karto primins tau, kas tu esi ir kuo turi būti..."

Ar tas MARGUČIUI pasisekė, tegul sprendžia patys MARGUČIO skaitytojai. Aš čia panagrinėsiu tik kai ką iš muzikos srities.

Pirmojo numerio buvo išsiųsta 40,000 su viršum. Pateko ir Lietuvon. Šalia visokių "logijų" buvo tame numeryje ir pora dainų, kurių viena, "Man pasakė karveliukas", yra labai plačiai dainuojama visoje Amerikos lietuvijoje. Negi galėjo Dzimdzių dainas, tik vieną kartą dainuotas jų pasirodyme kolonijoje, klausytojai atsiminti. MARGUTYJE dedamų dainų melodijos didžiumoje jau buvo žinomos, nes jos, kaip pirmiau minėjau, buvo liaudies melodijos ar jų panašumas, tik žodžiai buvo dzimdziškai A. Vanagaičio pertvarkyti arba naujai parašyti, įpinant amerikiečiams pritaikintų, lengvai suprantamų juokų.

Kiekvienas MARGUČIO numeris dainos atžvilgiu davė vis kaskart naujo ir įdomaus. Skaitytojai, čia radę girdėtų Dzimdzių dainų, tuoj jas mokėsi, dainavo, kur papuolė: ekskursijose, vakaruose, vestuvėse, baruose, o vargonininkai ir šiaip chorai — parengimuose. Tūkstančiai skaitytojų MARGUČIO laukdavo su malonumu.

Nuo 1932 m. MARGUTIS virto iš mėnraščio dvisavaitiniu, o karo metu vėl grįžo į mėnesinį. Tokiu būdu, per pirmuosius 15 metų MARGUTIS turėjo progos perduoti Dzimdzių dainas mėgėjams dainuoti ir tuo sukūrė glaudžią ir širdingą margutiečių šeimą. To gyvu liudininku yra MARGUČIO parengimai, į kuriuos tūkstančiai parkuose atsilankydavo. A. Vanagaitis taip pat buvo sugalvojęs versti iš anglų kalbos į lietuvių džiazų tekstus ir vertė jaunimą dainuoti tas melodijas lietuviškai.

Pavartę MARGUTĮ randame nemažai tekstų jau plokštelėse įdainuotų dainų, kad lengviau galėtų žodžius išmokti ir ne kartą pajvairintus žodžius. Tiesa, daugumas dainų lengvo pobūdžio, bet **jei pavargęs pralinksmėja dainuodamas ar klausydamas MARGUČIO dainų, tai čia ir glūdėjo visas MARGUČIO pasisekimas.** Niekas nenori po sunkių darbų, tarp mašinų garsų dieną praleidęs, būti paniūręs namuose. Visi nori būti linksmi, ypač jaunimas, nes čia tokia mada: didžiausia gyduolė nuo daugelio ligų yra linksmumas, juokas ir džiaugsmas — tą kaip tik pajėgia suteikti daugumas MARGUČIO dainų.

Savo skaitytojams MARGUTIS visokių kombinacijų sugalvodavo: papiginta kaina priedu duodavo gaidų, kalendorių su juokais ir dainomis, plokštelių. Vieną kartą varžytinių laimėtojui teko net laivokartė Lietuvon. MARGUTIS leisdavo gaidas: mokykloms dainelių, chorams, solistams. Per 22-jus metus MARGUTIS bus davęs apie 300 numerių, kur kiekviename būdavo viena, o kai kada ir po dvi dainas su gaidomis. Tai susidaro šimtai, nors, tiesa, būdavo ir pakartojimų.

PLOKŠTELĖS

Vos atvažiavus, 1924 m., Vanagaičiui tuojau pasisekė įdainuoti pirmuosius savo rekordus. Darbas buvo sėkmingas. Ilgainiui jis pats ir jo draugai dzimdziai ar margutiečiai yra įdainavę keletą šimtų plokštelių. Paties Vanagaičio plokštelių buvo parduota iki 1931 m. sausio mėn. 70,000. Jo pirmutinių plokštelių, kaip "Munšauniukas", iki 1929 m. liepos m. buvo parduota 12.000! Columbia Co. buvo nutarusi lietuviškų plokštelių skyrių visai likviduoti, bet Vanagaičio įdainuotų plokštelių populiarumas privertė jį palikti, nes 1930 m. lietuviškų Vanagaičio ar su vanagiukais įdainuotų plokštelių bendrovė **pardavė 150% daugiau, kaip kitų tautų plokštelių paėmus bendrai.**

Šia proga tenka paminėti, kad Vanagaitis savo plokštelėmis sukūrė savotišką lietuviško "džiazo" stilių, kuris amerikiečiams labai patiko. Šalia to linksmo pobūdžio plokštelių, yra nemaža tautinio pobūdžio, kurių klausantis daugybė Lietuvos išsiilgusių ašaroja, kaip maži vaikai. Prieš keliolika metų man pačiam teko matyti, kaip beklausydami apie Darių-Girėną, Paklausykit Jūs Lietuviai, Plaukia Nemunėlis, Leiskit į Tėvynę, Vilniun Trauk, Gieda Gaideliai, Ulonai ik kt. — verkė vienas nuo kito užsikrėsdami.

Kodėl? Atsako: "Taip gražu, taip artima, taip miela, rodos bėgtum tuoj pat Lietuvon."

Tokiu būdu be galo daug lietuviškų širdžių, Vanagaičio dėka, buvo sugraudinta priminimu Lietuvos šalelės, kuri taip artimai ir suprantamai apdainuojama. Sunku rasti šeimą, kurioje nebūtų fonografo ir nebūtų VANAGAIČIO - MARGUČIO plokštelių.

Dabartiniu laiku naujų plokštelių nebebuvo daroma, buvusios išsidainavo, bet atminimus ir melodijų su tekstais turimus giliai tebėra širdies gilumon įsmegę. O juk tenka pripažinti be perdėjimo, kad ten, kur Vanagaitis dainuoja vienas ar su vanagužiais-margutiečiais, visur su nepaprastai gyva nuotaika įdainuotos plokštelės. Netrūksta jose muzikalumo, svarbesnių vietų išskyrimų, kad tikrai klausantis jų užsikreti ta nuotaika.

Vanagaitis nemokėjo liūdėti. Visur ir visada jis muzikos garsais mokėjo juokinti ir tada, kai giliausias liūdesys ką būtų apėmęs.

Vieno Vanagaičio ar su kitais įdainuotų Columbijos Co. virš 46 dainų ir Odeon Co. — 19 dainų. Daugiausiai įdainuota, jei ne jo vieno, tai su J. Ol-

(Perkelta į 2-rą pusl.)

OUR SINCERE GREETINGS
on Your National Holiday

Three Feathers Distributors, Inc.

HARRY J. SHOFF, JR. - STATE MANAGER

ROOM 312 FERGUSON BUILDING — CHerry 6942

We Extend Our Best Wishes To You All
A PLEASANT HOLIDAY

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA prireikia šveisti savo toiletą kada pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagelbininkas šiądien yra SANI-FLUSH, geriausias disinfektantinis toileto įtalpos valytojas. Jis toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jusų toileto įtalpą chemikališkai, prašalins plėtmus ir nešvarias susidėjusias gliaumes, užtikrins toileto įtalpą visai švarią, taipgi prašalins visokius kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose. BANDYKIT musų išdirbamą MEL'O CLEANER ir vandans minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
DRENIK'S
ERIN BREW — BUDWEISER — DUQUESNE BEER
and DREWRYS' ALE
DRENIK BEVERAGE DISTRIBUTING CO.
23776 Lakeland Blvd. REdwood 3300

GREETINGS
To Our Friends and Patrons
DY DEE WASH INC.
3630 LEE ROAD LOngacre 6161

BEST WISHES and SINCERE GREETINGS
VINOCUR CITY DAIRY CO.
QUALITY DAIRY PRODUCTS
9000 WOODLAND AVE. GArfield 8340

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
EDWARD BANVILLE
CARPENTER CONTRACTOR
Local Union No. 105
Office and Shop
4127 E. 130th STREET BR 6427

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons
PARMA HOME BAKERY
SPECIALIZING IN WEDDING CAKES
and orders for all occasions
Store Hours — 8 to 10 P.M. Daily — Stand C-12
FRESH BAKED GOODS SUNDAYS
5445 Ridge Road - FL 2989 and West Side Market

GREETINGS AND BEST WISHES
JOE HARRIS
DISTINCTIVE MEN'S WEAR
10536 Euclid Avenue

GREETINGS AND BEST WISHES
EMMETT MEADE
SLATE ROOFING CONTRACTOR
3288 EAST 130th STREET SK 8139

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY
Judge
JOHN J. BUSHER
CHIEF JUSTICE MUNICIPAL COURT

A. VANAGAIČIO MUZIKINĖ VEIKLA

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

šausku. Plokštelėse įdainuotos dainos yra daugumoje iš Dzimdzių-Drimdzių repertuaro. Tos dainos skirtos liaudžiai, mažai prasilavinusiems klausytojams, o ne klasikinės muzikos mėgėjams ir jos atstovams. Tos rūšies dainos ir per MARGUČIO radijo valandas, kurios veikia nuo 1932 m. balandžio mėn. 11 d. Chicagoje, paties Vanagaičio ar jo chorinių grupių buvo dainuojamos.

MUZIKOS KURĖJAS

Muzikos kūrėjas — kompozitorius Vanagaitis buvo iš Dievo malonės. Gal tuo pasakymu kai kas nusistebės? Bet taip buvo. Pradėjęs jaunas vargoninkauti, muzikoje ne ką tebuvo prasilavinęs. Pasitaikius progai, jis studijavo Drezdeno konservatorijoje metus su viršum (nuo 1919 m. pradžios ligi 1920 m.) Tai ir visas jo mokslas. Net reikalingiausių dalykų, kaip harmonija, kuri kompozicijai tas pats, kas rašybai gramatika, nuodugniai nebuvo praėjęs, jau nekalbant apie kontrapunktą, formas, fugą ir kt., kas būtina kompozitoriui. Normalus kompozicijos kursas apima 6-8 metus. Bet jis, matyt, buvo iš Dievo malonės apdovanotas jautria nuojauta ir, ja vadovaudamasis, bandė kurti didesnius dalykus solistams ir chorui. Nors tie kūriniai daugelyje vietų, ypatingai solo, patys savaime prašosi didesnio apipavydalinimo, bet **iš melodinės pusės, nuotaikos žvilgsniu — tik pasigerėti tenka. To atsiekti, ką atsiekė Vanagaitis, gali tik didelių prigimtų gabumų meno srityje žmogus.** Paimkime kad ir tokią dainą chorui "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim'. Kiek tos dainos pačioje pradžioje yra pasiryžimo ir karingo ūpo, nors toliau jis pasineria banališkoje ir neberyžtingoje melodijoje, sušlubuodamas formoje. Bet pabaigoje atsibunda ir vėl veržiasi žavingas ir negincytinas karingas ūpas. Kitas priešingo ūpo veikalas: "Žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę" pilnas gedulo ir širdperšų persunktas ūpas. Taip pat daina "Tas ne brolis, ne lietuvis, kas nemyli Lietuvos" yra daugiausiai tobula forma ir nuo pradžios iki galo išlaiko karingą — vienodą ūpą. Labai vykusi daina chorui, nors ir mažutėlė, bet įtikinančiai skambanti "Laisvės Varpas". Bendrai imant, chorui dainos iš taisyklinės pusės jam geriau sekėsi rašyti, nekaip solo.

Kaip gražiai ir kupina meilės skamba melodija dainoje "Mamytė", tik gaila, kad sušlubuoja formoje ir harmonijoje, o šiaip veikalas vienas rimčiausių tos rūšies. Kaip dainos "Stasys", "Dūdelė", "Godelės" pilnai atitinka savo užduočiai, jų tekstai arti susiję su muzika sudaro vienetą. Tas artimiausia Vanagaičio sielai ir prigimties būdui, jų ir sukūrimas tenka laikyti vykusiu.

"Aš bijau pasakyti" yra labai vykusi iš visų pusių, jei įžanga pianui nebūtų persunkta gedulo ūpu, lyg apie mirtį ruošiamasi kalbėti. Jei ta įžanga būtų kiek lengvesnio pojūčio, kaip ir pati daina, kupina ne liūdesio, bet stoka drąsos pasakyti "aš myliu", tai būtų viena geriausiai pasisekusių jo solinių dainų. Matyt, jis jautė trūkumą sudėtingesnėms dainoms kurti, todėl jų nedaug ir rašė. Solo dainų galima priskaityti arti penkiolikos ir porą desėtkų chorui, kai tuo tarpu savo liaudiškoje kūrybos srityje sukūrė ar pritaikė apie 600 dainų, dainelių, dainuškų. Tas aiškiai parodo, kokią rūšį muzikos jis mėgo ir kokioje rū-

(Perkelta į 3-čią pusl.)

GREETINGS AND BEST WISHES
STEEL FABRICATORS CO.
CENTER and SPRUCE
TO 1-2643

HOLIDAY GREETING
THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT CO.
5418 LAKESIDE AVE.
HEnderson 9100

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY
KLUG ELECTRIC SUPPLY INC.
ELEKTROS ŠVIESOS — IR VISOKI REIKMENYS
9209 Hough Ave. CEdar 4226

GREETINGS AND BEST WISHES
SABIN ROBBINS PAPER COMPANY
7800 BESSEMER AVENUE
VUlcan 3-2200

GREETINGS AND BEST WISHES
UNION PAPER & TWINE CO.
1614 EAST 40th STREET
Telephone: EXpress 5700

BEST WISHES
For a Very Pleasant Holiday
UNITED ERECTING COMPANY
4500 Euclid Avenue HE 3310

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
BOSTON FACTORY SHOE REPAIR STORES
ALL OVER GREATER CLEVELAND

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Friends
BIG BOY BEVERAGES, INC.
PEP-UP-RUMMY
AT. 8173 4209 FULTON CT. ME 2445

GREETINGS
To Our Friends and Patrons
THE LOWE ELECTRIC CO.
—ELECTRIC CONTRACTORS—
12030 UNION AVE. SK 6704

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
GRABLER MFG. CO.
6565 BROADWAY MI 9260

GREETINGS
To Our Many Friends and Patrons
UNITED PROVISION
CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
SINGER SEWING MACHINE CO.
G. T. Benedict, Manager
2117 SUPERIOR AVE. MAin 8996

We Wish You All a
PLEASANT HOLIDAY
LAKEWOOD RAPID TRANSIT CO.
2013 ATKINS AVENUE BO 2823

We Wish all the Lithuanian People
A Pleasant Holiday
THE P. H. BINZ MONUMENTAL WORKS CO.
3636 WEST 25th STREET FLorida 8671

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends
STATE CHEMICAL MFG. CO.
SANITATION BUILDING MAINTENANCE
Equipment and Cleaning Supplies
2435-45 SUPERIOR AVE. TO. 1-7114

OUR SINCERE GREETINGS
From
ROTTER - SPEER CO.
East 80th & Bessemer
MI 8500

BEST WISHES
To Our Many Friends

Cleveland Metal Trades Council

1426 W. 3rd Street PRospect 7645

JAMES P. McWEENY, President

PETE SPOTH, Secretary and Treasurer

GREETINGS AND BEST WISHES

FROM A FRIEND

GREETINGS TO YOU ALL

JUDGE LOUIS PETRASH
MUNICIPAL COURT

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

THE UNIVERSAL CLEANING & DYEING CO.
UNIVERSAL Brings You Unhurried Quality
Cleveland's Finest Cleaners since 1883

HEnderson 8100 Plant — 1218-30 E. 71st St.

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends

CHAS. E. RUSSELL, INC.

— Flowers for All Occasions —

SHAKER SQUARE Phone: SKyline 0100

GREETINGS AND BEST WISHES
To the Lithuanian People

NEWMAN PONTIAC

COMPLETE GARAGE SERVICE

11628 EUCLID AVE. RAndolph 9493

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

KOEHLER RUBBER & SUPPLY CO.

3865 CARNEGIE AVENUE

A. VANAGAIČIO MUZIKINĖ VEIKLA

(Atkelta iš 3-čio pusl)

šyje jis darbavosi Tos krypties ir ūpo lietuviškos muzikos kėlėjo liaudies tarpe jis neturėjo pasekėjo ir su jo mirtimi šis darbas sustojo.

Vanagaičio kūryba pilnai atitinka garsaus muzikos genijaus L. Beethoveno posakiui, jog "kas iš grynos širdies trykšta, tas grynų širdžių bus suprastas ir įvertintas — iš širdies širdin persilieja..."

Vanagaitis savo širdies meno perlus perdavė popierin taip, kaip jis sugebėjo, jautė ir kaip suprato. Ir tie perlai buvo ne dirbtini, grynos sielos stygų garsai. Jo lirizmas visada gauna vienokį ar kitokį malonų atgarsį klausytojo sieloje todėl, kad jis grynas.

Nors Vanagaitis mirė, bet jo dainos garsai skambės ir laikys jį gyvųjų tarpe arti širdies!

Tremtinių šelpėjas

BALFo centras gavo iš F. Inčiausko, Bruce, Wisc., siuntinį ir laišką, kuriame jis rašo:

"Esu senas žmogus, 73 metų, gyvenu vargingai iš Geležinkelių pensijos, todėl ir negaliu daug gelbėti esantiems Europoje lietuviams tremtiniams, bet vis dėlto prisiunčiu pakietą, kuriame yra 2 paltai, 3 švarkai, 2 liemenės ir 2 kelnės, ir dar pridedu $2.- persiuntimo išlaidoms padengti."

Visų šelpiamųjų vardu BALFas dėkoja geradariui F. Inčiauskui už jo gerą širdį ir suteiktą pagalbą tremtiniams. Jo prisiųsti daiktai artimiausiu laiku bus išsiųsti Europon ir padalyti vargstantiems tremtyje.

Gražu būtų, kad ir mūsų jaunimas taip pat pasektų šio seno lietuvio pavyzdį ir uoliau prisidėtų prie savo tautiečių šelpimo.

Aukas siųskite neatidėliodami per:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

Greetings and Best Wishes
to Our Frends
and Patrons

Harry E Abram Cafe

CHOICE WINES - BEER-LIQUOR
7102 Superior Ave.

GREETINGS
to Our Frends
and Patrons

WADE PARK Fruit Market

Quality meats and groceries
Beer-Wine to take out
Free delivery
Anytime — Anywhere
8906 WADE PARK AVE.
GA 9012

Best Wishes
to Our Many Friends

NEW YORK Spaghetti House

finest Italian food in town
2173 East 9th St.
CH 9541

GREETINGS
and
Best Wishes

Caton Court Garage
1410 Caton Court
CHerry 9768

Rūpesčiai dėl 70 milijonų

Prancūzijos rytuose gyvena angliakasis Antanas Siber — ramus ir apylinkėje mėgstamas žmogus. Pavarde jo niekas iki šiol nevadindavo, o tiesiog vardu. Ir klebonas, ir mėras ir kaimo skerdžius, visi: "Antanai, kaip einasi?"

Reikalai pasikeitė vieną dieną, kai Siber gavo iš Amerikos... 70,000,000 dolerių palikimą. Apie tai ir bus kalbama šioje istorijoje.

Naivus ir mielas Siber 1919 metais gauna iš dėdės Amerikoje laišką, kuriame mielas dėdė rašo, kad jis laikosi neblogai, tai gal Siber norėtų pas jį atvažiuoti? "Aš esu turtingas, — rašo kelių žodžių laiške dėdė — tai jeigu nori, aš prisiųsiu tau pinigų ir važiuok pas mane."

Siber pagalvojo: "Kas man Amerika". Ir, maždaug, po metų prisivertė atsakyti į dėdės laišką ir kvietimą atvažiuoti. Jis rašo: "Aš turiu namelį ir draugus, tai ko man bereikia?. Toli ta Amerika, nenoriu taip toli trenktis. Laikykis sveikas"

Tuo būtų ir pasibaigusi ši istorija. Bet 1938 metais Siber gauna antrą laišką iš Amerikos, bet ne iš dėdės, o iš vieno banko Washingtone, kuris trumpai praneša, kad Amerikoje mirė jo dėdė, cigarų karalius Mister Gamba ir visą turtą — 70 milijonų dolerių vertės palieka vienintėliui vaikaičiui Antoine Siber, Colmare, Prancūzijoje.

Bet staiga prasideda karas ir, kol Siber spėja pagalvoti, ką tai reiškia, jis mobilizuojamas ir išvyksta į frontą. Kai 1945 metais Siber grįžta iš fronto, jis neberanda nei savo namelio nei to laiško iš banko Washingtone. Namelį nušlavė karo audra, o su juo ir laišką. "Tiek to" — pagalvoja Siber ir, pasiėmęs kastuvą, ištraukia lauko dirbti. Pamažu Siber pasipasakoja tai draugams, tai klebonui apie kadaise gautą laišką. Klebonas pataria pabandyti paieškoti to banko Washingtone. "Jei nori, ieškok — sako Siber. — Aš tai tingiu, o gal jau ir to banko nebėr".

Klebonas imasi žygių ir neseniai tą banką suranda. Bankas praneša, kad per 10 metų palikimas gražiai išlikęs ir žymiai padidėjęs. Skubiai prašo Siber atsiliepti.

Šiomis dienomis spauda įsidėjo laimingojo paveldėtojo nuotrauką ir aprašė, kaip gyvena turtingiausias Prancūzijos žmogus.

Pasirodo, kad ir dabar jis nesiskubina paliktaisiais milijonais naudotis. Jis tebegyvena viengungiškai, kasa anglis, pats verdasi valgyt ir, kaip seniau, taip ir dabas su draugais geria alų. Bet tie milijonai neduoda ramybės kitiems. Siber gauna kasdien šimtus tūkstančių laiškų, kuriuos jam paštininkas vežte atveža. Jis visų nespėja perskaityti, bet laukan nemeta, o deda į krūvą. Perskaitytuose laiškuose Siber sužino, kad jis labai mylimas ir gerbiamas žmogus, kad labai išmintingas, kad nepaprastas... Toliau seka prašymai. 70 milijonų dolerių prancūziškais pinigais reiškia fantastišką sumą frankų — tai daug milijardų frankų. Mažai neprašo: "Jūs esate turtingas, tai ką jums reiškia vieną milijoną frankų perleisti man". Kiti mėgsta rašyti: "Mano senelis gimęs taip pat Colmare". "Mano tėvas vadinosi taip pat Antanas, kaip ir Jūs." Moterys dar prideda: "Mano vyras yra panašus į Jus". Kadangi Siber turi 54 metus amžiaus ir dar nevedęs, tai gauna šimtus tūkstančių meilės laiškų...

Ateina Siberiui į pagalbą ir kiti žmonės: klebonai siūlosi jo vardu įtaisyti varpus ar vargonus, kiti net sumano bažnyčias statyti. Visokie išminčiai siūlosi su fantastiškais projektais taikai išlaikyti ir mokslui pakelti. Žodžiu, Siber turi daug pasiūlymų, kaip šitą milžinišką palikimą likviduoti.

Bet Siber tuos laiškus dar tik skaito ir pasiūlymus svarsto, o pats tebegyvena senu gyvenimu, geria su prieteliais alų ir skundžiasi: "Sunku žmogui gyventi, kai dėdė palieka tiek daug milijonų." Tiesa, jis vienam klebonui jau leido užsakyti vargonus. Z. Ubr.

•SVAJONĖS APIE DANGŲ IR ŽEMĘ — B. Ketarausko surinkti pasakojimai apie žemę, mėnulį, saulę, žvaigždes, planetas, kometas ir tt. 76 p. Kaina 50c

Best Wishes
to Our Many Friends
and Patrons
from

BEEHIVE CAFE
Finest Choice Wines
Liquor and Beer
Joe Coone Proprietor
6104 Storer Ave.
WO. 9717

GREETINGS
to My Friends
and Patrons

Gillinov Glass Co.
15207 Kinsman Rd.
LO. 7366

GREETINGS
to Our Friends
and Patrons
for a Pleasant Holiday

L. CORNEZ SHEET Metal Furnace Co.
7723 Decker Ave.
He 9881

GREETINGS
to All of Our Friends
and Patrons

EARLWOOD CAFE
WINES-LIQUOR-BEER
1169 East 77th St.
EN. 9472

GREETINGS
and
Best Wishes

The U. S. Wallpaper & Paint Co.
6001 Euclid Avenue
HE 6944

Best Wishes
to Our Friends
and Patrons

GORDON PARK PHARMACY
7828 ST. CLAIR AVE.
EN 0461

BEST WISHES
To Our Friends

ST. CLAIR COAL & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES - BRICK - CEMENT - LIME
20300 ST. CLAIR AVE. KEnmore 6000

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

HOWARD JOHNSON'S
RESTAURANT and ICE CREAM SHOPPE
Skanųs Namų Darbo Pyragaičiai ir Pyragai
Donald Strang, Operator
22350 LAKE SHORE BLVD. 8905 LAKE AVE.

Our Sincere Greetings To Our Many Patrons
For a
PLEASANT HOLIDAY
RKO KEITH'S 105th THEATRE

GREETINGS AND BEST WISHES

CUDNIK FUNERAL HOME

1155 EAST 79th STREET UT. 1-1591

GREETINGS AND BEST WISHES
To Many Friends

FISKE BROS. REFINING COMPANY

13817 NORTH DRIVE WA. 0616

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EUCLID 105th MEN'S SHOPPE

Manhattan Shirts - Pajamas, Sportswear, Interwoven Socks - Cooper's Underwear
AGENCY FOR ADAM HATS
10528 EUCLID AVE. (next to Keith's)

GREETINGS AND BEST WISHES

CLEVELAND CUTTER SALVAGE CORP.

NEW TOOLS MANUFACTURED TO SPECIFICATIONS

1132 EAST 60th STREET HE. 2910

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

SCHAAF ROAD COAL AND SUPPLY COMPANY

SCHAAF & VAN EPPS ROAD Phone: SH. 1034-5

OUR SINCERE GREETINGS
To Our Friends and Patrons

HICKORY GRILL

—OPEN SUNDAYS—

PRIVATE DINING AVAILABLE

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

West Side Federal Savings and Loan Association

All Deposits Insured
up to $5,000.00

West 25th at Lorain — TOwer 1-0121

We Wish All the Lithuanian People
A PLEASANT HOLIDAY

B. L. MARBLE CO:

OFFICE CHAIRS

TELEPHONE BEDFORD 11 — BEDFORD, O.

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SCHINDELAR BROS.

Manufacturers of
CUSTOM BUILT FURNITURE

10608 SUPERIOR AVE. — SW. 1048

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends

NOTTINGHAM STEEL CO.

CLEVELAND, OHIO

ATlantic 5100

DARIAUS GIRĖNO PAMINKLUI STATYTI KOMITETAS

Šaukia draugijų atstovų konferenciją

Brangūs lietuviai:

Nuoširdžiai prašome jūsų atidžiai išklausyti apie taip labai svarbų, kilnų, patrijotišką ir visuomenišką reikalą.

Liepos 17 d., 1933 m. tamsiame Soldino miške, arti Lietuvos, misteriškai žuvo Lituanicos vairuotojai Steponas Darius ir Stasys Girėnas. Ši žinia sujaudino visą pasaulį o ypatingai visų lietuvių širdis. Įamžinimui šio įvykio ruošiamės pastatyti paminklą lakūnų garbei.

Kaip žinoma, Brooklyno ir apylinkės draugijos sudarė bendrą komitetą, kuriam pavedė šiuo darbu rūpintis. Vėliausioji draugijų konferencija,įvykusi spalio 14 d., 1945 m., Brooklyne, patarė sukelti daugiau pinigų paminklo fondui ir pasiteirauti naujos vietos paminklo statymui. Komitetas šias pareigas atliko sukeldamas paminklo fondui pinigų viso $ 5,000.00. Vietos reikalu buvo atsiklausta New Yorko miesto pareigūnų ir liko atsakyta. Todėl pasiliekame prie pirmutinės vietos Lituanica aikštės ant Union Ave., Brooklyne.

Numatoma galimybė pradėti paminklą statyti, bet dėl pinigų stokos ir vietos klausimo, laikinai susilaikoma. Todėl šiais ir kitais klausimais pasitarti norime su draugijų atstovais.

Šiuo reikalu yra šaukiama Brooklyno ir apylinkės lietuvių draugijų, organizacijų, klubų, chorų, kuopų, parapijų ir asmenų rėmėjų šiam tikslui bendra konferencija, į kurią yra kviečiamos ir tos draugijos, kurios dėl kokių nors kliūčių nėra gavę šio laiško.

Konferencija įvyks **gegužės-May 15 d., 1949 m., 1:30 val. po pietų, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo Salėje, 280 Union Ave., Brookyn, N.Y.**

Atstovus malonėkite siųsti po du nuo draugijos ir po vieną nuo kas 25 narių.

Po konferencijos, 6 val. vakare, toje pačioje salėje įvyks užkandžių ir vaišių pramoga. Įžanga $1.50. Šia proga nuoširdžiai prašome ir aukų paminklo fondui. Aukas siųsdami čekius išrašykite vardu **Darius Girėnas Monument Fund** ir pasiųskite komiteto iždininkui P. J. Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y. Už Jūsų paramą iš anksto dėkojame.

Konferenciją šaukia bendrai keletas Brooklyno draugijų ir Paminklo Statymo Komitetas.

Su aukšta pagarba,

Dariaus Girėno Paminklo Fondo ir Draugijų Atstovų K-tas:

J. Šaltis, pirm.,
J. Glaveckas, vice pirm.,
Adv. S. Briedis, Jr., fin s.
P. J. Montvila, iždi.,
Chas. Kundrotas, sekr.
A. Gudonis, sekr.,
J. Ambrozaitis, iždo glob.,
J. Kairis, iždo glob.,

Draugijų atstovai:

J. Paulikonis,
D. Paleckas,
J. Peterson,
J. Bakūnas,
U. Bacevičienė,
O. Valaitienė,
B Spudienė,
Sofia Petkus
V. Brazaitis,
M. Stakovas,
A. Balčiūnas,
P. Kyrius,
Chas. Brecker,
P. Spudis,
V. Vyšnius,
G. Danilevičienė,
D. Mačėnas.

PAREMKIME BALFo RINKLIAVĄ

BALFo valdyba ir vėl kreipiasi į Amerikos visuomenę prašydama pagalbos tremtiniams. Kviečiame visus sukrusti balandžio mėnesį ir parinkti BALFui aukų.

Mūsų tremtinių padėtis yra labai pasunkėjusi. Aukos pašalpoms sumažėjo, emigracija eina iš lėto. O tuo tarpu mes negalime nutraukti paramos 15,000 vaikučių, 1,000 senelių ir invalidų ir 3,500 ligonių. Jų visa viltis glūdi Jūsų dosnume.

Tenebūna nei vieno asmens bei organizacijos, neatlikusios šio svarbaus labdaros darbo. Visi vieningai paremkime BALFo piniginį vajų! Surinktas aukas siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Greetings to Our Friends

Radigan & Schneider Market

Quality Meat-Fish-Poultry
We Give and Redeem Green Stamps
11509 St. Clair Ave.
GL. 5533

The Cuyahoga Soap Co.

H. J. Bickler Pres.
Shadyside 1375

Greetings to Our Friends and Patrons

I. GOODMAN

Fruits and Vegetable Mkt.
7916 St. Clair Ave.
HE 3877

Best Wishes
to Our Friends

Lake Shore Florist

Flowers for All Occasions
18322 Lake Shore Blvd.
IV 6868

GREETINGS
and
Best Wishes
to My Friends

DOMINIC LUSIN
SERVICE STATION
6002 St. Clair Ave.
EN 9515

Best Wishes
to My Friends

MERCURY GRILL

Wines - Liquor - Beer
3061 Payne Ave.
PR 9166

GREETINGS
to Our Friends
and Patrons

Taylor Variety Store

6714 St. Clair Ave.

Best Wishes
to My Frends
and Patrons

Luxer Restaurant

Serving the finest foods
1734 Crawford Rd.
CEdar 9507

Greetings to All

WAGNER MEAT Mkt.

11005 ASHBURY
CE 1840

Best Wishes
to All of Our Friends

Kramer's Lounge Bar

Finest choice of wines-liquors-beer
747 East 185th St.
IV 9619

Holiday Greetings
to My Friends

FILM SQUARE LUNCH

Serving finest foods
EMMETT HALAL MGR.
2250 Payne Ave.
PR. 9013

Best Wishes
to My Many Friends
On Your National Holiday

Dedreux Market-Meats

Joseph R. Opatrny Prop.
2195 Lee Rd. — YE 4800

GREETINGS
and
Best Wishes

WOLKOV
Jewelers

6428 ST. CLAIR AVE.
UT-1-0365

GREETINGS
to Our Friends
and Patrons

Mack & Guts Gulf Service Station

Finest service in town
1655 East 55th St.
EN 9656

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE TROY LAUNDRY & CLEANING CO.

ESTABLISHED 1873

2561-2581 EAST 50th ST. — UT. 1-2900

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

NOTTINGHAM DEPARTMENT STORE

SHOES and FURNISHINGS
18607 ST. CLAIR AVE.

GREETINGS AND BEST WISHES

STONE GRILL INC.

13927 ST. CLAIR AVENUE

GREETINGS AND BEST WISHES

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

Ralph J. Jones - Manager

1321 MARQUETTE — HEnderson 5080

GREETINGS AND BEST WISHES

SCHWARTZ
Uptown Prescription Drug Store

10431 St. Clair Ave. — MU 3600
10539 Carnegie Ave. — RA 2700

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CLEVELAND BUILDERS SUPPLY COMPANY

COAL DIVISION

MARION BLDG. — MAin 4300

GREETINGS AND BEST WISHES

WESTERN PATTERN WORK

2100 SUPERIOR AVE. N. W. — MAin 9371

HOLIDAY GREETINGS

U. S. ELECTRIC MOTOR AND SERVICE

1755 East 33rd Street

EN 2323

GREETINGS AND BEST WISHES

THE ANTHONY CARLIN CO.

2717 East 75th St.

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BROWN BROTHERS COAL CO.

9533 WOODLAND AVE. 1173 IVANHOE RD.

9104 MADISON AVE.

MUlberry 2800 CE 2800

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

JUDGE FRANK D. CELEBREZZE

MUNICIPAL COURT

GREETINGS
For a Very Pleasant Holiday

THE CLEVELAND OPTICAL CO.

750 PROSPECT AVENUE MAin 6217

GREETINGS AND BEST WISHES

DEPENDABLE SPRAY PAINTING COMPANY

1440 EAST 41st STREET

HEnderson 4540

GREETINGS AND BEST WISHES

OWEN BUCKET CO.

BREAKWATER AVENUE OL. 0333

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

THE SIMON SIGN COMPANY

Gyvuoja jau virš 75 metų

DIRBĖJAI IR PIEŠĖJAI IŠKABŲ-SIGNS

1113 ST. CLAIR AVENUE PRospect 1816

PRISIMINKIME TREMTINIUS VELYKŲ ŠVENTĖSE

Velykos yra džiaugsmo šventė. Lietuviai ypač iškilmingai, kur tik gali, švenčia šią Kristaus prisikėlimo šventę. Kadaise, laisvoje Lietuvoje, per Velykas kiekvienas lietuvis papuošdavo savo namus, parengdavo stalą valgiais, kur visa šeima susirinkusi ir pasimeldusi Gailestingajam Dievui už suteiktas gėrybes, pradėdavo užkandžiauti. Čia paprastai kiekvienas asmuo, tiek jaunas, tiek senas, sudauždavo margučiais mėgindami kieno stipresni.

Tėvynėje Lietuvoje po šaltos, sunkios žiemos atbundanti gamta dar daugiau pradžiugina žmogų. Koks džiaugsmas buvo vaikučiams ir jų tėveliams susilaukus šventų Velykų!

Deja, šiandieną lietuvis nei Lietuvoje, nei tremtyje negali pilnu džiaugsmu apvaikščioti šios šventės. Lietuvoje jam neleidžia bedieviška komunistų valdžia, kuri varžo tikybos laisvę ir daugelyje vietų lietuviai nebeturi savų dvasios vadų. Išvaryti lietuviai iš savo trobų, išsklaidyti po tolimus Sibiro laukus skęsta skurde ir varge be jokios galimybės gauti iš kur nors bent kokios pašalpos ir paguodos.

Kita dalis lietuvių atsidūrė tremtyje Vakarų Europoje, kur jie nors laisvi, tačiau gyvena labai dideliame varge iš pašalpų ir todėl nepajėgia tinkamu būdu atšvęsti Velykų švenčių. Jiems mes galime pagelbėti, su jais mes galime susirašyti, mūsų siuntiniai juos pasiekia.

Švęsdami Velykas, prisiminkime tremtinius, pagelbėkime jiems, sušelpkime juos kuo galėdami. Šiame gailestingumo darbe BALFas mielu noru Jums patarpininkaus. Jūsų aukos jiems bus persiųstos pavydale reikalingiausio maisto ir kitų būtinų gėrybių, kurių jie laukia ir begaliniai džiaugiasi sulaukdami dovanų iš amerikiečių lietuvių.

Šia proga nuoširdžiai sveikinu Velykų šventėse visus bendradarbius, geradarius ir rėmėjus, kartu linkėdamas geriausių pasisekimų visuose jų kilniuse sumanymuose ir darbuose, o tremtiniams linkiu ištvermės, vilties ir tikėjimo, kad Dievas jų neapleis ir kad po ilgų vargų ir bandymų, pagaliau, jie susilauks laimės ir ramumo.

Tegu linksma Aleliuja atgaivina visus nusiminusius ir pradžiugina jų prislėgtą dvasią!

Kun. Dr. Juozas B. Končius
BALFo Pirmininkas

laiko bčuvo perkeltas į belais-

Laiškas Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių — Veteranų Vakarų Vokietijoje atstovų suvažiavimas, įvykęs 1949 m. vasario mėn. 16 d., Scharzenbergo pilyje, Scheinfelde, Bavarijoje, Jus širdingiaus i a i sveikina, dėkoja už pastangas ir darbus palaikyti ir sušelpti vargan patekusius lietuvius tremtinius Vakarų Vokietijoje ir visame pasaulyje, už rūpestį perkelti lietuvius tremtinius iš Europos į Amerikos Jungtines Valstybes ir linki kuo didžiausios sekmės visuose užsibrėžtuose darbuose. Suvažiavimas tiki, kad perkeliant į užjūrį sveikus mūsų tautiečius, Jūs nepamiršite ir mūsų nepriklausomybės kovų veteranų, o taip pat ir jų našlių ir našlaičių, nepamiršite tų, kurių tėvai atidavė Lietuvai savo gyvybę arba visiškai neteko sveikatos patys sau duonos kąsnį užsidirbti. Mes prašome Jus mūsų nepriklausomybės kovų veteranų ir jų šeimų likimu susirūpinti ir surasti ir jiems galimumus išemigruoti į Amerikos Jungtines Vtlstybes

L. Kariuom. Kūrėjų - Savanorių - Veteranų atstovų suvažiavimo įgalioti

Seka parašai.

UŽSIPRENUMERUOKIME LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ

Čia kalbame apie LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ, kuris ir savo stambumu (apie 30 spaudos lankų), ir spaudmenų įvairumu, ir kirčiuotomis raidėmis sunkino išleidimo darbą ir sudaro tokias stambias išlaidas, kurių joks atskiras leidėjas dabar pakelti negali. O gimtosios kalbos vadovo mums reikia.

Jei reikia, tai turime ir žūtbūt išspausdinti. Todėl švietimo ir Kultūros Taryba, suprasdama to reikalo svar b u m ą, kviečia visą mėsų bendruomenę prisidėti prie tos reikšmingos knygos išleidimo.

Čia negalime tos knygos pavaizduoti visiškai aiškiai. Tačiau duodame duomenų, iš kurių kiekvienas galės susidaryti sau apytikrį vaizdą.

1. Lietuvių Kalbos Vadovas nėra nei mokyklinė, nei praktinė įprasto pobūdžio gramatika, kurią reikia "kalti".

2. To Vadovo tikslas—duoti mūsų bendrinei rašomajai ir šnekamajai kalbai taisyklingumo gaires.

3. Todėl Vadovo programiniais dalykais eina:

I (teorinėje) dalyje (166 mašinraščio psl.)—a) garsų daryba ir tartis, b) rašyba ir raidynas, c) rašybos rušys, d) garsų rašyba, e) didžiųjų ir mažųjų raidžių rašymas, f) žodžių dalių kėlimas, g) žodžių rašymas kartu ir skyrium, h) svetimybių rašymas ir i) santrupos; toliau duodama: j) kalbos dalykai, k) skyryba ir l) kirtis ir prigaidė;

II (žodinėje) dalyje (apie 1000 mašinr. psl.)—lietuviškų ir svetimų žodžių didelis rinkinys, kuris pavaizduoja: a) vartotinus ir nevartotinus žodžius, b) taisyklingą žodžių rašymą, kaitymą, tarimą, kilmę, trumpinimą, c) netaisyklingus žodžių vartojimo atvejus, d) žodžių darybos priemones (priesagas ir priešdėlius) ir kt.

Taigi čia turime knygą, kurios nereikės "kalti", bet į kurią atvejų atvejais teks žiūrėti — o kaip aš turiu teisingai lietuviškai parašyti ar pasakyti?

4. Lietuvių Kalbos Vadovo autoriai yra:

Profesorius dr. Pranas Skardžius, dirbęs Kauno ir Vilniaus universitetuose, d a b a r profesoriauja Tuebingeno universitete, ilgametis Liet. Kalbos Draugijos pirmininkas;

Jonas M. Laurinaitis, buvęs Lietuvos Mokslų Akademijos Lietuvių Kalbos Instituto vyr. asistentas, ilgametis Švietimo Ministerijos terminologijos komisijos narys ir Lietuvių Kalbos Draugijos narys;

Stasys Barzdukas, buv. Alytaus gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas, dabar tokį pat darbą dirbąs Eichstaette, ilgametis Lietuvių Kalbos Draugijos narys.

Šie autoriai savo sunkų uždavinį yra atlikę taip, kaip geriau negalima buvo atlikti mūsų sunkumuose. Todėl jie gali laukti iš Lietuvių bendruomenės pasitikėjimo.

Lietuviai visada supranta savo gyvybinius reikalus ir, kiek tai nuo jų pačių priklauso, visada juos paremia visomis savo išgalėmis. Todėl ir šiuo atveju reikia tvirtai tikėti, kad mūsų gimtosios kalbos išlaikymo reikalas bus gerai suprastas ir tinkamai paremtas. O ta parama neturėtų būti ir sunki, **nes ne aukos prašome, tik kviečiame stoti į būsimojo Lietuvių Kalbos Vadovo platintojų, skaitytojų ir savininkų eiles** — iš anksto jį užsiprenumeruoti.

Žinokime, kad šios rušies knygos greitai nesusilauksime. Todėl būtų išmintinga ir tikslu, kad Lietuvių Kalbos Vadovu apsirūpintų ne tik suaugę asmenys ir mokyklinis jaunimas, bet kad tėvai aprūpintų juo ir savo vaikus: kur nors svetimame žemės kampe tai bus brangus gimtosios kalbos taisyklingumo šaltinis. Patys neužmirškite ir vaikams bylokite, kad **garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savosios gerai nemokėti.**

Prenumeratą pradėkime rinkti tuojau. Prenumeratos kaina Amerikoje $2.50.

Švietimo ir Kultūros Taryba.

•**LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE** — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina $2.00

•**LIETUVOS VYTIS**—gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

•**LIETUVOS ŽEMĖLAPIS** —kur pažymėta visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c

GREETINGS
to Our Many Friends
and Patrons

Perfection Doughnut Shop

5317 Superior Ave.
UT-1-2777

GREETINGS
to My Many Friends
and Patrons

Miller's Hi-Speed Service Station

finest service in town

12409 Miles Ave.
VU 3-9715

GREETINGS
to My Many Friends

Jack Horwitz and His Orchestra

SKyline 5454
3594 Menlo Rd.
Shaker Hts., O.

Holiday Greetings
to Our Friends
and Patrons

FINN'S
SERVICE STATION

Atlantic Gas - Wheel Aligning
General repairs

10635 St. Clair Ave.
LI 9775

Holiday Greetings

to Our Friends

and Patrons

GAS EQUIPMENT Co.

11902 WOODLAND AVE.

CEdar 3722

GREETINGS AND BEST WISHES

THE DAIRYMEN'S OHIO FARMERS MILK CO.

ORchard 2300

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ELYSIUM AUTO SALES

10701 EUCLID AVE.

ANNOUNCING OPENING

COVENTRY MIRROR AND GLASS CO.

1830 COVENTRY ROAD

★ custom made furniture tops
★ bath tub enclosures ★ shower doors
★ mirrored fireplaces and cornices
★ mirrors resilvered and modernized

Telephone: YE. 8348

GREETINGS TO ALL MY LITHUANIAN FRIENDS

LESSLIE G. CAMPBELL

Former

STATE REPRESENTATIVE

Our Sincere Greetings to Oor Many Friends

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

Frank Cvelbas, Sav.
Automobilių maliavojimas ir Viršaus Taisymas

6605 ST. CLAIR AVENUE ENdicott 1633

HOLIDAY GREETINGS

H. M. D. CANDIES

QUIMBY BUILDING

HEnderson 8616

GREETINGS AND BEST WISHES

THE KING NUT CO.

Ask for our Nut Meats, Candies, Cheese, Wafers and

boneless Herring in Cellophane Bags
at Your favorite Cafe

15114 Miles

SK 6988

GREETINGS AND BEST WISHES

TAFT WOOD PRODUCTS CO.

Wood Turning of all Kinds — Industrial Wood Work

Lacquer — Paint and other Finishes

6520 CARNEGIE AVE. EXpress 2579

BEST WISHES
To All Our Lithuanian Friends and Patrons
A. PAUL TINCHER
Handwriting Expert
Expert on all questions on forgeries:
Age of ink, paper, typewriting, court photographs
GUARDIAN BLDG. CH 2344 MA 7696

GREETINGS AND BEST WISHES
GUN & TACKLE SHOP, Inc.
EVERYTHING FOR THE SPORTSMAN
13214 SHAKER SQUARE
Open Evenings WA. 7788

GREETINGS AND BEST WISHES
HILDEBRANDT PROVISION CO.
3619 WALTON MElrose 3700

GREETINGS TO YOU ALL
AUGUSTUS G. PARKER
COUNCILMAN
WARD 11

GREETINGS AND BEST WISHES
B. OF L. E. AUDITORIUM
Corner of St. Clair & Ontario St.
Suitable for Lectures, Plays, Moving Pictures with Sound Effect. — Seating capacity 1,200—800 on first floor and 400 in the balcony. Convenient transportation facilities.
Frank W. Chopp, Mgr. Phone: CH 0733

GREETINGS
To Our Many Friends
KRONHEIM'S
For
FINE FURNITURE
2043 EAST 55th STREET

GREETINGS AND BEST WISHES
ATLAS STEEL and SUPPLY CO.
4401 TRUMBULL AVENUE
DI 4699 DI 1570

HOLIDAY GREETING
THE INDUSTRIAL ASBESTOS PRODUCTS CO.
ROOFING AND SHEET METAL CONTRACTORS
1800 East 55th Street HE 3330

ATVYKUSIŲ LIETUVIŲ PADĖKA LAIVO "GENERAL C. H. MUIR" VADOVYBEI

Š. m. kovo mėn. 11-22 d.d. "General C. H. Muir" vykstantieji lietuviai tapo maloniai nustebinti šio laivo vadovybėje radę keletą lietuvių, būtent:

Kacavich Joseph, J. Chief Engineer ir Skarnulis Alfons, M. 1st Ass't Engineer.

Šie du lietuviai jau pirmomis iš Vokietijos kelionės dienomis susibičiuliavo su visa laivu keliaujančia lietuvių šeima, rodydami lietuvišku nuoširdumu draugiškumą ir prisirišimą savo kilmės sesėms ir broliams.

Nepamirštamo dėkingumo kupini, mes visi "General C. H. Muir" keleiviai lietuviai, laimingai pasiekę **laisvės šalies** krantus, reiškiame šiems maloniems ir geros širdies lietuviams viešą ir nuoširdžią lietuvišką padėką.

Ta pačia proga tebūnie man leista nors trumpais žodžiais viešai paminėti ir padėkos pareiškimą, išreikštą tuo pačiu laivu vykusių lietuvių "General C. H. Muir" Ship captain Mr. SHEA John S. ir First Officer Mr. NILSEN, Nils A.

Kovo mėn. 21 dienos popietį laivui laukiant įvažiuoti į New Yorko nuostą, lietuviai, prieš tai gavę malonų kapitono pritarimą, laivo salėje viešai ir nuoširdžiai laivo kapitonui išreiškė padėką už laimingą pervežimą per Atlantą, įteikdami jam atitinkamai parengtą adresą, tautinę juostą ir sugiedodami "Ilgiausių metų...", o taip pat sušukdami griausmingai lietuvišką 3 kartus "valio".

Mr. Nilsen, Nils A. atsidėkodami įteikėme lietuvių tremtyje pagamintą liaudies dailės drožinėlį — koplytėlę.

Reikšdami padėką, taipogi apdovanojome ir mūsų pamiltus laivo inžin. lietuvius: Juozui buvo įteiktas lietuviško rašto kaklaraštis, o Alfonsui — koplytėlė ir abiems atitinkami adresai.

Č. Tamašauskas

Greetings and Best Wishes
to Our Friends
and Patrons
DREAMLAND INN
Finest Choice of Wines-Liquors-Beer
706 East 152nd St.
A. MICHAEL PROP.
MU 9662

ALL WOOL
SWEATERS
99c up
Direct from maker to you.
Other Dry Goods
Hosiery - Knitwear
5806 Superior Ave.
EN. 0958
We give Eagle Stamps

GREETINGS
to Our Friends
The Fred G. Gollmar Cigar Co.
Largest dealers in city of fine cigars direct from the best factories.
Box trade our specialty
456 OLD ARCADE
MA 3027

Best Wishes
to Our Friends
and Patrons
SON CLEANERS & DYERS
406 East 156th St.
IV. 5252

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY
THE FOREST CITY MATERIAL CO.
LUMBER — SASH — MILLWORK — ROOFING
17903 St. Clair Ave. KEnmore 6600
14651 Lorain Ave. CLearwater 4470

HOLIDAY GREETINGS
FAMOUS FURNACE CO.
Hyman Blaudshild - Pres.
6420 Woodland Avenue HEnderson 7427

GREETINGS TO ALL
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS & FURNITURE DEALERS
Main store now open — 6019 St. Clair Ave. HE. 2088
Chapel — 1053 East 62nd St. HE. 2088
Collinwood Store — 15301 Waterloo Rd. KE. 1235
17010 Lake Shore Blvd. Cor. East 170th St.

HOLIDAY GREETINGS
NEW YORK BAKERY
9117 ST. CLAIR AVE. GL. 4660
17309 ST. CLAIR AVE. KE 4732

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends
THE ATLAS PAPER BOX CO.
J. H. Hass, Vice President and Treasurer
1849 EAST 65th STREET UTah 1-1191

Greetings to the Lithuanian People
MILNER & MILKOVE CO.
WALLPAPER AND PAINTS
6122 EUCLID AVENUE HE. 2707
8829 BROADWAY MI. 2188

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends
and Patrons
COTTON CLUB BEVERAGES
6411 CENTRAL AVENUE CLEVELAND
HEnderson 8030

GREETINGS AND BEST WISHES
To the Lithuanian People
LAKE CITY SCRAP & SALVAGE CO.
3219 ORANGE AVE. CHerry 5140
J. Abrams

GREETINGS AND BEST WISHES
To the Lithuanian People
THE H. BLONDER CO.
WALLPAPER AND PAINTS
PROSPECT AVE. & EAST 40th ST.
HEnderson 3560

GREETINGS AND BEST WISHES
WHITE TOOL AND SUPPLY CO.
1235 WEST 6th STREET MAin 0235

HOLIDAY GREETINGS
RICHARD H. EBNER
Dispensing Opticians for over 30 years
411 Citizens Building MAin 1986
East 9th and Euclid Avenue

BEST WISHES
FURNACE REPAIRS
We will inspect your furnace without charge—Any make
Cleaning - Re-cementing - Gas Conversions - Boiler Repairs
New Furnaces Installed — Time Payments
A. A. FURNACE & BOILER CO.
8445 Broadway BR 1440 - BR 0430

HOLIDAY GREETINGS
CHRYSLER PORRIS COMPANY
DIRECT FACTORY DODGE & PLYMOUTH DEALERS
— DODGE TRUCKS —
Complete line of used cars
9216 SUPERIOR AVE. RA 8252

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
L. GOTTLIEB
CONTAINERS and RE-CONDITIONERS
8105 PREBLE AVE. VU 8-0075

GREETINGS AND BEST WISHES
LA GANKE & SONS STAMPING CO.
864 EAST 140th STREET GL. 0278

BEST WISHES and SINCERE GREETINGS
BALLONOFF METAL PRODUCTS

DIRVA THE FIELD

In three sections — Third section

No 14 — Balandžio - April 8 — III Dalis

Buvo tokia komedija New Yorke...

Komunistinių "taikos apaštalų" New Yorke sukeltas triukšmelis nebepasiekė to tikslo, kurį anksčiau gal būtų buvę lengviau pasiekti. Tokios veidmainiškos komedijos amerikiečių daugumo jau nebeapgauna.

Pati konferencija, kaip tam tikras propagandinis vaidinimas, nepasakė nieko nauja ir nieko įdomaus. Daug įdomesnis konferencijos rengėjų "pasikalbėjimas" su žurnalistais. Štai kaip aprašo tą pasikalbėjimą NEWSWEEK.

Pradėdamas tą pasikalbėjimą konferencijos pirmininkas, Harwardo universiteto profesorius Harlow Shapley, bandė pabaltinti savo raudonumą ir pradėjo aiškinti, kad visi, kurie kalba, kad šita konferencija yra pro-komunistiška, klysta: konferencija nėra prokomunistiška, ji visiškai **nepolitiška** ir nepriklausoma nuo jokios politinės grupės.

Tą "paaiškinęs", profesorius jau norėjo perstatyti žurnalistams tūlą Hoffmaną, atvykusį iš Lenkijos, bet vienas reporteris paklausė:

— Ką jūs vadinat "nepolitiška"? Jūsų kvietime į konferenciją buvo pareiškimas apie užsienių politiką, kuris paimtas tiesiai iš Henry Wallace progresyvinės partijos platformos.

— Visi kultūriniai klausimai turi šiek tiek politinio atspalvio, bet mes nesame politiški. — atsakė Shapley ir šypsodamasis pridūrė: — Mūsų tarpe yra demokratų, republikonų, progresyvių ir komunistų...

Tą pasakęs Shapley vėl norėjo perstatyti Hoffmaną, bet reporteris pertraukė:

— Paminėkit bent vieną republikoną!

Čia Shapley sumišo. Jis norėjo nuduoti, kad tų žodžių negirdėjo, bet tada bent keli reporteriai pradėjo reikalauti:

— Paminėkit bent vieną republikoną!

Profesoriui nebuvo ką daryti. Gavęs patarimą iš šalies, jis pagaliau ryžosi pasakyti:

— Mr. Marshall Dimock yra Vermonto valstybės senatorius republikonas... — ir vėl bando pereiti prie Hoffmano perstatymo.

Bet reporteriai vėl pertraukia:

— Argi Mr. Dimock paskutinių rinkimų metu nepalaikė Wallece?

— Nežinau, palaikė, ar ne, bet tas čia nepritaikoma. Čia taikos konferencija. Laikykimės nuošaliai nuo politikos. — nusuko kalbą Shapley.

Taip, sako, praėjo visas pasikalbėjimas su žurnalistais.

Kada žurnalistai paklausė Fadiejevą, rusų rašytoją ir sovietų delegacijos vadovą, ką jis vadina "taikos priešais", ar jis nenurodytų kuriuos kraštus jis tokiais laiko, tai tas pats Shapley įsikišo, sakydamas, kad "jis vėliau tą paaiškins". Bet nei vėliau nepaaiškino...

Tada žurnalistai paklausė Fadiejevą, sovietų rašytojų pirmininką:

— Kas atsitiko su visais tais rusų rašytojais, kurie kažin kur dingo?

— Aš nemanau atsakyti į šitą klausimą... — toks tebuvo Fadiejevo atsikirtimas.

Žurnalistai ir Jugoslavijos delegatą paklausė, kaip ten yra su Tito politinių priešininkų "valymais".

— Aš nemanau atsakyti į šitą klausimą, nes tas veda tolyn nuo taikos reikalo, — ir Popovas atsakė, kaip ir Fadiejevas.

— Kieno pusėj jūs esate, Stalino ar Tito? — neatleidžia žurnalistai.

Popovas kurį laiką nežino ką sakyti. Paskui prataria:

— Šitas klausimas neturi prasmės...

Chapley mato, kad jam reikia gelbėti padėtį. Jis kreipiasi į žurnalistus:

— Gerbiamieji, nepradėkim naujo karo čia pat!

Vietoj iščenzūruotas

Kad komunistai į savo užmaskuotas organizacijas ir ypaš į jų tokius parengimus, kaip šita konferencija, visada stengiasi įtraukti nors keletą nayvių, lengvatikių profesorių, tai jau senai žinoma.

Tad ir šitoje konferencijoje buvo keletas amerikiečių profesorių. Bet paskirtą rolę čia jiems ne labai sekėsi atlikti. Kaip pavyzdį galima paminėti Williams College politinių mokslų profesorių Frederiką L. Schumaną, kuris, vargšas, pabandė šitoje konferencijoje **nors trupučiuką** nuo savęs, pagal savo išmanymą pasakyti. Jis pasakė tokią mintį, kad dėl blogų santykių ir tikros taikos nebuvimo pasaulyje yra kalta... **ne tik Amerika, bet iš dalies ir Rusija.** Jis, rodos, bandė tą labai atsargiai pasakyti:

— Dauguma amerikiečių, kurie įsitikinę demokratijos auklėtiniai, dabar tiki, ir šiek tiek pamatuotai, kad jų mėgiamam gyvenimo būdui yra pavojus visų pirma iš sovietų pusės...

Čia komunistai pakėlė triukšmą. Ne kas kitas, kaip sovietų delegacijos pirmininkas Fadiejevas tuojau pareiškė:

— Profesorius Schumanas klysta. Mūsų šaly nėra tokių elementų, kurie norėtų karo su USA ar kitu kraštu... Aš manau, mes turim suprasti, kad tie elementai USA, kurie nori karo su Rusija, yra taip pat ir Amerikos priešai!

Vadinasi, svečias iš Maskvos pamokino Schumaną, kad apie Ameriką gali kalbėti, ką nori, bet nedrįsk paminėti, kad Maskvoj gal būt irgi ne visi šventi!

O ką gi profesorius?

Matomai, gerokai jau įklimpęs, nes čia pat **paklusniai** pasuko kalbą kita kryptim:

— Aš sutinku, visiškai sutinku, — prasikaltusio balsu tęsė profesorius. — Aš sutinku, kad Amerikoj yra tokių, kurie nori karo su Rusija. Ir niekas, visiškai niekas Rusijoje nenori karo su Amerika. Nuo Roosevelto mirties Amerika neatidavė savo duoklės taikai...

Na, kai profesorius taip "pasitaisė", tada komunistai plojo. Tik nežinia, ar tikrieji "bosai" jam dovanos tą lepteljimą...

Žinoma, noris paklausti: ar ir tokių profesorių Amerikoj yra? Pasirodo, kad yra...

O vienas vis dėlto turėjo drąsos

Tai buvo Norman Cousins, SATURDAY REVIEW OF LITERATURE redaktorius. Kai jis gavo žodį (o vadovai ilgai tarėsi, duoti jam kalbėti, ar neduoti...), tai taip ir pasakė:

— Minios pikietuoja nčių žmonių aplink konferencijos salę yra ne dėl to, kad amerikiečiai būtų priešingi taikai. Jie priešingi tai mažai politinei grupelei — komunistų partijai, kuri demokratiškoje tvarkoje negali pasiekti valdžios ir kuri atiduoda pirmenybę ne Amerikai, bet svetimo krašto valdžiai. Aš prašau jus patikėti, kad šita grupė neturi nei vietos nei pagarbos savo krašte!

Konferencijos tikroji vadovė Miss Lillian Hellmann, be kurios patarimo ir pats konferencijos pirmininkas profesorius Shapley dažnai nežinojo, ką daryti ir ką sakyti, po Cousins kalbos pasakė:

— Aš patarčiau gerb. Cousins, kad kai Tamsta esi pakviestas vakarienės ir nori kalbėti apie šeimininkus, tai palaukite, ligi pareisite namo...

Taip... Bet gi Cousins kalbėjo apie komunistus. Konferencijos rengėjai juk gynėsi, kad konferencija neturi nieko bendra su komunistais... O čia išeina, kad vis dėlto prisipažino...

O iš kitos pusės — kodėl Lillian Hellmann to paties nepatarė iš Maskvos atvykusiems delegatams: **kai jūs norėsite kalbėti apie Ameriką, tai palaukite, ligi parkeliausite namo!**

Taip, rusai Ameriką kolioja ir namie būdami ir į svečius atvažiavę. Ir amerikiečiams, kaip tam vargšui Schumanui, liepia tą patį daryti, bet kitiems neleidžia nei per plauką suabejoti Rusijos dabartine valdovų nekaltybe.

*

Argi čia nesikartoja tas, jau senai žinomas, juokas:

Aš galiu apie savo prezidentą pasakyti, kad jis kvailas, ir man nieko už tai nebus, — sako amerikietis rusui.

— Ir aš galiu pasakyti, kad jūsų prezidentas kvailas, ir man už tai nieko nebus, — pasigyrė rusas...

UNMASKED! By COLLIER

MES NEPOLITIŠKI....

LIETUVOJE 1948-ais metais

1948 m. lapkričio 21 d. grįžo iš Lietuvos karo belaisvis — vokietis X ir suteikė šias žinias apie Lietuvą:

APIE VILNIŲ

Vokiečiai belaisviai Lietuvoje

1946 metais spalių mėn. X buvo atkeltas iš Rusijos gilumos į Vilnias belaisvių stovyklą 7195/2, kuri buvo Subačiaus gatvėje. Čia jis kaip auto mechanikas dirbo prie MVD garažo, taisydamas automobilius. Šioje stovykloje jis išbuvo ligi 1947 m. spalių mėn. ir nuo to laiko buvo perkeltas į belaisvių stovyklą Nr. 7195/1, kuri buvo Antakalnio gatvėje prie kareivinių ir kalėjimo. Jam atvykus į Vilnių 1946 m. spalių mėn. galėjo būti apie 1500 vyrų. Dalis belaisvių buvo paleista, kiti politiškai neištikimi buvę išsiųsti į Donbaso anglių kasyklas ir į Kaukazą kelių tiesti.

Belaisvių darbas

Vokiečiai karo belaisviai buvo naudojami įvairiems darbams. Vilniuje Gedimino gatvėje prie Nr. 17 belaisviai per 2 metus yra pastatę didžiulį CK (LKPb) 5-ių aukštų namą. Dalis belaisvių dirbo prie elektros stoties atstatymo, viena komanda kasė durpes Nemenčinėje (apie 20 km į šiaurę nuo Vilniaus), kita komanda Valkininkuose kirto mišką, trečia dirbo prie naujo aerodromo statybos.

Belaisvio davinys ir alga

Paskutiniu metu belaisvis dienai gaudavęs: 670 gr. duonos, 900 gr. bulvių, 5 gr. riebalų, 10 gr. miltų ir 17 gr. cukraus. Kai kada gaudavę 5 gr.

(Perkelta į 2-rą pusl.)

Best Wishes
and Greetings
from
Family Food Shop
1537 East 86th St.
Garfield 7657

GREETINGS
to our Patrons and Friends
* * *
DAMON'S CANDY KITCHEN
•
2976 Mayfield Road
ER. 0906

GREETINGS
to our Patrons and Friends
* * *
WINTER PAPER STOCK CO.
•
1375 EAST 38th STREET
HEnderson 4586

Our Best Wishes
to Our Friends
and Patrons
C. E. OBROCK DAIRY
Est. 1901
"
3205 MAYFIELD RD
YEllowstone 9640

My Sincere Greetings
To My Many Friends
For a Very Pleasant Holiday
* * *
Harry W. Mitchell
Former Candidate
For
CONGRESS
in the 21st District

GREETINGS AND BEST WISHES
To My Friends
For a
PLEASANT HOLIDAY
George V. Woodling
Former
STATE REPRESENTATIVE

GREETINGS AND BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY
Cleveland Ambulance Service, Inc.
Remember the Maroon and Cream Colored
Cars with the Men in White
CALLED AND RECOMMENDED BY CLEVELAND'S
LEADING PHYSICIANS AND SURGEONS
ENdicott 0770

Velykų linkėjimai
Musų
Kostiumeriams
NATIONAL DAIRY Sealtest PRODUCTS CORP.
THE TELLING-BELLE VERNON CO.
"Pionieriai per virš 50 metų"
• •
DIVISION OF NATIONAL DAIRY PRODUCTS CORP.
3740 Carnegie Avenue — ENdicott 1500

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

The Geometric Stamping Co.

1111 East 200th Street

OUR SINCERE GREETINGS
For a
PLEASANT HOLIDAY

The Humphrey Co.

EUCLID BEACH PARK

GREETINGS
TO All

The Builders Structural Steel Company

2912 East 34th Street MI. 8310
CLEVELAND

BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

Ohio-Willis Sales Co.

2351 CARNEGIE AVENUE
PRospect 1773

Lietuvoje 1948 m.

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

tabako. Nors belaisviams ir buvo nustatyti atlyginimai, bet praktiškai jie nieko negaudavo, nes už davinį ir patalpą būdavo atskaitoma 460 rb. mėnesiui. Beveik niekas virš šios normos neuždirbdavęs.

Sovietų kareivis ne ką geriau gyvena už belaisvį. Jo alga 30 rb. mėnesiui, atitinkamas maisto davinys, 10 gr. machorkos ir 10 mėnesių vieni batai. Eilinis kareivis beveik neturi laisvalaikio ir visą laiką pririštas prie kareivinių.

Vilniaus miesto vaizdas

Paskutiniu metu Vilnius daras gana teigiamą įspūdį. Griuvėsių nėra, veikia vandentiekis, nors ir šlubuodama veikia elektros stotis, kuriai naują turbiną nesenai parvežė iš Berlyno AEG įmonių. Vilniaus miestui elektros energiją be atstatytos E-jėgainės dar teikia trys amerikiečių traukiniai, kurie gamina energiją. Vienas šių traukinių nesenai susprogo. Mieste taip pat kursuoja autobusai. Mieste gana gyvas judėjimas, daugumą gyventojų sudaro rusai, nes lietuviai stengiasi išvykti į Kauną, o lenkų Vilniuje kaip ir nėra. Mieste didesnė dalis bažnyčių veikia, kai kurios paverstos garažais ir dirbtuvėmis (Šv. Rapolo bažnyčia). Miesto krautuvėse

(Perkelta į 3-čią pusl.)

Happy Easter
ALL WOOL
SWEATERS
99c up
Direct from maker to you.
Other Dry Goods
Hosiery - Knitwear
5806 Superior Ave.
EN. 0958
We give Eagle Stamps

GREETINGS
to our Patrons and Friends

A. GORDON FURNITURE CO.
1729 Superior Ave.
PR 2622

GREETINGS
to Our Lithuanian Friends

LIGHT BROS.
11506 SUPERIOR AVE.
"
CEdar 6550

GREETINGS
and
Best Wishes
JAMES DUNN, JR.
Citizens Bldg.
CH 3159

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Many Friends

The Farmers National BANK TRUST COMPANY

ASHTABULA, OHIO

OUR SINCERE GREETINGS
To Our Friends and Patrons

The Cannon Tailoring Co.

SUITS and TOPCOATS MADE TO ORDER

124 ST. CLAIR AVENUE Cor. East 2nd St.
CLEVELAND

GREETINGS AND BEST WISHES
PLEASANT HOLIDAY

A & P Food Stores
SUPER MARKETS

The Great Atlantic & Pacific Tea Co.

BEST WISHES
For a
For a Very Pleasant Holiday
DUBBS Motor Sales
Ben Dubbs
CLEVELAND' NEWEST
MERCURY DEALER
Sales and Service on All Makes
7710 Superior Avenue HEnderson 2685

GREETINGS
Frances P. Bolton
CONGRESSMAN
22nd District

GREETINGS AND BEST WISHES
To All

Carpenters District Council

Carl J. Schwarzer, President
George Shewring, Secretary

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

N. C. & Sons

RESIDENTIAL & INDUSTRIAL
CONTRACTORS
Cement and Waterproofing
Master Plate and Stone Hard Floors
Re-surfacing of Wood and Stone Hard Floors
Bulldozer and Air Compressor Service
3197 WEST 32nd ST. MElrose 0773

Our Sincere Greetings to Oor Many Friends
and Patrons for a Very
PLEASANT HOLIDAY

SMITH'S RESTAURANT
SERVING THE FINEST FOODS
Wines Beer Liquor
22305 LAKE SHORE BLVD.
REdwood 2787

BEST WISHES
To Cur Friends and Patrons

WEYAND & METCALF
Dry Goods Store
5501 SUPERIOR AVENUE ENdicott 0400

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BILL TAYLOR HAT CO.

1739 EAST 12th STREET MAin 3274

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Many Friends
From

DR. G. H. SCHEVE
Optometrist

1732 EAST 55th STREET EEpress 2989

My Sincere Greetings
To Our Friends and Patrons
From

AVON DAIRY

11116 AVON AVENUE DI. 1112

BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

LAKELAND FOOD MARKET
CHOICE MEATS AND GROCERIES

23741 LAKELAND BLVD. RE. 4522

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

ART METAL FIRE ESCAPE CO.

12369 EUCLID AVENUE CEdar 8001

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

RUSSO OPEN AIR MARKET
Complete Line of Foods

NORTHFIELD RD & MILES AVE. Montrose 1635

GREETINGS AND BEST WISHES
From

AMERICAN WHOLESALE PLUMBING SUPPLY CO.

3500 WOODLAND AVENUE CHerry 1910

BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY
To Our Friends and Patrons

ZIECHMANN FLORIST
Complete Floral Service

WARRENSVILLE CENTER RD. AT SO. WOODLAND RD.
Telephone: DA. 3031

Lietuvoje 1948 metais

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

esą gana daug prekių, bet kainos yra aukštos. Didžiausias magazinas yra VUM (Vilniaus Universalinis Magazinas), kuriame galima visko gauti. Ši prekybos įmonė buvo įkurta per pirmą bolševikmetį ir veikė vokiečių okupacijos metu.

Vilniaus įgula

Vilniuje stovi dvi divizijos lietuvių ir rusų kariuomenės. Šnipiškių kareivinėse stovinti 4-ta lietuvių šarvuočių divizija. Gedimino kalno apačioje esančiame parke yra pristatyta daug barakų ir čia esanti 17-ji pėst. divizija, kurios štabas yra tame pat parko pastate, kuriame buvo lietuvių 1-os div. štabas.

Antakalnio kareivinėse yra rusų dalinys Nr. 2301 (pėstininkai), o savanorių prospekte buvo NKVD kavalerijos dalinys.

Prie Vilniaus vandentiekio esančiuose pastatuose esą buvusi lietuvių 2-ji divizija.

Aerodromas

9 km. į pietus nuo Vilniaus yra Kirtimų (Porubanek) aerodromas. Šio karo metu vokiečiai jį buvo išplėtę, ir jis buvo "Einsatzflughafen" prieš Rusiją. Nuo 1945 m. šiame aerodrome dirbo daug šimtų vokiečių belaisvių, kurie pastatė naują keturių km. ilgumo autostradą. Šie darbai buvo baigti 1947 m. 1948 m. vasarą buvusi aviacijos gyva veikla ir ore atlikinėdavo pratimus rusų kovos lėktuvai, rusų naikintuvai tipo JAK ir dvimotoriniai bombonešiai su skeltu liemeniu, panašūs į vokiečių "Fuke Wulf" lėktuvus. Pažymėtina, kad Vilniuje yra gana daug lakūnų-moterų.

Visiškai naujas aerodromas su moderniais radijo ir prožektorių įrengimais buvęs ruošiamas prie vietovės Baltoji Vokia (Baltoji Vokia yra apie 10 km. į vakarus nuo Vilniaus Kauno link). Kitas paslaptingas aerodromas buvo rengiamas Jonavos-Gaižūnų-Karmelavos rajone. Belaisviai šią vietą vadindavę "Luisberg", bet tiksliai jos niekas nežinojęs. Belaisvių stovykloje 7195-1 buvę žinoma, kad šios stovyklos komanda dirbanti "Lager Luisberg". Esą ten buvo pastatyta apie 30 įvairių pastatų, nauja radijo stotis su 4-iais stiebais ir kiti modernūs įrengimai. Prie šio aerodromo statybos dirbdavę tik neištikimi politiškai, kurie neturėjo galimybės grįžti į Vokietiją. Jau 5 km. prieš statybos vietą medžiaga būdavo iškraunama ir niekas pašalinis arčiau negalėdavo prisiartinti.

Pastaba: Galima prileisti, kad X minimas "Lager Luisberg yra ne Jonavos-Gaižūnų rajone, bet Išlaužės dvaro raj. tarp Kauno ir Prienų, kurį kiti belaisviai vadino "Luisberg".

MVD pareigūnai

X po to kai buvo perkeltas į Vilnių belaisvių stovyklą 7195-2 užsirekomendavo kaipo geras šoferis-mechanikas. MVD garažo pareigūnai dažnai naudodavosi jo patarnavimais, o kai jis buvo perkeltas į stovyklą 7195-1, tapo tos stovyklos šoferiu. Jam dažnai yra tekę vežioti aukštus MVD belaisvių pareigūnus. Jis tvirtina, kad šoferiaudavęs pas MVD ministerį pavaduotoją gen. Drošiną. Gen. Drošinas buvo atsakingas už belaisvių stovyklų maistą ir aprūpinimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Su gen. Drošinu jis važinėjęs po visą Lietuvą. Ypač dažnai būdavęs Valkininkuose ir Alytuje. Iš čia buvo tiekiamos bulvės į Vilnias belaisvių stovyklas. X taip pat važinėjęs ir su gen. Dače (MVD generolas rusas iš Sibiro). Šis generolas yra buvęs visų suimtųjų, tiek belaisvių, tiek civilių ypatingojo skyriaus viršininkas ir vykdydavęs belaisvių bausmes, perkilnojimą ir kitas teisines funkcijas. Jo štabas buvęs Vilniuje Kalvarijos gatvėje prie išėjimo iš miesto naujuose pastatuose.

Vilniaus miesto MVD pabaisa buvęs maj. Nazarov. Šio pareigūno visi bijoję. Gen. Dače turėjęs dvi žmonas. Su viena turėjęs du ir su kita tris vai-

(Perkelta į 4-tą pusl.)

My Best Wishes
to You All

Patrick J.
FLAHERTY
Mayor

LORAIN, OHIO

GREETINGS
and
Best Wishes

'AL' MAHARAS
Steak House

Finest Steaks in Cleveland

8817 Wade Park Ave
CEdar 9645

Our Sincere Greetings
to Our Friends
and Patrons

JOHN'S MEAT
Market

Serving the finest meats

8008 St. Clair Ave.
HE 1335

GREETINGS
to Our Many Friends
and Patrons

S'A'M'S
Fruit Store

Complete line of the Finest
Fruits in the City

9201 St. Clair Ave.
GL 9440

Greetings and Best Wishes
to My Friends and Patrons

WICK'S TEXACO
Service Station

Finest Service in Town

17690 Lake Shore Blvd.
KE 6582

Best Wishes
to My Many Friends
and Patrons

NOTTINGHAM
Restaurant

Serving Finest Foods

18625 St. Clair Ave.
IV 9507

GREETINGS
and
Best Wishes

COUNCILMAN
Edward P. Stapleman

1-st Ward

Holiday Greetings
and
Best Wishes

DISTILLATA CO.

1542 EAST 24th ST.

PRospect 2900

Best Wishes

WAKEFIELD
SPRING CO.

6513 CEDAR AVE.

HE. 3164

GREETINGS
to Our Lithuanian Friends

East Cleveland Coal Co.

1700 Strathmore Ave.

GL 3020

GREETINGS
and Best Wishes

SAM REIDER

BEER - WINE and
SOFT DRINKS

1073 Parkwood Dr.
MU 9685

GREETINGS
and Best Wishes

Olympic Recreation

17606 Lorain Ave.
Bob Bartalman, Prop.

GREETINGS
To Our Many Friends and Patrons

ELBEE FLOOR MAINTENANCE

9203 MILES AVENUE MIchigan 7641

GREETINGS
To My Many Friends
and Patrons

OSLANSKY COAL COMPANY
IMMEDIATE DELIVERY OF TELEPHONE ORDERS

2384 WEST 3rd STREET TO. 1-6934

BEST WISHES
To My Many Friends
on Your National Holiday

HARTFORD PHARMACY
PRESCRIPTION SPECIALISTS

17107 GROVEWOOD AVENUE KEnmore 4738

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BEN KAHN PLUMBING COMPANY

2709 EAST 93rd STREET RAndolph 1770

GREETINGS AND BEST WISHES

THE GRAND LAUNDRY CO.
COMPLETE LAUNDRY SERVICE

5911 ST. CLAIR AVENUE ENdicott 5158

GREETINGS AND BEST WISHES

UNITED PROVISION CO.

Cleveland and Columbus, Ohio

GREETINGS AND BEST WISHES
to My Friends

FRANK DURKIN

City Clerk

GREETINGS AND BEST WISHES
To My Friends and Patrons

STUDNEY'S GULF SERVICE STATION

WE GIVE THE FINEST SERVICE IN TOWN

SUPERIOR AVE. (Cor. East 66th St.) ENdicott 9713

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

A & B Auto Glass Co.

AUTO GLASS SPECIALTY

OF EVERY DESCRIPTION

7120 CARNEGIE AVENUE ENdicott 2790

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

Lanese Brothers

COMBINATION STORM WINDOWS

AND STORM DOORS

8135 Euclid Avenue
GArfield 7156 — 7108

BEST WISHES

To Our Many Friends

Anti-Tuberculosis League

1900 Euclid Avenue PRospect 5710

OUR SINCERE GREETINGS

For a

PLEASANT HOLIDAY

Riester & Thesmacher Company

1526 West 25th Street CHerry 0154

Lietuvoje 1948 metais

(Atkelta iš 3-čio pusl)

kus. Joms X kas rytas veždavęs iš stovyklos pieną. 1948 metais prieš X-ui išvykstant iš Vilniaus, belaisvių administracijoje įvykę pakeitimų. Vyriausioji belaisvių būstinė trims Pabaltijo valstybėms buvusi iškelta į Minską. Minske yra likusi didelė belaisvių stovykla, kurios žmonės statė plentą Minskas Maskva.

Pasų kontrolė

Visų gyventojų pasai tikrinami kas 4-ios savaitės. Įmonėse pasai surenkami ir nunešami į miliciją perregistruoti. Taip pat būdavę perregistruojami ir belaisvių dokumentai. Jeigu gatvėje patikrinimo metu nerasdavo reikalingų pase atžymėjimų, tai toks pilietis būdavo suimamas. Neturint reikalingų dokumentų mieste sunku išsiversti, nes kontrolės dažnos ir milicijos daug. Vilniaus milicijos štabas yra Trakų gatvėje Nr. 21.

Deportacijos

Iš Vilniaus Lukiškių kalėjimo kas trečiadienį būdavo išvedamos nuo pusantro iki trijų tūkstančių žmonių grupės į stotį ir iš čia tranportuojamos į Rusijos gilumą. Suimtųjų kolonną lydėdavo labai stipri apsauga, ginkluota net kulkosvaidžiais. Vilniuje yra net 23 kalėjimai, iš kurių suimtieji vežami į Sibirą. Apie masinius trėmimus X-ui neteko girdėti.

Pastaba: Nesenai sužinota, kad prieš kurį laiką perbėgęs į britų zoną rusų dezertyras papasakojo, kad 1948 metais rugsėjo mėn. 25 d. iš Rostovo ir kitų vietovių išvyko į Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes daug MGB pareigūnų. Esą tai esanti pagalba vietinei MGB administracijai įvykdyti naują deportaciją iš Pabaltijo.

Partizanai

X, būdamas aukštųjų pareigūnų šoferis, su jais yra dažnai lankęs Vilniaus stovyklai priklausančias vokiečių belaisvių stovyklas Valkininkuose, Dižonyse ir Alytuje. Valkininkuose ir Dižonyse buvo malkų ir miško medžiagos gamybos komandos. Alytuje buvo Vilniaus belaisvių stovyklos bulvių depo. Šių kelionių metu jam ne kartą tekę susitikti su lietuviais partizanais. 1948 metų rugsėjo mėn. vidurvje, jam būnant Valkininkuose, į vokiečių belaisvių stovyklą - būstą užėjęs vokiečių kapitonas (Ritterkreuztraeger), kuris kvietęs visus vokiečius eiti su juo į mišką pas Lietuvos partizanus. Be vokiečių uniformos jis dėvėjęs ant kairės rankovės lietuvišką trispalvę, kaip lietuvio partizano ženklą. (P.S. Tikriausiai, tai buvo sovietų išgalvota provokacija, nes turimom žiniom, partizanai yra tik lietuviai, išmėginti ir visais atžvilgiais patikimi. Kitokie nepriimami).

Ypač stipriai partizanai pasireiškia Prienų miške. Per šį mišką visi transportai ir atskiri rusų automobiliai yra lydimi rusų tankėčių, nes be apsaugos mašinos yra sunaikinamos. Niekam nepaslaptis, kad rusai partizanų labai bijo. 1948 m. rgsėjo mėn. Prienų miškus valė rusų daliniai. Jie turėjo didelių nuostolių, partizanai mažai nukentėję. Partizanai esą gerai ginkluoti, kaip sovietiškais, taip ir vokiškais ginklais. Prienų kautynėse jie vartoję net minosvaidžius. X tvirtina, kad į pietus nuo Vilniaus apie 20 km. rusai yra nesaugūs, nes nes šis rajonas yra stiprus partizanine veikla. Manoma, kad partizanai turi ryšį su Lenkijos partizaninio sąjūdžio organizacija.

Žinios iš Klaipėdos Krašto

Iš rusų karo belaisvės 1947 m. yra grįžę šie klaipėdiškiai: Ramonaitis, Klumbys, Nelaimiškis, Barčas, Leo. Jie dabar gyvena Usėnės apylinkėje, Pagėgių apskr.

Svareitkiemių dvare, kur rusai yra įsteigę kolchozą, dirba šie asmenys: Milkeraitis, Gibiš, Butner, Gustav ir Kiauker iš Autleičių. Buvęs žydo Dimbinskio dvaras Usėnuose taip pat yra paverstas kolchozu.

Pagėgiuose, šilutėje ir Tilžėje būna turgai. Kainos esančios labai aukštos. Litras degtinės kainuoja 150 rb. Gyventojų nuotaikos esančios blogos.

Pastaba: Gauta pakartotinų žinių, kad Vokietijos rusų zonoje yra pakartotinai regis-

(Perkelta į 5-tą pusl.)

Greetings and Best Wishes

M. FREEDMAN

EXPERT FURRIER

1783 COVENTRY RD.
YEllowstone 8860

GREETINGS

BRILLIANT ELECTRIC SIGNS Inc.

750 CARNEGIE AVE.
PRospect 7676

Best Wishes

from

Kritzer's Bakery

Finest Baked Goods and Dairy Products

14100 Kinsman Rd. - LO. 9725

Isser Kritzer, Prop.

Greetings and Best Wishes to My Friends and Patrons

Nick's Beverage Store

Wine-Beer and Gingerale
To take out

1139 Ansel Rd.
RA 9366

Best Wishes to Our Friends and Patrons

MILLER Beverage Co.

Wines—Beer—Gingerale
We Deliver
2596 Noble Rd.

EV. 1900

GREETINGS to My Friends and Patrons

Carofran Bridal Shoppe

7017½ Superior Ave.
EX 2828

Greetings to Our Friends and Patrons

A.B.C. BEVERAGES

FREE HOME DELIVERY
5807 Denison Ave.

MElrose 5179

GREETINGS

to Our Friends

Walter McDonald

PRESCRIPTION DRUGGIST

9102 SUPERIOR AVE.

GArfield 4639

GREETINGS
and Best Wishes
to Our Lithuanian Friends

NIAGARA

GAS — COAL — OIL FURNACES

THE FOREST CITY FOUNDRIES CO.

2500 W. 27th STREET

GREETINGS
and Best Wishes

Henry J. Porter

Optician

505 SCHOFIELD BLDG.

MA 5899

GREETINGS and BEST WISHES to all

our Friends and Customers

HAPPY EASTER

The G. M. McKelvey Company

Federal, Hazel and Commerce Sts.

Youngstown, Ohio

OUR SINCERE GREETINGS

To Our Many Friends and Patrons

Yeager's

Jean Adams, Yeager's Personal Shopper,

will shop with you or for you

Phone JE 1851

AKRON, OHIO

GREETINGS
To Our Many Patrons

WATERLOO HARDWARE & PAINT COMPANY

FLOOR SANDERS FOR RENT

We GIVE and REDEEM Eagle Stamps

16009 WATERLOO ROAD KEnmore 1300

BEST WISHES

To All Our Friends

MILNER & MILKOVE CO.
Wallpaper and Paints

6122 EUCLID AVENUE HEnderson 2707
8829 BROADWAY MIchigan 2188

GREETINGS AND BEST WISHES
To the Lithuanian People
MICHAEL M. LUCAK
President of the City Council

To Our Many Friends
HOLIDAY GREETINGS
BROWN'S COTTAGE
WE CATER TO WEDDINGS AND SHOWERS
Private Dining Rooms
1706 EUCLID AVENUE Telephone: CHerry 7873

We Wish All the Lithuanian People
HAPPY EASTER
SUPERIOR HARDWARE & PAINT COMPANY
House Furnishings - Plumbing and Electrical Supplies
Floor Sander for Rent
Norman Moss - Mgr.
6412 SUPERIOR AVE. HEnderson 0833

Greetings to all my Lithuanian Friends
A Complete PRINTING Service
Drug Stationery - Calendars - Sales Books - Envelopes
Desk Calendars - Letterheads - Labels - Statements
Repair Orders. — Every order receives PROMPT Attention. When you need Printing — Send it, or Mail it. to . . .
KULBIS PRINTING Co.
621 EAST 128th ST. — Cleveland 8, Ohio
Call GLenville 8610 or POtomac 6551

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
OHIO AUTO SALES
FINEST SELECTION OF USED CARS IN TOWN
4307 EUCLID AVENUE ENdicott 0952
Open Evenings

GREETINGS TO YOU ALL
SHAW-BALTIC FLORISTS
PERSONAL ATTENTION GIVEN TO EVERY ORDER — LARGE OR SMALL
The FINEST in Flowers for Every Occasion
9650 CARNEGIE AVENUE RAndolph 7900
12310 SUPERIOR AVENUE GLenville 0636
Flowers Telegraphed Everywhere

OUR SINCERE GREETINGS
To Our Many Friends and Patrons
HARWILL ICE CREAM COMPANY
1200 WEST 9th STREET SUperior 6680

GREETINGS AND BEST WISHES
FARMERS PRIDE
CUT-UP POULTRY STORES
Our Cut-up Poultry is Excellent, yet economical, for your Dinner Parties or Banquets. — All poultry and eggs come from our own farms direct to you.
1270 EUCLID AVE. Phone PR. 5390

Lietuvoje 1948 metais

(Atkelta iš 4-to pusl.)

truojami visi buvę Klaipėdos krašto gyventojai. Nesiregistruojantiems grasinama didelėm kalėjimo bausmėm. Užsiregistravusieji būsią grąžinti į savo kilmės vietas.

Geležinkeliai

Visi Lietuvoje esantieji geležinkeliai yra vienbėgiai ir rusiško platumo. 1948 m. spalių mėn. 30 d. X buvo pervežtas į Kauną, kur buvo belaisvių atleidimo stovykla. Iš čia buvo sudarytas transportas, kuris vyko šiuo maršrutu: Kaunas-Vilnius - Baranoviči - Brest Litovsk - Varšuva-Posen - Frankfurt a. O.-Erfurt - Hailigental-Muenster. Ligi Bresto vyko rusiško platumo vienbėgiu geležinkeliu. Breste buvo perkelti į vokišką ešeloną ir iš čia per Lenkiją dvibėgiu geležinkeliu ligi Oderio pasiekė Frankfurtą a. O. Rytų — rusų zonoje ligi britų zonos geležinkelis yra vienbėgis normalaus platumo.

Autostrada Kaunas-Vilnius

Autostrada Kaunas - Vilnius galutinai yra užbaigta 1947 m. Prie jos statybos iš abiejų galų dirbę po 5—7000 vokiečių karo belaisvių. Tai nėra autostrada vokiška prasme, bet geras 10-12 metrų platumo plentas.

Kainos

Paskutiniu metu Lietuvoje buvo šios kainos: jautienos 1 kg. — 12-15 rb., kiaulienos 1 kg. — 20-25 rb., lašinių 1 kg. — 45-50 rb., cukraus 1 kg. — 12 rb., sviesto 1 kg. — 50-55 rb., pieno 1 ltr. — 5 rb., kvietinių miltų 1 kg. — 10-12 rb., 1 ltr. grietinės — 20-25 rb., rugių centneris (50 kg) — 120 rb., bulvių 50 kg — 40-50 rb., ilgi batai — 800 rb., pusbačiai su gum. padais — 180-200 rb., kostiumas nuo 300 rb. — rusiškas ligi 1,500 — europeiškas, žieminis paltas — ligi 1,500 rb., 1 ltr. degtinės 100 rb. tabako 100 gr. — 6,80 rb., ½ ltr. alaus — 6 rb., vokiškas laikrodis "Tiele" — 175 rb (ilgiausiai eina kelius mėnesius), kambarys "Bristolyje" viena para — 20-30 rb. X-so teigimu prekių Lietuvoje yra užtenkamai, tik trūksta pinigų. Senu papročiu vyksta turgai ir ūkininkai atveža savo produktų parduoti.

Karo propaganda ir kiršinimas

X-ui esant Vilniaus belaisvių stovykloje, kartais atvykdavę iš Maskvos politiniai komisarai, kurie įrodinėdavo, kad rusų kareivis esąs nenugalimas. Apie būsimą karą jie kalbėdavę taip, lyg rusai jau būtų jį laimėję. Jų teigimu, per dvi savaites rusiškos šarvuotos divizijos būsiančios prie kanalo ir Anglija būsianti sunaikinta. Europos užėmimas teesąs kelių savaičių reikalas.

Nežiūrint tariamai vokiečiams palankios politikos, ir toliau vyksta kiršinimas prieš vokiečius. Tam tarnauja filmos ir teatras. Prieš X-ui išvykstant iš Vilniaus, mieste buvo demonstruojama filma, kurioje buvo vaizduojama, kaip vokiečių kareiviai plėšo per pusę naujagimius vaikus užimtuose kraštuose

(Bus daugiau)

GREETINGS AND BEST WISHES TO MY FRIENDS AND PATRONS
Parker Hardware Co
7502 ST. CLAIR AVENUE
HEnderson 9418

BEST WISHES TO MY FRIENDS AND PATRONS
Gerstein's Hardware
7405 WADE PARK AVE.
ENdicott 6700

Greetings and Best Wishes to My Friends and Patrons
Miller's Hardware Store
7026 WADE PARK AVE.
EXpress 4126

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS
The A. H. Candy Co.
1024 EUCLID AVE.
CHerry 6437

Greetings and Best Wishes
Superior 69th Recreation
serving the finest in
Wines - Liquor - Beer
Matt Paliska - Carl Frank

Linksmų Velykų
Savo Svečiams Linki
Keyston Cafe
Savininkai
Andrius ir Agnieška
Kazakevičiai
6607 Wade Park Ave
ENdicott 9822

Holiday Greetings
to our Patrons and Friends
BARTUNEK CLOTHES
Finance Your Appearance
A Modern Ten-Pay-Plan
14959 St. Clair Ave.
6529 Union Avenue
833 Prospect Avenue

Holiday Greetings and Best Wishes
BROADWAY BUICK CO.
8401 Broadway
MI 8100

Holiday Greetings and Best Wishes
Judge
LEE E. SKEEL
COURT OF APPEALS

GREETINGS
to Our Friends
and Patrons
J. W. BAKER ICE CREAM CO.
14519 MADISON AVE.
LA 5562

- **LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE** — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina $2.00
- **LIETUVOS VYTIS**—gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c
- **LIETUVOS ŽEMĖLAPIS** —kur pažymėta visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c
- **SVAJONĖS APIE DANGŲ IR ŽEMĘ** — B. Ketarausko surinkti pasakojimai apie žemę, mėnulį, saulę, žvaigždes, planetas, kometas ir tt. 76 p. Kaina 50c
- **LIETUVOS KELIU** — įvairųs pasiskaitymai 2-se knygose. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitymai visiškai atskiri. Kiekviena dalis daugiau kaip po 150 pusl. ir kaina po 80c

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai.

ŠVEISTIS Juozapas, 62 metų, mirė sausio 2 d., So Boston, Mass.

MATLAUSKAS Juozapas, 68 metų, mirė vasario 7 d., Tamaqua, Pa. (Kalvarijos par.)

BERKELIS Jurgis, 78 metų, mirė vasario 7 d., Tamaqua, Pa.

LINKUNIENĖ Marijona, 71 metų, mirė vasario 17 d., Edwardsville, Pa.

BALTRUŠAITIENĖ Ona, mirė vasario 26 d., Pittston, Pa.

AURILA Antanas, 33 metų, mirė vasario 23 d., Lawrence, Mass.

MILESKIUTĖ Jonė, 12 metų, mirė kovo 2 d., So Boston, Mass.

SESINAVIČIUS Jonas, seno amžiaus, mirė vasario mėn., Mahanoy City, Pa.

MATUKONIS Juozas P., 28 metų, mirė kovo mėn., Coaldale, Pa.

ŠLUIŽIS Kazimieras, 68 metų, mirė kovo 5 d., Thompson, Conn. (Žiežmarių par.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

VAIČAITIENĖ Antanina, mirė kovo 6 d., So. Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 42 metus.

KRASINSKAS Jonas, 64 metų, mirė kovo 11 d., So.Boston, Mass. (Rudaminos par.) Amerikoj išgyveno 35 met.

BANONIS Steponas, 75 metų, mirė vasario 14 d., Detroit, Mich.

LUTSKUS Stasys 50 metų, mirė vasario 26 d., Hudson, Mich.

ŠMULKŠTYS Andrius, mirė vasario 24 d., Pittsburgh,Pa.

ANTANAVIČIUS Ignas, 61 m. mirė sausio 23 d., E.Chicago, Ind.

MICEVIČIENĖ Elzbieta, 66 metų, mirė sausio 28 d. Ashland, Wis. (Suvalkų r.)

URBAITIENĖ Marijona, 66 m. mirė vasario 20 d., Donora, Pa. (Marijampolės ap.)

PRUSAITIS Juozapas, 67 metų, mirė sausio 31 d., Pittsburgh, Pa.

ARASIMAVIČIENĖ Katrė, 63 metų, mirė vasario 13 d., Erie, Pa. (Trakų ap.)

BUDNY JULIUS, 53 metų, mirė vasario 14 d., Erie, Pa.

STANKEVIČIENĖ Margrieta, mirė vasario 22 d., Glen Lyon, Pa.

RIMIENĖ Ona, mirė kovo 3 d., Pittston, Pa.

KULPONAS Vincas, mirė kovo 1 d., Kingston, Pa.

MALONIS Mykolas, mirė kovo 2 d., Luzerne, Pa.

NARCUM Margaret, mirė kovo 5 d., Plymouth, Pa.

ŠEFELTAS Antanas, 70 metų, mirė sausio 15 d., Philadelphia, Pa. (Panevėžio par.). Amerikoj išgyveno 45 mt.

KLEINOTAS Kazimieras A., 76 metų, mirė vasario 28 d., Philadelphia, Pa.

McFEE Marijona (Jakavičiutė), mirė kovo 9 d., Cambridge, Mass.

GUMBREVIČIENĖ Katarina, mirė kovo mėn., Lowell, Mass.

CHAPOSKES Aleksandras, 69 m., mirė vasario 28 d., Chicago, Ill. (Kėdainių ap.,) Amerikoj išgyveno 53 metus.

MARCINSKAS Juozas, pusamžis, mirė kovo 4 d., Chicago,

Holiday Greetings and Best Wishes
Leonard Electric Mfg. Co.
3907 Perkins Avenue
HEnderson 8736

Holiday Greetings and Best Wishes
to Our Friends
M. O. MATTLIN
SPINET PIANOS
OF DISTINCTION
Easy Terms can be Arranged
2027 EUCLID AVE.

We Wish You All
a Pleasant Holiday
SOLOMON'S CORSET SHOP
Corseletters
Girdles - Bras
2198 Lee Rd. YE 6606..
12368 Superior Ave.
GL 8227

GREETINGS
RALPH STEWART BUICK CO.
St. Clair Avenue
at East 125th St.
UL 1-2200

Geriausi linkėjimai mūsų Prieteliams Lietuviams
MUSŲ SPECIALTIES
Skanios Holland Aguonų Sėklos sumalama belaukiant.
Gryna Paprika, Pipirai ir Kmynų sėklos.
Žalia Kava siuntimui draugams ir giminėms užjuryje.
Geriausios rušies konservuotos Daržovės ir Vaisiai.
Šviežiai Kaitinta Kava.
Pirkit čia Kavą, Arbatą ir visus Prieskonius žema kaina.
GEO. B. GEHRING
91-92 Central Market
CHerry 0651

Greetings and Best Wishes
M. D. ORLIN CO.
LUMBER & MILLWORK
7300 KINSMAN RD.
BR. 1333

OUR SINCERE GREETINGS
To My Friends and Patrons
on Your National Easter Holiday

MANDEL SHOE STORE

6125 ST. CLAIR AVENUE — EXpress 3580

GREETINGS AND BEST WISHES

JAMES T. CASSIDY

JUDGE OF MUNICIPAL COURT

HOLIDAY GREETINGS
to My Friends and Patrons

JELINEK'S MEN'S & BOY'S WEAR

13211 MILES AVENUE — LOngacre 5756

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

803 UNION COMMERCE BLDG. — MAin 2428

MY BEST WISHES
to My Friends
and Patrons

INSURANCE OF EVERY DESCRIPTION
SEE US NOW!

STANLEY N. ADAMS

FARM BUREAU INSURANCE

8440 SUPERIOR AVENUE — RAndolph 0225

SU LINKĖJIMAIS ŠVENTĖMS

DELLA E. JAKUBS

LAISNUOTA LAIDOTUVIŲ DIREKTORĖ

6621 EDNA AVENUE — ENdicott 1763

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Friends

C. BERG ELECTRIC CO.

9120 WOODLAND AVENUE — CEdar 7100

Greetings to Our Friends
and Patrons

Rondini's Spaghetti House

Serving the finest Spaghetti in Town
15532 Euclid Ave.
GL 7613

Best Wishes to Our
Many Friends and Patrons

M. BIRNBAUM'S Cut Rate Meat Market

Where low prices prevail every day

4819 Payne Ave.
EX 0140

GREETINGS
to our Patrons and Friends

Wade Park Spaghetti Inn.

Finest Spaghetti in Town

6922 Wade Park Ave.
EN 9623

Best Wishes
and Greetings
to our Patrons and Friends

WATERLOO DEPT. STORE

Mr. H. Goldfarb Mgr.

15504-12 Waterloo Rd.
IV 1204

Holiday Greetings
to our Patrons and Friends

WADE PARK DRUG Co.

9306 Wade Park Ave.

Call GA 0384

Best Wishes
to My Many Friends
and Patrons

Swanee Bar-B-Que

Known for its Finest Foods

8406 Hough Ave.
GA 9619

GREETINGS
to My Many Friends
and Patrons

McNULTY Confectionery

8915 Superior Ave.
CEdar 9623

- **LIETUVIŠKAS ALBUMAS** gražūs paveikslai iš Lietuvos su paaiškinimais lietuviškai ir angliškai. Kaina $1.00
- **PAKELIUI Į MIRTĮ** — G. Gaidžiūno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina $1.00

GAUNAMOS DIRVOJE
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

- **SIELA LAGAMINE** — J. Švaisto 12 apsakymėlių, 144 pusl. Kaina 80c
- **SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS**—Benio Rutkūno 78 eilėraščiai (158 puslapiai). Kaina 50c

---

GREETINGS AND BEST WISHES
To My Many Friends

• •

JUDGE

Harry A. Hanna

COMMON PLEAS COURT

GREETINGS AND BEST WISHES
To Our Many Friends

* * *

Union Oil Company and Fleet Wing Dealers

• •

GREETINGS AND BEST WISHES
For a
PLEASANT HOLIDAY

The Norman Hat Co.

• •

Makers of Men's Kingsley Felt Hats

SAM URMAN - President

208-210 St. Clair Avenue — MAin 4403

GREETINGS AND BEST WISHES
To All Friends and Patrons

Portage Markets

• •

7040 Wade Park Ave.	ENdicott 0144
7018 Superior Ave.	ENdicott 2075
8207 Hough Avenue	RAndolph 2777
1407 Hayden Avenue	MUlberry 8550

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MUNSON WALLPAPER & PAINT CO.

2730 WEST 25th STREET — PRospect 7550

GREETINGS AND BEST WISHES
From

WALHAVEN INC.
Clothing Manufacturers

425 W. LAKESIDE AVE. — SUperior 0516

GREETINGS AND BEST WISHES
On Your Easter Holiday

NEO MOLD COMPANY
Industrial Sand Blasters

2183 EAST 18th STREET — CHerry 2225

OUR SINCERE GREETINGS
To Our Friends and Patrons

DUBIN HOUSING CORP.

1925 LEE ROAD — FAirmount 2255

SINCERE GREETINGS
To Our Friends and Patrons

CONTINENTAL SOUND & PICTURE COMPANY

2015 EAST 65th STREET — ENdicott 5908

GREETINGS
To Our Friends and Patrons

ASSOCIATED PLAN CORP.
Personal Loans to Meet
UNEXPECTED EMERGENCIES

401 UNION BUILDING — PRospect 0300

OUR SINCERE GREETINGS
To Our Friends and Patrons

REEVE'S CLEANING COMPANY
CLEANERS AND DYERS — Established 48 years
CITY-WIDE SERVICE

3132 WEST 15th STREET — MAin 8550

GREETINGS
From

R. B. BISCUIT COMPANY
R. B. FAMOUS PRODUCTS — Sold only at Independent Grocers

2515 BRIDGE AVENUE — CHerry 0400